
Božo Jordan

VODNIK PO SAVINJSKI PLANINSKI POTI

3. popravljena in dopolnjena izdaja

Kazalo

Uvodne misli ob tretji izdaji	4
Savinjska planinska pot	6
Točke Savinjske planinske poti	7
Pravila Savinjske planinske poti	8
Navodilo za branje	10
Ložniško gričevje	12
Čez Dobroveljsko planoto - od Savinje do Bolske	15
Posavsko hribovje	17
Taborski dolinski kot	19
Kapla - Ojstriška vas - Tabor	21
Preboldski dolinski kot	21
Zabukovski dolinski kot	23
Libojski dolinski kot	24
Opis Savinjske planinske poti	
1. Gora, 569 m	26
2. Sv. Jedrt, 363 m	28
3. Pogorišče, 416 m	29
4. Kadunec, 427 m	30
5. Korber, 409 m	31
6. Vinski vrh, 448 m	33
7. Gora Oljka, 733 m	34
8. Brezovec, 857 m	37
9. Dom na Dobrovljah, 732 m	38
10. Planinski dom na Čreti, 870 m	40
11. Tolsti vrh, 1077 m	43
12. Sv. Jošt, 935 m	43
13. Smolnik, 1002 m	45
14. Limovce, 675 m	47
15. Črni vrh, 1204 m	49
16. Krvavica, 909 m	50

17. Zajčeva koča, 742 m	50
18. Dom pod Reško planino, 664 m	51
19. Golava, 836 m	52
20. Hom, 607 m	53
21. Kamnik, 856 m	54
22. Kotnik, 652 m	55
23. Gozdnik, 1090 m	56
24. Kotečnik, 772 m	57
25. Bukovica, 584 m	57
26. Planinski dom Brnica, 457 m	58
Časovnica	58
Neobvezni točki Savinjske planinske poti	62
Mrzlica, 1122 m	62
Grad Žovnek, 411 m	66
Planinske postojanke, domovi in dostopi	69
Planinski dom na Gori, 569 m	69
Koča na Vimperku, 444 m	75
Planinski dom na Gori Oljki, 725 m	77
Dom borcev NOV I. Savinjske čete na Dobrovljah, 732 m ...	83
Planinski dom I. Štajerskega bataljona na Čreti, 870 m	89
Zajčeva koča, 742 m	95
Dom pod Reško planino, 664 m	98
Dragov dom na Homu, 605 m	103
Planinski dom na Bukovici, 568 m	107
Planinski dom Brnica, 457 m	111
Kraji, kjer delujejo planinska društva	118
Obiskovalci, ki so prehodili SPP	122

UVODNE MISLI OB TRETJI IZDAJI

V rokah imate vodnik po **SAVINJSKI PLANINSKI POTI**, ki je doživel tretjo izdajo v spremenjeni obliki. Prva dva vodnika sta veljala od začetka 1972 do 1992. In tako, kot je bilo zapisano v prvem vodniku, naj bo tudi sedaj. Zakaj na pot in zakaj je nastala? Pustimo izposojeno misel v prvotni obliki, zapisano v prvem snopiču Slovenskega Štajerja, ko so pisci opisovali deželo in ljudstvo že davnega leta 1868:

"Eden izmed virov ljubezni do domovine je poznavanje domovine. Domovino poznavati vzbuja novo in živejšo ljubezen, njena lepota nas povzdiga, njene rane nas opominjajo, naj jih celimo. Poznavanje domovine pa je tudi koristno poznavanje glede na podobo, zrak, toploto, glede na notranjo snov in drobovino, na rodovitnost in veljavo pridelkov, na pota občevanja, omiko stanovnikov, glede na zgodovino in državni razvitek, poprek na vse kampe je poznavanje domovine koristno za kmetovalca in trgovca in obrtnika, za mestjana in deželana, za vojaka in učenjaka, skratka koristno za vse stanove".

Slovenski Štajer. Dežela in ljudstvo.
Spisali Rodoljubi, I. snopič, V Ljubljani 1868.

Tako gre ta vodnik ob **stoštiriintrideseti letnici** tega zapisa v svet pohleven, svoje nepopolnosti si zvest in zato h krepkemu, neutrudljivemu delu opominjajoč vse slovenske planince.

Minimilo je trideset let vezne Savinjske planinske poti. Narava se je v tem času spremenila, prva tako pa ljudje, ki živimo z njo.

Imena in višine točk smo zapisali po zadnji planinski karti, razen tistih, ki jih takrat še ni bilo. Tam smo si pomagali z državno topografsko karto (DTK 25, 1998). Pa vseeno zapišimo, da cerkev sv. Jedrta ni na pravem mestu, Pogorišče so označili ob otvoritvi gozdno-geološke poti, Kadunc je postal Kadunec. Vinski vrh je bil že davno tako zapisan, čeprav domačini pravijo, da je Vimperk. Na tem je sedaj oznaka tretje postaje Križevega pota. Ko je bil prvi zbor Gorske straže davnega leta 1963, je bil na Oljki gori. Čez reko Savinjo na Brezovcu je res nekaj večjih brez, pa je morda zato upravičen r, čeprav domačni dvomijo v to. Na zapis imen na Dobroveljski planoti se bo kdo spotaknil, zakaj pa ne. Včasih so zapisali, da je Tolsti vrh najvišji. Dobil je še enako visokega brata, preimenovanega s Krašice v Šentjoški vrh. Za Slolnik malokdo ve, vedo pa za Smonk, kot rečejo, ki je na Menini (Smonk 1032 m). Pa naprej je pot spremenjena, drži se E 6. Ko jo zapuščamo, prekoračimo reko Bolsko (nekoč Boljsko, saj je na starem deželnem kamnu ob cesti še zapisano

Vranjsko). Čez Limovce in Volčje jame pridemo na Prvine, kjer lahko v lepem vremenu opazujemo Julijce. Pa za Črni vrh (1204 m), menda najvišji v delu Posavskega hribovja, le malokdo ve, čeprav je stala tam koča (vsaj spominska oznaka priča o tem). To je sedaj tromeja novih občin. Tudi na severnem pobočju je zelo skromno zapisano, da je to Velika planina, nekoč mnogo večji in edini zapis. Sedaj je mnogo večji zapis Čemšeniška planina, ki je le južno pobočje. Na zadnji strani zavihka te karte je zapis prav novodobno geodetski, ker severozahodno čez Menino je Velika pl., da ne bo zamnejave. Da, tudi tam je, pa morda še kje. Vojaška topografska karta iz leta 1929, ki je služila za osnovo skice prve poti, ima samo Veliko planino. Krvavica je v tem času dobila plezalno smer in zapis na trak. Prej, ko smo pri domu pod Reško planino, je nad cesto kar nekaj športnih plezalnih smeri. Mimo Huša, na začetku naše poti še žive kmetije, se dvignemo na Golavo. Tak zapis ima ta karta. Moj profesor slovenskega jezika in dolgoletni urednik PV mi je razložil, zakaj ni Goljava. Kje stoji Dragov dom, bi kazalo prepustiti grafologom, saj sta K in H sila podobna na starih vojaških topografskih kartah. Kamnik, hrib zapisan v času Kocbekova učiteljevanja v Žalcu, je imel stene za odpravljanje vrtoglavičice. Danes ima ob planinski poti še plezališče, mi raje malo poplezamo po skalah na sam vrh do skromnega bivaka. Prišli smo na simbol naše poti - Gozdnik in z njega čez Festenge k stari domačiji Jozl, ki je spremenila ledinsko ime z novim lastnikom. Nadaljujemo po slemnu le do skrinjice na slemenu Kotečnika, ki ima kar lepo stotnijo plezalnih smeri vseh težavnosti. Z njega gremo čez širok preval, nad nekdanji rov, mimo zračnika, ki je dovajal zrak v rudnik premoga. V spomin na to je zasajena lipa. Bukovica je dobila planinsko postojanko in prav tako zadnja točka na Brnici.

Zapisi imen na kartah se od izdaje do izdaje spreminjajo. Zato bi naj upoštevali zadnje. V seznam točk poti so pripisana imena, ki so bila ali jih domačini tako poimenujejo. Od nas ni nihče usposobljen za raziskavo zapisov, ker smo znanje slovenskega jezika zaključili s srednjo šolo.

Upamo, da bo Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen (KSZI, prvič imenovana 1986) do naslednje izdaje vodnika imela že vsa imena pravilno zapisana in tako tudi uzakonjena.

Veseli bomo, če nam bo kdo katero zabrusil, da smo to in ono napačno, narobe, površno ali kako drugače zapisali. Morda nam bo usojeno to pot še kdaj prehoditi in se kje spustiti v prijeten klepet z novimi prebivalci teh krajev in morda bomo izvedeli spet kaj novega. Morda tudi kaj arhaičnega.

Pa srečno pot !

V Savinjski ravnini, avgusta 2002

SAVINJSKA PLANINSKA POT

Savinjska planinska pot (v nadaljevanju SPP) se po hribovitem in gričevnatem obrobju Spodnje Savinjske doline lahko začne kjerkoli in prav tako konča. Vodi nad dolino preko razglednih slemen in vrhov, spušča pa se tudi v več ali manj globoke prečne dolinice. Pot lahko prehodimo v odsekih, ki so dostopni iz doline tako, da napravimo enodnevne ali dvodnevne izlete ob upoštevanju rednih prometnih povezav. V podnožja vodijo ceste, včasih pa prav do planinskih postojank kjer je možno prenočevati, ko so odprte.

Ob poti je nekaj planinske in zavarovane flore (kranjska lilija, jeglič, tisa, bodika, širokolistna lobodika) in favne (srne, gamsi, zajci, divje svinje, lisica, ptice), pa tudi travnikov, pašnikov, vinogradov in sadovnjakov. Nagle se vsega in pusti, da se nagledajo za teboj še drugi. Pravemu planincu in hodcu je to dovolj! Zanj ni potrebno nobenih svarilnih napisov, zakaj vest sama mu pravi, da je vsaka živo bitje ali kaj drugega, zaščiteno ali ne, najlepše tam, kjer raste in živi, in da ima enako pravico do življenja kakor vsako drugo bitje, ki ne ogroža nikogar. Prav posebno to velja še za naš hribovski in dolinski svet.

Kadar na naših poteh naletimo na električnega pastirja, pazimo, da ga ne poškodujemo, če so lese, jih zapremo za seboj! Hodimo po poteh, ne delamo bližnjic in škode na zemljiščih. In pri marsikateri domačiji je ali pa tudi ne napis: »Pozor hud pes!« Preberimo in držimo se tega.

Markacije SPP so običajne Knafelčeve. Te imajo na križiščih poti ali kje drugje dodano črko "S" (= savinjska). Na Gori Oljki bomo našli dodano črko Š (Šaleška planinska pot 1974), A (Andražka planinska pot 1992) in M (Martinova pot 2002). Našli pa bomo še posebne oznake za evropsko peš pot pred Čreto, ki nas spremljajo čez Motnik do Strmca, razen vzpona na Tolsti vrh in Smolnik, E 6 (rdeč kolobar, rumena pika). Malo pred domom na Čemšeniški planini čez Črni vrh do Guna hodimo po Zasavski planinski poti (Z) in Poti kurirjev in vezistov NOV (modro rumena markacija). Iz Strmca čez Motnik do Srobotna je tudi Pot spominov NOB občine Kamnik (bel kvadrat z zvezdo). Dobrodošli so tudi cestni in planinski kažipot.

Dnevnik SPP dobite pri PD Zabukovica, 3302 GRIŽE in na nekaterih planinskih postojankah.

TOČKE SAVINJSKE PLANINSKE POTI

OBVEZNE TOČKE

KOORDINATE TOČK SPP (± 50 m)

Točka, nadmorska višina [m]	φ [° ']	λ [° ']	x [km]	y [km]	N [km]	E [km]
Gora 569 m	46 17,94	15 13,33	28,325	17,137	27,275	16,772
Sv. Jedrt 363 m	16,87	15 09,45	26,350	12,125	25,300	11,760
Pogorišče 416 m	17,44	15 08,45	27,425	10,800	26,375	10,435
Kadunec 427 m	17,37	15 07,45	27,250	09,575	26,200	09,210
Korber 409 m	17,54	15 05,98	27,575	07,663	26,525	07,298
Vinski vrh 448 m	17,44	15 04,19	27,550	05,400	26,500	05,035
Gora Oljka 733 m	19,54	15 03,12	31,275	04,925	30,225	04,560
Brezovec 857 m	17,87	15 00,58	28,200	05,750	27,150	05,385
Dom na Dobrovljah 732 m	18,04	15 00,04	28,475	00,050	27,425	99,685
Planinski dom na Čreti 870 m	16,62	14 57,84	25,825	97,225	24,775	96,860
Tolsti vrh 1077 m	16,42	14 56,05	25,474	94,912	24,424	94,547
Sv. Jošt 935 m	15,65	14 54,86	24,037	93,437	22,987	93,072
Slomnik 1002 m	15,23	14 54,06	23,250	92,350	22,200	91,985
Limovce 675 m	11,89	14 55,08	17,087	93,675	16,037	93,310
Črni vrh 1204 m	11,66	14 58,39	16,625	97,950	15,575	97,585
Krvavica 909 m	12,05	14 59,88	17,362	99,862	16,312	99,497
Zajčeva koča 742 m	11,86	15 00,33	17,013	00,435	15,963	00,070
Dom pod Reško planino 664 m	12,39	15 04,14	18,015	05,300	16,965	04,935
Golava 836 m	12,42	14 06,56	18,075	08,437	17,025	08,072
Hom 607 m	13,15	15 07,81	19,437	10,037	18,389	09,672
Kamnik 856 m	12,35	15 08,05	17,950	10,337	16,900	09,972
Kotnik 652 m	11,59	15 08,78	16,550	11,287	15,500	10,922
Gozdnik 1090 m	11,58	15 09,49	16,500	12,175	15,450	11,810
Kotečnik 772 m	12,02	15 10,76	17,350	13,800	16,300	13,435
Bukovica 584 m	13,27	15 10,31	19,650	13,225	18,600	12,860
Planinski dom Brnica 457 m	13,29	15 12,25	19,675	15,750	18,625	15,385

NEOBVEZNI TOČKI

Grad Žovnek 411 m

Mrzlica 1122 m

PRAVILA SAVINJSKE PLANINSKE POTI

1.

Namen Savinjske planinske poti (dalje: SPP) po hribovskem in gričevnatem obrobju Spodnje Savinjske doline je, da planinci in ostali pohodniki na tej poti spoznajo naravne lepote in zanimivosti hribovskih predelov, ki so znani po naravnih pojavih (kraških), kulturnozgodovinskih, etnografskih posebnostih in pomnikih. Spoznajo naj tudi dolino iz točk, ki omogočajo razglede. Pot je namenjena športni rekreaciji.

2.

Vsak član planinskega društva ali ne, ima pravico dobiti in nositi značko SPP, ko prehodi obvezni del.

3.

Hoja po SPP ni časovno omejena.

4.

Dokaz o prehojeni poti so odtisi vseh obveznih žigov, zbranih v DNEVNI-KU POTI. Kdor želi prejeti značko SPP, mora predložiti dnevnik poti MEDDRUŠTVENI KOMISIJI v potrditev.

5.

Meddruštvena komisija je pooblaščenca za pregled, potrditev ali morebitno zavrnitev predloženega dnevnika. O vseh nepravilnostih in ugovorih odloča ta komisija, po potrebi s posvetom odbora.

6.

Po potrditvi dnevnika SPP se podeli značka SPP. Potrjeni dnevnik SPP vrne komisija lastniku po pošti.

7.

Na vrhovih, planinskih postojankah in kmetijah, kjer je speljana SPP, so na voljo žigi (neobvezni je žig Mrzlice in gradu Žovnek). Žig si odtisne vsak sam in se vpiše v vpisno knjigo. Blazinico za žigosanje nosite s seboj!

Kadar iz upravičenih razlogov žiga ni mogoče odtisniti, se mora navesti točen datum obiska, v dokaz pa natančno opisati pot ali predložiti fotografijo ali žig najbližje planinske postojanke.

8.

SPP je markirana s Knafelčevo markacijo, ki ima na razpotjih dodano črko S. Del poti od razpotja pod Jeseničnikom do Strmca ima samo markacije E 6, od Volčjih jam poteka po poti ZPP (dodatna oznaka Z). Priporočamo, da nosite s seboj planinski karti KSA, (2. izdaja 2000 - le za del Ponikevske planote, PH zahod, 1. izdaja 2002) in turistično karto SPODNJA SAVINJSKA DOLINA (1 : 30 000, 1999) ali Topografsko karto Slovenije (1 : 50 000 (GZS 1996, zgibane liste Mozirje 21, Velenje 22, Litija 35 in Trbovlje 36).

9.

Kdor zgubi značko SPP, ne more dobiti nadomestne. Pot je treba prehoditi znova.

10.

O vseh pomanjkljivostih, ki bi utegnile nastati na poti, je planinec oziroma hodec dolžan obvestiti PD, ki skrbi za ta del poti ali Meddruštveno komisijo, vsaj pri predložitvi Dnevnika. Le na ta način bo možno pomanjkljivosti hitreje odpraviti, da bo hoja po tej poti kar se da prijetna in udobna.

5. november 1992.

Meddruštveni odbor pri PD Zabukovica

NAVODILO ZA BRANJE

Smeri pri opisu poti sledijo smeri opisa hoje. To velja za levo in desno. Časi so okvirni in navedeni v obliki 1.20, kar pomeni ena ura in dvajset minut ali 0.30 to je pol ure.

Vse navedena telefonske številke so zapisane brez omrežne skupine, ki je za vse 03.

Razpotje, ponavadi zapisano v posebni vrstici, se tu uporablja za križanje, cepitev ali priključek planinske poti. Tako je zapisano le zaradi pozornosti branja in varnosti obiskovalca. Praviloma bi se naj z razpotja videli vsaj dve zaporedni markaciji.

Droben tisk je dopolnilo in za hojo samo ni potreben.

Prepisi s posameznih tabel so večinoma taki, kot piše na njih.

Uporabljene kratice:

ap	avtobusno postajališče, postaja
žp	železniška postaja, postajališče
asfc	asfaltna cesta
SPP	Savinjska planinska pot
APP	Andraška planinska pot
E 6	Evropska peš pot
ZPP	Zasavska planinska pot
as	antenski stolp
rs	razgledni stolp
SPD	Slovensko planinsko društvo, ustanovljeno 1893
PV	Planinski vestnik, glasilo PZS, izhaja od leta 1895
PZS	Planinska zveza Slovenije, ustanovljena 1948
l.k.	lovska kočja
OŠ	osnovna šola
P	parkirišče
TV	kratica za Pot kurirjev in vezistov NOV Slovenije

Planinski karti:

POSAVSKO HRIBOVJE, zahodni del, Menina - Ostrež - Kum,
1 : 50.000,

1. izdaja, PZS, Ljubljana 2002

KAMNIŠKO - SAVINJSKE ALPE, 1 : 50.000,

2. izdaja, PZS, Ljubljana 2000

Turistične karte:

SPODNJA SAVINJSKA DOLINA, 1 : 30.000, Žalec 1999

Turistično planinska karta občine Žalec, 1 : 50.000, Žalec 1989

Državna topografska karta 1 : 25.000, (DTK 25), Ljubljana 1998,
listi: Žalec 78, Velenje 77, Mozirje 76, Zagorje ob Savi 99, Trbovlje
100, Laško 101.

Topografska karta Slovenije, 1 : 50.000, Ljubljana 1996,

listi: Velenje 22, Mozirje 21, Litija 35, Trbovlje 36

Atlas Slovenije, 3. izdaja, MK, Ljubljana 1996

Planinec,
nič se me ne boj,
zlezel sem v nahrbtnik tvoj
in bom s tabo potoval.

Če bi me potreboval,
rad ti marsikaj povem.
Verjemi mi, res mnogo vem.

Pet tisočakov brez cepina
in mnogo hribčkov osvojiva.

Prelep razgled bo z vrhov
v dolino, kjer Savinja teče.

Veš, ko se vrneva domov,
spominsko značko si pripneva
in spet na novo pot začneva.

LOŽNIŠKO GRIČEVJE

Severno od osrednjega dela Celjske kotline, v smeri od Celja do Šmartnega ob Paki, je gričevnato-hribovski svet, ki priteguje pozornost predvsem z reliefno izstopajočo in najvišjo Goro Oljko (733 m), slovečo po imenitnem razgledu in že leta 1897 markirani poti iz Rečice ob Paki. V sedemdesetih in devetdesetih letih so prek Ložniškega gričevja speljane poti: Savinjska (SPP, 1972), Šaleška (ŠPP, 1974), Po poteh Andraža (APP, 1992), Gozdna učna pot (1984) in Planinsko turistična pot po občini Polzela. V preteklosti je bila Gora Oljka pomembna za šaleško podružnico SPD iz Šoštanja, saj je v svojem prvem letu (1904) markirala pot na njo. Hribovit značaj imata še Sevčnik (562 m, Andraška planinska pot) in na vzhodu Kjumberk (628 m), ki se kot otoka dvigujeta nad nižjim, izrazito gričevnatem svetu.

Ložniško gričevje je svet gričevnato-hribovskih vzpetin med Velenjsko kotlino in Dobrnskim podoljem na severu in Celjsko kotlino na jugu. Na severu se s kratkimi gozdnimi pobočji spušča v Šaleško

kotlino in Dobrnsko podolje. Enako na jugu v Celjsko kotlino, le da je tod sončno in zato bolj obljudeno. Na vzhodu se vidno končuje z (Šentjungertsko) Goro, kot pravijo domačini, ki je ob vznožju obdaja ravnica okrog Celja. Pri tem je v gričevnato-hribovski svet naravno zaokrožen, samostojen, saj se nikjer ne zrašča z drugimi v sosedstvu, da bi to v pokrajini odločno zaznali.

Med kamninami prevladujejo za vodo prepustni apnenci. Zato tod najdemo, skupaj z manjšimi podolji, kraške jame, vrtače, brezna in suhe doline. Že dolgo je znana kapniška jama Pekel, ki je urejena za obisk. O njej je pisal Planinski Vestnik že leta 1901. Druga kamnina je andenzitni groh, ki gradi predvsem nižje vzpetine. Na njem nastaja debela plast prsti. Vode teko po površju, ki so svet živahno razrezale v številne dolinice. Tako je reliefna dvojnost lastnost tukajšnje pokrajine. V severnem delu gričevja je značilna Šentiljska kotlina s svojim jedrom v Arnačah, ki so na severni strani kotline.

Ponikovska planota je osrednji del Ložniškega gričevja. Ime naj bi dobila po vasi Ponikva (pri Žalcu, 406 m) sredi te naravne enote in potoku Ponikvici, s čimer je dana pozornost na zakraselost tega področja.

Vrhovi in slemena so različnih smeri in so se izoblikovali v višinah od 400 do 700 m. Razgledni so le tisti na obrobju gričevja, katerih višine so med 450 do 600 m.

Na tem območju je krajinski park Ponikovski kras, ki obsega okrog 40 km² površine na nadmorski višini 470 do 560 m. Meja poteka na zahodu na porečju reke Savinje in Goro Oljko; na severu poteka meja približno na črti Gora Oljka - Arnače - Topolovec - Jezeričan. Na vzhodu se končuje z dolino Pirešice, na jugu na črti Velika Pirešica - Sv. Jedert - Založe - Polzela. Kras sestavljajo pretežno triasni apnenci in dolomiti. Najbolj je razvit osrednji del okoli naselja Ponikve. Razviti kraški pojavi so enaki matičnemu Krasu, le da v manjšem obsegu in manjših dimenzijah. Pojavljajo se speološki objekti, vrtače, ponikalnice (požiralniki) ...

Gručasta ali razložena naselja, ki jih obdaja sadno drevje, polja in travniki, na sončnih pobočjih pa vinogradi, tu in tam še kakšna samotna kmetija najbolj, zgovorno potrjujejo dejstvo, da je to prehodna pokrajina iz alpskega v panonski svet. Take oblike naselij se pretežno drže vršine slemena. Senčna pobočja so gozdnata, grape in dolinice mokrotne (čreta), prav zato se je nekoč človek izogibal nižinam. Kulturni sledovi segajo zelo daleč nazaj, celo v kameno dobo (najdeni kameni sekiri v Podvinu pri Polzeli in na Galiciji). Tudi najstarejše cerkve pričajo o zelo zgodnji poselitvi tega predela (v 13. stol.: sv. Ilj (357 m), v Arnačah, prvič se omenja 1261; sedaj je sedež župnije Šentilj pri Velenju; sv. Andraž nad Polzelo (396 m), prvič omenja 1229, sedanja, iz ok. 1440). Etnološke zanimivosti nekdanje kmečke kulture so vse redkejšje, ker domove in gospodarske zgradbe modernizirajo ali postavljajo na novo. Na nekaterih zunanjih stenah so razstavljeni stara kmečka orodja. Nekaj malega je še ohranjenih koč in zidanic. Spodaj so kamnite, zgoraj lesene, kritina je slamnata. Več pa je postavljenih vikendov, mnogi med njimi so tujki v tem okolju.

V Arnačah je pokopan leta 1920 v Švici umrl inženir Miha Vošnjak, slovenski politik s konca preteklega stoletja in organizator slovenskega zadružništva. V tem kraju je bil doma jezikoslovec svetovnega slovesa dr. Karel Oštir (1888-1973), pa Stanislava Voh (1859-1928), urediteljica slovenske šole šolskih sester v Mariboru in ustanoviteljica vrste takih šol v Evropi in Ameriki.

Nekdaj so se v Ložniškem gričevju ljudje preživljali pretežno s kmetijstvom. V okvir tega spada znano sadjarstvo (od tod doma Ivan Dolinšek (1896-1974), drevesničar, ki je tu in v Kamnici pri Mariboru ustanovil svojo drevesnico). Na sončnih legah so vinogradi izabele, ki velja med ljudmi za dobro zdravilno vino in druge žlahtnine. Nekateri so se morali priložnostno udinjati z občasnim delom v velenjskem rudniku in številnih kamnolomih (andezit, dolomit, apnenec). Kopali so tudi železno rudo v Galiciji (1824 je Bonazza ustanovil rudnik. Železno ima na primer ime po kopanju železne rude).

ČEZ DOBROVELJSKO PLANOTO - OD SAVINJE DO BOLSKE

Dobroveljska planota je pahljačast gorski čok iz triasnega apnenca in dolomita ter precej samosvoja geografska enota v vzhodnem predalpskem svetu. Vršina planote ima pojave zakrasevanja (kraška razjednost površja - vrtače, suha podolja, uravnave, pomanjkanje tekočih voda in izdatnejših izvirov, prevotljenost notranjosti - kraške jame, brezna).

V geološko-tektonskem pogledu je Dobroveljska planota vzhodno nadaljevanje Menine. Z njo vred predstavlja skrajni jugovzhodni pomol Savinjskih Alp. K Dobrovljam smemo prišteti še apniške vrhove Predkovic, Smolnik in Medvedov hrib. To je skupek osamljenega hriba, ki ga ločuje od osrednje Dobroveljske planote preval Lipa, od Menine pa Slopi oziroma dolina potoka Voložnice (desnega pritoka Drete). Višina planote ni visoka za razvajenega obiskovalca skalnih vršacev, za samotne kmetije pa dovolj.

Dobroveljska planota je raztegnjena v smeri od jugozahoda proti severovzhodu. V tej smeri se tudi znižuje višina njenih vrhov od 1046 m (Medvedov hrib) na 1077 m (Šentjoški vrh, Tolsti vrh nad Krašico) do 650 m (Brdovski vrh 662 m, Podgorski hrib 772 m). Dobroveljsko planoto s treh strani obdaja nizki svet. Na vzhodu je Spodnja Savinjska dolina (Celjska kotlina), na jugu dolina Merinščice oziroma Motnišnice, na severu Zadrečka dolina in Mozirska kotlinica, na zahodu pa se spaja z Menino. Na severovzhodnem delu je Dobroveljska planota najnižja, močno kraško razjedena, vendar se z roba in bližine ponuja lep razgled. Vzhodno pobočje Brezovca se strmo spušča v zahodno obrobje Celjske kotline. Na skrajnem severnem robu planote napravi Savinja lok v Soteski, kjer je na skalah poleti kar precej kopalcev. Skoraj v črti vzhod - zahod je Špica (sotočje Savinje in Pake), Vrbovec (Nazarje, sotočje Savinje in Drete). Zahodno od Soteske na Ločkem polju je gozdna šola Partizana.

Dobrovlje so znani kraški svet, saj je na planoti raziskanih preko petdeset jam in brezen. Med znane jame sodijo: Vetrnica, Škadavnica, Štubernica, Tinetova jama, Vračka zijalka, Hlastejeva jama. Neskončno brezno se ponaša s 117 m globine, najgloblje pa je Brezno presenečenj s 472 m.

Na planoto vodijo številne poti, ki so tu in tam zaraščene, vendar še omogočajo dostope. Markirane poti vodijo do vseh pomembnejših planinskih ciljev in izletniških točk na robu planote in na vzpetine v notranjosti. Dobrovlje je treba doživeti v vseh letnih časih, le tako bomo spoznali njene značilnosti pokrajine in ljudi. Tu bomo užili veličasten mir, prisluhnili šumenju gozdov, uživali ob pogledu na pisane travnike raznobarnega cvetja, pogledi pa nam bodo uhajali tja na Celjsko kotlino z ozadjem Donačke gore in Boča, k Pohorju, Uršlji gori, Peci, Obirju, Raduhi, Savinjskim Alpam z Ojstrico in Planjavo in obširnemu Posavskemu hribovju. Vsak delček poti nam bo nudil novo doživetje, odkrival drugačen svet, ki nam bo ostal v srcu in želeli si bomo spet priti.

Mladi v planinah ostajajo in prevzemejo posestva, nekateri pa se vozijo vsak dan na delo v dolino.

V času razvijajočega slovenskega planinstva je vodila označena pot iz Mozirja k sv. Urbanu

(661 m). Pozneje so označili pot z Braslovč na Destovško kapelo, naprej na Čreto in Vransko. Leta 1972 pa še z Letuša na Brezovec (857 m). To je bil začetek Savinjske planinske poti. Preko Dobrovelj vodi Evropska pešpot E6 in Pot kurirjev in vezistov NOV Slovenije.

Na južni vzpetini pod Brezovcem so braslovški lovci leta 1948 zgradili lovsko kočo (828 m). Med Covnikom in Ramšakom so leta 1979 dogradili Dom borcev NOV I. savinjske čete (732 m), ki postaja središče tega predela. PD Vransko je leta 1972 zgradilo Planinski dom I. štajerskega bataljona na Čreti.

Na južnem, zahodnem, pa tudi na severnem delu planote so na več mestih peči oziroma večji skalni prelomi. Na Vranskem je tako v

nekdanjem kamnolomu, pri tovarni Inde, urejeno športno plezališče s šestnajstimi smermi, visokimi od 10 do 17 m. Najbolj je oblegana smer Telebajski z oceno 4a in najtežja Peter Klepec 6a. Nekaj smeri je v Ropasovih pečeh in pod Domom na Čreti nad Podpečevano kmetijo.

Vzhodni del planote z vrhom Grohot (820 m) nad Jugovo domačijo je privlačno vzletišče jadralskih padalcev. Dobra termika jugovzhodnega pobočja jim omogoča, da vso popoldne prejadrajo nad vrhovi planote.

Neuspeli poskus je bila izgradnja 120 m skakalnice na pobočju Mandrge. Ostal je le poseg v naravo. Pri kmetiji Forštner in blizu Doma borcev sta smučarski vlečnici, ki ob zadostni snežni odeji tudi obratujeta.

Dobrovlje so simbol slovenstva in zibelka partizanov, kar pričajo številna spominska obeležja na Dobrovljah in v naseljih pod njimi. Tu sta delovali Savinjska četa in Zidanškova brigada. V spomin na prvo frontalno bitko je na Čreti vsako leto spominska slovesnost v mesecu oktobru. pri spomeniku ob mali cerkvi.

Najbolj obiskane točke so obenem lepa razgledišča: sv. Jošt, Čreta, Ropasove peči, sv. Janez in Pavel, Brezovec, sv. Urban in grad Žovnek.

Od kod ime Dobrovlje? Na vzhodnih in južnih pobočjih raste obilo hrasta. Dob je staro slovansko ime za hrast, Dobrovlje. Druga razlaga pa pravi, da so tu doma ljudje dobre volje, od tod torej ime Dobrovlje. To bo gotovo držalo, saj popotnik iz prenekaterere dobroveljske hiše sliši petje in glas harmonike.

POSAVSKO HRIBOVJE

Prišli smo v dolino Bolske (ljudsko Graben). Ta je ozka in njena struga ima še pravi hudourniški značaj. Izvira med Lebenico (891 m) in Šipkom (956 m) na nadmorski višini okoli 815 m in se zliva v Savinjo nad Šeščami. Smo severozahodno od Trojan na prehodu

Ljubljanske v Celjsko kotlino. Napotili se bomo v Posavsko hribovje. V planinskem smislu je to nižje hribovje, ki sega od Ljubljanske kotline do Krške kotline. Zasavje je na zahodu omejeno z Ljubljansko kotlino, na severu s Savinjsko dolino, na jug se počasi znižuje in prehaja v Dolenjsko gričevje, proti vzhodu gredo posamezni hrbti preko Sotle še naprej na Hrvaško. Naš del Posavskega hribovja je v tako imenovani trojanski antiklinali in tvori osnovo dvojnemu gorskemu slemenu, ki se začne zahodno od Trojan in gre preko spodnje Savinje še na vzhod. Na jugu vzdolž Save je litijska antiklinala, med njima pa je zagorsko-laška sinklinala.

V geološkem smislu zajema Posavsko hribovje tako imenovane posavske gube. Na severu je motniško-tuhinjsko sinklinalno podolje, ki mu sledi proti jugu trojanska antiklinala. Ta tvori osnovo dvojnemu gorskemu slemenu.

Glavno sleme trojanske antiklinale je v zgornjem delu iz triasnih apnencev, spodaj pa iz paleozojskih skrilavcev in peščenjakov, ki so prišli na dan deloma že ob gubanju na začetku terciara, deloma tudi pozneje, ko je vrhnje plasti razjedla voda in vrezala v sleme doline in dolinice. Sleme se pričinja med Tuhinjsko dolino in Črtnim grabnom s Polhovcem in Špilkom in se spusti na prvi nekoliko nižjani del antiklinale na preval Učak (609 m) - Trojane, ki ga uporablja prastara pot iz Ljubljanske v Celjsko kotlino, od Jadrana do Podonavja. Na vzhod doseže sleme svojo najvišjo višino v Črnem vrhu (1204 m) na Veliki s Savinjske strani oziroma Čemšeniški planini z Zasavske strani. Tu stoji planinski dom. Sledijo si nekoliko nižji Kisovec (1029 m), ki se na vzhodu zniža na razmeroma visok šentlenartski preval (885 m, kraj Vrhe), preko katerega vodi pot iz Medijske in Zagorske doline v Tabor in Prebold na Savinjski strani. Sleme se dvigne v Javor (1133 m), ki ima na severozahodnem pobočju smučarsko vlečnico Medvednico, na jugovzhodnem pobočju pa lovski dom pod Javorjem; južno stran zavzema Sv. planina (Partizanski vrh, 1011 m; cerkev sv. Marija 985 m) s počitniškim domom zasavskih rudarjev in Domom pod Javorjem.

Preko Štrbenklja (869 m) se pot nato spusti na širok cestni prelaz Podmejski vrh (724 m) s cesto iz Trbovelj v Prebold. Nadalje tvori sleme zaporedje vrhov Za vrhom (1034 m, Križka planina), Homič (1082 m), Mrzlica (1122 m) kot markanten vrh nad Savinjsko dolino, znan po širnem razgledu predvsem proti severu s planinskim domom, Gozdnik z bivakom, Pernice (872 m), Šmohor (sv. Mohor 787 m, Javornik), Malič, ki se med Tremerjem in Laškim spusti v deber reke Savinje. Pred glavnim slemenom je na severu stransko sleme, ki je nastalo kot posebna guba raztrgana v posamezne hribe. Ti so v zgornjem delu sestavljeni iz apnenca, v spodnjih delih pa iz triasnih skrilavcev. V tem stranskem slemenu so: Jasovnik (765 m) med Motnišnico in Bolsko nad Ločico pri Vranskem, Grmada (704 m) nad Vranskim, Kozica (970 m), Stari grad (636 m), Krvavica, Škrabarjev vrh (850 m), Tolsti vrh (751 m), Žvajga (626 m) nad Preboldom, Reška planina (925 m) s planinskim domom, cerkvijo in športnim plezališčem, Gradišče (762 m), onstran potoka Velike Reke oziroma ceste je Golava z lovskim domom. Hom s cerkvijo in planinskim domom, Bukovica s planinskim domom, Kamnik z bivakom, Kotečnik z znanim športnim plezališčem, Veliki Slomnik nad Libojami in Brnica s planinskim domom, Hom (570 m) nad Liscami pri Celju. To je v planinskem pojmovanju severni del Posavskega hribovja, ki je ves poraščen z gozdom do vrhov in se je ponekod umaknil planinam. Nekatere so na južni strani razgaljene stene (Krvavica, Kamnik, Kotečnik, ...).

V to glavno sleme so vrezani dolinski koti. Izraziti so štirje: taborški, preboldski, zabukoviški in libojski. Dolinski koti so pravzaprav le presledki v razčlenjen stranskem slemenu in se s svojimi zgornjimi konci naslanjajo na glavno sleme trojanske antiklinale.

TABORSKI DOLINSKI KOT

Južni del Savinjske doline je naslonjen na trojansko antiklinalo, ki daje osnovo dvojnemu gorskemu slemenu. Začenja se zahodno od Trojan in sega na vzhodu še preko spodnje Savinje. V raztrganem

stranskem slemenu so presledki, ki jih zajame tudi Taborski dolinski kot. Cepi se v dva kotička, po katerih tečeta potoka in cesti.

Prvi kot je na jugovzhod po dolini potoka Konjščice, ki nastane iz grabnov Krivčevega, ki priteče izpod Kukla, (875 m), z razgledno Popelovo skalo in Medvedovega z Bokalovim, Veterškovim in Le-tejevim. Na severu sta Štrukljev (727 m) in Škrabarjev vrh (840 m), vzhodno pobočje je imenovano tudi Reber. Na vzhodu sta Jamškov in Nacetov vrh (828 m). Na jugu se naslanja na Šterbenkel (869 m) in v ozadju na Kisovec (1021 m). Na zahodu sta Brložen (851 m) in Krvavica (909 m), ki ju loči Tesen graben, po katerem teče potoček Tesen. Ob Konjščici je vozna pot pod Štrbenkel (Urankar). Z nje se Pri Tonu za mostom odcepi cesta mimo Veterška do Šnepa, dalje mimo Sp. Krvavičnika, za Vrhe ali pod Hostnikom do Guna.

Drugi kot je med Krvavico in Kozico. Dviguje se na Presedle in naslanja na Veliko planino. Po njem teče Suhi potok, ki se zliva v Ojstrico in ta v Konjščico v Lokah. Gozdna cesta je speljana na jug ob Suhem potoku. Na vzhodu je levo vzpetina Sedlo (565 m), ki tako zgleda z nasprotnega Kukenberga (557 m - opazovalnice), proti zahodu povezanega čez Vrte (ledinsko ime, kjer so morda bili grajski vrtovi) s Starim gradom (Ostrovec, 636 m). Dalje drži cesta pot Krvavico, ki deli kotička. Pri Glažuti zavije na zahod na pobočje Velike planine in se mimo Starega gradu (Ostrovca) dvigne na Presedle (740 m). To je preval med Kozico (972 m) na jugu in Črnim vrhom (1204 m) na severu kot najvišjim vrhom Velike planine.

Ta gozdna cesta je za planince zanimiva, ker se z nje odcepi nad Starim gradom na vzhod gozdna cesta po pobočju Velike planine mimo Krežeta in Slaničarja na sedlo južno pod Krvavico - Šijo ter se spusti v Tesen graben. S Presedel je slabša vozna pot do Volčjih jam. Onstran slemena Kukenberg-Stari grad je dolinica, po kateri teče Ojstrica. Tod je bil tudi prehod mimo Lekšeta, Blaznika (420 m), opuščene domačije Polanjšek (580 m), Grahka (670 m, ves december v senci) in Čevla (720 m, Črni vrh 10), ki je zadnja domačija pod Presedlami naselja Črni vrh.

KAPLA - OJSTRIŠKA VAS - TABOR

Z glavne ceste (Celje, 20km - Ljubljana, 56 km) pred Pihelbirtovim mostom nad Bolsko v Kapli je ap (Tabor "K"), zavijemo proti jugu v Tabor. Ob glavni cesti onstran Bolske so domačije pri cerkvi (306 m). Asfaltna cesta pelje skozi Ojstriško vas v Tabor.

Čas hoje: 0.30

Ojstriška vas (315 m). Strnjeno naselje na jugozahodnem obrobju Celjske kotline, na južnem robu obdelovalnega zemljišča kraj ceste proti Lokam. Strjnjeni, nekdanj izrazito kmečki del naselja stoji na terasastem hrbtu med nekdanjo in sedanjo strugo Konjščice. Od vaškega osredka segajo zazidane površine v smeri ceste proti Taboru in ceste proti Dragopolju. Pred zadnjo vojno je bila Ojstriška vas središče lesne in hmeljarske trgovine.

Prišli smo v Tabor, ki je naše izhodišče.

Izleti iz Tabora:

- na Stari grad, Presedle, Veliko planino (Črni vrh 1204 m), 2.30
- na Krvavico skozi okno, 1.45 do 2.00
- na Zajčevo kočo:
 - a) Loke, Šekovar, Šnep 1.45
 - b) Loke, Pri Tonu, Veteršek, Šnep (cesta) 2.00

PREBOLDSKI DOLINSKI KOT

Preboldski dolinski kot je med Žvajgo in Reško planino ter Burkeljčevim hribom in Golavo. Sega do prelaza Podmejski vrh. To glavno sleme se v tem delu dvigne s prevala pri Šentlenartu (893 m), cerkev sv. Lenart, kraj Vrhe), preko katerega je vodila pot iz Medijske in Zagorske doline v Tabor in Prebold v Savinjski dolini, na Javor (1131 m), čigar južno sleme tvori Partizanski vrh (Sv. planina 1011 m). Na južnem slemenu je cerkev sv. Marije (985 m). Preko Štrbenkla (869 m) se nato spusti na širok preval Vrh, ki ga sestavljajo posamezni prevali: Liza, ki je križišče peš poti med Spodnjo Savinjsko dolino in revirskimi naselji; nad Podmejo in Prečnim je

najvažnejši prelaz Podmejski vrh (724 m, zanj se najde še Pri križu, Pri Jagru, preval Podmeja, Vrh Prečne in preval Vrhe), čez katerega drži cesta iz Prebolda v Trbovlje (zgrajena pred okoli 135 leti) in nad Svinami Smreški vrh. S Podmejskega prevala se dviga v Svinški vrh (763 m), Krošnjo (818 m), Za vrhom (1034 m) s travnatim pobočjem Kriške planine, Homič (1082 m) in Mrzlico (1122 m). V stranskem zahodnem slemenu so v tem delu Žvajga (626 m), Tolsti vrh (751 m), Planinca (689 m), Strtnik (845 m), Reška planina, (925 m), Brda (759 m) in Gradišče (762 m).

Ob sotočju Velike in Male Reke se proti zahodu odcepi dolinski kotiček ob Mali Reki. Obkrožajo ga na severu Žvajga (preval pri Počivalniku), Tolsti vrh, Strtnik na zahodu, nasloni se na Reško planino, proti vzhodu sta Gradišče (762 m, hrib) nad Podbregarjem in nižje daljše sleme pod njim, katero se spušča v sotočje. Sredi pa je Potoški hrib (733 m), spušča se na jugovzhod v Dušakov graben, ki se pod Škarjami zliva v Malo Reko.

Na vzhodni strani kota sta Burkeljčev hrib (469 m) in Golava z lovskim domom (552 m).

Iz tega kota priteče potok Reka. Ta nastane iz Velike Reke, ki ima povirje pod Štrbenklom kot Jelenca s pritoki Kraljev in Jerkin na levi, Kregarjev, Smreški, Hribarjev in Dolgi graben ter Jamnik na desni. Izpod Strnika priteče Mala Reka z Dušakovim grabnom in se (pred Druškovičevo žago) pred južnim koncem Prebolda združi z Veliko Reko. Dalje teče Reka in se zliva v Bolsko pod Sv. Lovrencem blizu izliva Bolske v Savinjo.

Čez reko Bolsko pridemo v Prebold (281 m). Pod južnim koncem Prebolda je odcep (1,3 km, Druškovičevo žago) po dolini Male Reke (na el. drogu označen odcep za Gradišče) k Završniku, Lipovšku, mimo Laznika k planinskemu domu. Pri Kranjčevem mlinu (5 km, trafo) je odcep asfca za planinski dom (3 km). Še mnogo drugih odcepov je do posameznih domačij, ki se dajo s pridom uporabiti.

Na tej strani prelaza Podmejski vrh, je cesta na vzhod za Planinski dom na Mrzlici (4 km) in na drugi strani pri Jagru, čez Lizo do

Urankarja - odcep za Planinski dom pod Reško planino, naprej cesta na zahod po severnem pobočju Štrbenkla pod smučarsko vlečnico - Medvednica na Vrhe, (sv. Lenart). Nekoč dom revirskih in savinjskih borcev, danes gostišče. Dostop do Zajčeve kočice.

Izleti iz Prebolda:

- Druškovičeva žaga - Uplaznik - lovska kočica - Golava - Kočet - Zg. Dolinar - Pečnik - Križka planina Mrzlica
- Dolinšek, - Huš - Golava (zahtevna pot), Zvonetova pot, SPP
- Počivalnik - Završnik - Lipovšek - Laznik - Planinski dom pod Reško planino
- Gorica - Šmiglova zidanica - Jesih - Lobnikar - Zavrl - Čeren - Popel - planinski dom
- Strgarjev kamnolon (opuščen) - Podbregar - Laznik - planinski dom, SPP

ZABUKOVŠKI DOLINSKI KOT

Zabukovski dolinski kot se širi med Kamnikom in Kotečnikom ter Bukovico in se s svojim ozadjem naslanja na pobočje Mrzlice, Suhlega hriba in Gozdnika.

Glavno sleme na tem delu je Mrzlica (1122 m, planinski dom), Suhi hrib (812 m), Gozdnik (1090 m), (bivak, križ). V stranskem sleмену pa so Gradišče (341 m), tudi Lurd, Marelica, s cerkvijo Marije lurške), Bukovica (584 m, planinski dom) in Kotečnik (772 m, skrinjica z žigom, športno plezališče) na vzhodni strani. Lajnarjev hrib (398 m), Hom (607 m, planinski dom, cerkev sv. Magdalene) in Kamnik (856 m, bivak na Velikem vrhu, Mali vrh 710 m) na zahodni strani.

S kota priteče Artišnica, ki jo sestavljata Dolgi potok, ki priteče izpod Mrzlice in Veliki graben, ki ima povirje med Gozdnikom in Suhim hribom. Od njunega sotočja kraj Matijevčeve domačije naprej teče Artišnica. Njen desni pritok je še Burjanov graben.

Na vzhodni strani Homa teče Zibika, ki jo sestavljata Zahomski potok z izvirom Šumercem, Blatnikov in Prisanov graben, nižje sprej-

me še Britenski potok. V Bezovniku je povirje Lokavca, ki se više Zibike izliva v Savinjo. Na zahodni strani Homa je tesen dolinski kotiček ob potoku Kolji. Na zahodu ga omejujeta Golava (836 m, lovski dom) in Homič (1082 m). Zgoraj se naslanja na severno pobočje Mrzlice. Na vzhodu sta Kamnik in Hom. Med njima sta prehoda čez Zahom (487 m) med Homom in Kamnikom ter njim in Mrzlico čez preval (581 m) pri Počivalniku. To je tudi imenovano Podmrzlica.

Kolja ima povirje v severnem pobočju Mrzlice, nakar dobiva v zgornjem toku številne pritoke izredno hudourniškega značaja, kot so Kočetov, Fužinčev in Kočarjev graben. Teče skozi vas Matke in se više Šešč izliva v Savinjo.

Izhodišča:

- Migojnice, Griže: Bukovica, Hom
- Zabukovuica: Bukovica, Kotečnik, Šmohor, Gozdnik, lovska koča-Kotnik, Kal, Mrzlica,
- Kamnik, Hom
- Šešče: Hom, Kamnik, Mrzlica, Golava
- Matke: Hom, Kamnik, Mrzlica, Golava

LIBOJSKI DOLINSKI KOT

Libojski dolinski kot je med Bukovico in Brnico (Stražo, Medvedjekom), Kotečnikom in Slomnikom ter sega do pobočij Gozdnika, Šmohorja in Maliča. Koti so pravzaprav presledki v raztrganem stranskem slemenu in se s svojim zgornjim delom naslanjajo na glavno sleme trojanske antiklinale, ki se sestoji iz treh gub. Glavno sleme na tem delu je Gozdnik (1090 m), Pernice (881 m), Šmohor (ali Javornik, prvotno ime za hrib, 783 m) in Malič (936 m), ki se med Tremerjem in Laškim spušča v sotesko ob spodnji Savinji. Pred njim je stransko sleme, ki je nastalo kot posebna guba raztrgano v posamezne hribe. V tem delu so Bukovica (584 m) s planinskim domom nad Kasazami, Kotečnik (772 m) z znanim plezališ-

čem nad Libojami in na drugi strani Kamčič (525 m), Vel. Slomnik (611 m, skrinjica, žig, razgled, točka Žerdonarjeve poti), Medvedjek (484 m) in Straža (475 m) s planinskim domom na Brnici ter dalje Hom (570 m, skrinjica, žig, točka Žerdonarjeve poti) nad Liscami pri Celju.

Z Libojskega kota priteče potok Bistrica, ki ima povirje med Kotečnikom, vzhodnim pobočjem Gozdnika in Pernicami. Z desne dobi pritok Stisko med Kotečnikom in Bukovico, z leve pa Hudi potok med Kamčičem in Velikim Slomnikom.

V kot drži asfc na jug iz Petrovč čez reko Savinjo, za njo odcep na zahod v Griže (2 km), čez Kasaze, pri keramični je vzhodno odcep na Brnico, v Liboje. Na začetku Liboj je odcep asfc ob potoku Stiski čez Sončni hrib v Zabukovico (Kurja vas). V zgornjem koncu pa je asfc na vzhod v Košnico, od Španiča vrh klanca (križ, 349 m) preči asfc označena Žerdonarjeva pot na Hom in Veliki Slomnik. Asfc je še naprej po dolini Bistrice na prelaz pri Zgornjem Beškovniku. S te asfc je dostop do plezališča na Kotečniku. V zadnjem zavoju pa cestni odcep do Dikca.

Izhodišča:

- Petrovče
- Kasaze: Bukovica, Planiski dom Brnica
- Liboje: plezališče na Kotečniku, Šmohor, Veliki Slomnik

OPIS SAVINJSKE PLANINSKE POTI

1. GORA, 569 m

Žig je v skrinjici na hiši pri Planinskem domu na Gori.

GORA - V. Pirešica - SV. JEDRT

Na hribu Šentjungrt (ljudsko) stoji stara božjepotna cerkev sv. Kunigunde (v Sloveniji jih je pet). Kunigunda velja za zavetnico otrok in nosečnic (god. 3.3.). Mežnarija (v najemu PD Žalec) je obnovljena v Planinski dom Šentjungert. Na cerkvi je plošča, kjer piše, da je bila cerkev obnovljena v letu 1996, in imena botrov, letnica tudi na zvoniku na ometu pri vhodu. V tem letu sta bila posvečena dva zvonova.

Od planinskega doma gremo po cesti navzdol - jug, malo asfc po slemenu do Šumija, kjer je za njim križišče, cestni prelaz.

Razpotje (490 m): Gremon naravnost v breg mimo Vrhovška navzdol v Lopato, Celje, tudi označeno; levo po cesti v Šmartno v Rožni dolini, desno pošev na preval pri Krjansku.

Desno po stezi v gozd navzdol. Z njega smo pri Dolšku, kjer stopimo na asfc, navzdol po njej mimo Zlodeja, soseda Kača, kapele spodaj čez potok Podsevščnico na asfc. Na levo po cesti navzdol do križišča (282 m), asfc na jugovzhod drži čez Lopato v Celje, kjer zavijemo desno v breg in navzdol mimo Doma oskrbovancev Grmovje,

Graščina Grmovje (Hofrain) je bila v klasicističnem slogu zgrajena l. 1867 na mestu starejših stavb, tako da segajo njeni začetki že v konec srednjega veka. Kraj nje je bila kapela - sedaj le zvonik, iz 1742, ki je bila 1892 obnovljena v neogotskem slogu. Pri graščini je bilo nižje sodstvo, ki je od l.1480 spadalo pod deželno sodnijo v Celju. Poleg je pozidana nova stavba za dom oskrbovancev (Pernovo 4a). Po več letih obnove, so 31.1.1986 staro graščino ponovno odprli. V starem delu je poleg manjše dvorane tudi atelje akademskega kiparja Antona Hermana s stalno razstavo njegovih del. Obnovljen je tudi strop z japonskimi motivi, kar je restavratorsko opravil Viktor Povše iz Celja (NT, 30/1-1986).

Naselje Pernovo se prvič omenja l. 1239. Tu je bil v Gorci že l. 1794 manjši rudnik železove rude, ki je pripadal lastnikom fužin v Mislinji. Med obema vojnama je bil v posesti kemične tovarne v Hrastniku. Sedaj je opuščen. Je pod upravo Montane iz Žalca.

prečimo Pernovski potoček, na jug je ravnica Loka, čez most nad potokom Pirešico, pod cerkvijo sv. Ožbolta,

Cerkev sv. Ožbolta. Ta svetnik je veljal za zavetnika v morskih nevarnostih, za zavetnika so ga imeli tudi savinjski splavarji, priporočali pa so mu letino, živino in vreme. Prvič se omenja l.1392, vendar je nastala že v prvi polovici 13. stol. Od takrat je ohranila svojo romansko podobo, pravokotno ladjo in polkrožno apsidno. Bila je taborsko utrjena. Zvonik je šele iz začetka 17. stol. V drugi polovici 18.stol. je bila cerkev večkrat predelana, l. 1836 pa je dobila obe stranski kapeli in zakristijo. Zunanost je bila obnovljena l.1984. (Pratika 1987, str. 47; blagoslovil škof. dr. V.Grmič). Opravo je v l. 1859 do 1862 izdelal Josip Vrenk s Frankolovega. V zakristiji vzdani rimski relief deklice s košarico. V cerkvi grobnice nekdanjih lastnikov Grmovja (Pelzhoferji, Schweigerji,...).

mimo šole (šolska stavba je bila zgrajena l.1909, obnovljena 1971, na njenem pročelju je spominska plošča 14 padlim med zadnjo vojno), na cestno križišče. Zavijemo desno (slabih 100 m) proti stari Fervegovu hiši (pred njo ap za Velenje).

Križišče: levo za Žalec in Celje, desno za Dobmo in Velenje.

Greimo čez cesto in na ap za Celje. Zavijemo levo pred bistro Krimi po dovozni poti mimo soseda do gozda Borovje, desno ob njem in njivi. Pred seboj vidimo "steno" kamnoloma, ki se zajeda v hrib Lasje (504 m), desno pa je zaselek Gorca. Ob koncu njiv zavijemo levo v gozd na širši kolovoz. Z njega levo na ožjega, ki drži rahlo navzdol in spodaj steza na brv nad potočkom Rupnico. Desno je pogled na zaselek Osreke. Po gozdu se dviga steza, ki nas privede čez kolovoze, rahlo v desno in svet se prevesi navzdol v log (izvirek 289 m) pod Vrsenškovo domačijo. Na valjastem silosu je markacija. Pazljivo, čez dvorišče vodijo markacije in puščice! Od nove hiše desno po slabo vidni stezi, kjer kmalu zavijemo levo navzdol na brv, nad potokom Vrščo, čez log v kot gozda. Po stezi navzgor. Z gozda smo na dovozni cesti, za hišo Gotovlje 190 in stopimo na asfc. Zavijemo desno po nji navzdol slabih 100 m in v križišču levo navzgor do konca asfaltne prevleke, dalje naravnost po cesti in markacija nas usmeri desno z nje na stezo, ki se drži slemena ter nas privede na vršino. Mimo kapele, pred njo je grobnica, smo pri cerkvi sv. Jedrt (363 m). Ob cerkvi sta dve klopi in razgled na dolino in Posavsko hribovje. Tu smo na južnem delu krajinskega parka Ponkovski kras. Hodimo po njem tja do Martjakov.

Sv. Jedrt. Sveta Jedrt Nivelska, opatinja, iz 7. stoletja, in sv. Jedrt iz Helfe, ki je umrla leta 1302. Prva je v koledarju 17. marca, druga pa 16. novembra. V Sloveniji je 13 cerkva sv. Jedrti. Spomladanska sv. Jera velja za zavetnico proti mišji in podganji zalegi, proti vročini, za poljske pridelke, prenočišč potnikov, vdov. Je znanilka pomladanskega dela na prostem, na kar spominja pregovor: Če ne prej, na sv. Jedrti dan gotovo gorka sapica pripihlja. Jera Nivelska z mišmi pripomore k prenehanju preje spomladi, in to z grožnjo, da pregriznejo nit.

Na vzhodni strani cerkve je grobnica avstrijskega ministrskega predsednika von Becka: SEPVLCRM FAMILIAE LOII VM de BECK. Zgrajena je bila 1.1895 v obliki piramide. Jugovzhodno je gradič Plevna (vidi se streha, elek, steber). Bil je središče manjšega posestva, ki je bilo v 18. stol. služno gosposčini Spodnjemu Lanovžu in po 1840 gosposčini Novo Celje. Predelan je bil okoli 1.1876, ko je bila last grofa Dobrovskega. Po l. 1890 so ga ponovno predelali, ko je bil last barona von Becka, takratnega avstrijskega ministrskega predsednika. Danes je pozabljena stanovanjska zgradba. Sredi 18. stol. je na Plevni uredil večji nasad murv ljubljanski trgovec in braslovški rojak M. F. Peer, 1843 pa Ludvik Hausman, lastnik Novega Celja. To največjo sviloprejnico na Štajerskem so strokovno vodili Italijani. Vendar se zaradi velikih stroškov ni dolgo obdržala. L.1847 je bila tu postavljena edina večja odvijalnica na Štajerskem.

2. SV. JEDRT, 363 m

Žig je v skrinjici na stebru električne svetilke.

SV. JEDRT - POGORIŠČE

Od skrinjice gremo kratko po stezi, desno na kolovoz, po njem navzdol. Na desno je ozka asfc k lovskemu domu.

Lovski dom Rinka, 353 m, (Gotovlje 177; na drugi stavbi je vlita plošča: 30 let L.D. Žalec 1946-1976). Prvi dom so postavili l. 1962, cesto asfaltiral 1986. Pred domom so klopi in lep razgled.

Stopamo po nji navzdol v križišče (327 m, pod hrastom križ). S križišča krenemo med novima hišama na severozahod v breg. Pogled na Goro. Pri lesenem križu (344 m, 1924) na sever, z nje levo na stezo mimo zadnje hiše v gozd po poti (lahko tudi po asfc, posebno v rosi). Zgoraj z njega levo-vzhod k obnovljeni Kudrovi kapeli (417 m). Na zahodu je Globaški graben in hrib nad njim je Gradišče (451 m). Krenemo desno po južnem in zahodnem pobočju Vingerla (483 m; imenovan tudi Jordanov hrib), čez katerega sta električna daljnovoda

(eden prvih, ki je imel betonske stebre), za njim je sedaj še plinovod. Razgled! V razcepu cest - konec asfc, pod Uranjekom krenemo levo, pred - križ - Pižornovo domačijo desno-sever mimo hiše, rahlo navzdol. Dolinica levo je Globoko in na prisojajah so vinogradi, pod njimi zidanice. Čez križpot (430 m, levo v Globoko) naravnost naprej po poti do Pogorišča smo ob točki gozdne učne poti (odprta 11. 10. 1984). V vpisni knjigi na Pogorišču je vpisal dr. Stanko Buser, da so trasirali Slovensko geološko pot ob čudovitem vremenu. Žal oznak še ni.

3. POGORIŠČE, 416 m

Žig je v skrinjici ob poti pri trigonometru ob učni gozdni poti.

POGORIŠČE - Jama Pekel - KADUNEC

Z gozda po cesti ob južnem kraju jase. Smo na območju naravnega spomenika Jama Pekel z dolino Peklenščice. Cesta preči gozdno učno pot, ki se z desne spušča od piramide mimo visoke preže in levo navzdol mimo izhoda iz jame k vhodu. Še malo navzdol po cesti in predno pridemo do asfc (zapora - rampa), zavijemo levo po stezi, ki je tu navzgor gozdna učna pot, navzdol mimo točk učne poti in spomenika do kraške jame Pekel.

Učna pot pa drži po cesti (rampa) na razcep asfc in po nji desno lahko do njene napisne table. Cesta drži desno za Loke, Kale, Grče in dalje za Ponikvo, levo navzdol mimo parkirišča pri jami, čez Podlog v Šempeter ali levo čez Gotovlje v Žalec.

Dostop: iz Šempetra čez Podlog, nadvoz nad avtocesto do P pred jamo. 4 km.

Od vhoda v kraško jamo Pekel (310 m) krenemo čez most mimo Turističnega doma in prve točke gozdarsko-geološke poučne poti (apnica), navzdol po poti ob potočku Peklenščica. Dolinica nosi ime Pekel. Po vzhodnem pobočju Pitarskega hriba (390 m) je speljana asfc čez Kale (403 m) v Ponikvo pri Žalcu (406 m). Pridemo na cesto pred parkiriščem in le slabega pol kilometra po nji do od-

cepa. Napis Založe na bukvi nas usmeri zopet k Peklenščici in čez njo proti domačiji Četnec. Z dela te poti je lep pogled na Posavsko hribovje (Bukovica, Gozdnik, Kamnik, Mrzlica, Hom, Golava) in električno razdelilno postajo Podlog. Čez potok Peklenščico - na brv in dvorišče ter z dovozne ceste k sosedu, desno na brv nad potokom Trnavo - pri domačiji je sotočje. Čez travnik gremo do gozda in le kratko po stezi do vozne poti, ki se obrne skoraj na sever za Martjake. Pazimo na markacije! Veliko je odcepov in razpotij. Na koncu ceste je pot v breg, mimo vikenda spet po ozki cesti v smeri daljnovoda, steber št.122. Za stebrom v desno smo iz gozda na asfc pri domačiji Hleba, na gospodarskem poslopju je skrinjica z žigom in vpisno knjigo. Predel desno nad potjo nosi ime Vrhi. Mimo domačije in zidanice zavijemo desno v breg, zopet gozd. Od tu navzgor v levo nad zadnjo zidanico in smo na vrhu Martjakov, na Kaduncu (427 m; elek.steber 121, vodni rezervoar).

4. KADUNEC, 427 m

Žig je v skrinjici na domačiji Hleba (jugovzhodno pod vrhom).

KADUNEC - Veternik - Lovska koča - KORBER

Spuščamo se proti severozahodu po dobrih gozdnih stezah in poteh. Vmes ujamemo kak dober pogled na Novi kloster, Golte, Savinjske Alpe, Vinski vrh in Lovsko kočo Založe. Spodaj smo na razpotju cest (333 m) na prevalu.

Križišče: proti jugu se spušča asfc v Novi kloster, Zg., nadvoz nad ac in Sp. Grušovlje ter Šempeter (4 km; ap,žp), desno navzdol v dolino Trnave (Mlinar).

Sedaj moramo po asfc navzgor. Ko se cesta položi, smo iz gozda, zavijemo levo na kolovoz nad dolinico Drage, ki jo odmaka Veternikov graben. Onstran je domačija Brdovšek (če gremo po asfc naprej, moramo pri zidanem transformatorju v križišču zaviti levo mimo nje h Korbarju, 2km, tudi asfc). Hodimo na jug pod Čedetom in električnima vodoma. Zopet smo v gozdu. Pri srebrni smreki je spomenik dvema domačinoma. Za spomenikom se spustimo s poti

skozi mlad borov gozd v Veternikov graben in iz njega navzgor do domačije Veternik, ki stoji na vzhodnem pobočju Na vrhu, ki ga bomo obšli, nato na preval med njim in Brdovškovim hribom (407 m). Čisto kratko stopimo le na asfc in jugozahodno pod vikendom mimo nove hiše in kozolca rahlo navzdol in navzgor do Sredenška. Dalje gremo med vinogradi do zidanice in levo nad vinogradom po vzhodnem pobočju Prenkovega vrha (426 m) nad lovsko kočo Založe (410 m). Lep razgled na dolino in Posavsko hribovje. Spustimo se navzdol po asfc proti zahodu na cestno križišče pred Korbarjem. Z desne pride asfc, ki smo jo prej srečevali. Po asfc mimo kurje farme mimo trafa. Na kozolcu domačije Korbar je skrinjica z žigom in vpisno knjigo.

Križišče: levo navzdol-jug se spusti asfaltna cesta (1 km) na cesto Novi klošter (levo)-Spodnje Založe (desno) in dalje na Polzelo.

Korberjeva domačija - v ozadju Sevčnik

5. KORBER, 409 m

Žig je v skrinjici na stebri kozolca.

KORBER - Polzela - Šenek - VINSKI VRH

Dalje po asfc 30 m. Pred gozdom zavijemo levo navzgor, skozi sadovnjak na greben, med dvema vinogradoma. Po kolovozu gremo mimo domačije proti jugu navzdol zopet na asfc, med več hišami

navzdol. Z dela poti je lep razgled na Polzelo cerkev, Komenda, Šenek, Vinski vrh, Dobrovlje, Golte. Še mimo skupine hiš.

Pridemo na prednostno asfč Šempeter - Grušovlje - Novi klošter - Orova vas - Polzela. Krenemo desno, most preko Ložnice, za njim levo kapela. Od mostu navzdol je začetek naravnega spomenika: reka Ložnica s poplavnim območjem, ki se konča pri razdelilni postaji Podlog. Dalje pot vodi proti zahodu čez most preko razbremenilnega kanala (Ložnica - Savinja, poplave). Prečkamo republiško asfč Polzela - Andraž - Velenje, preko nje je "Gostilna pri trojčkih". Rahlo se vzpnemo v breg, travnati kolovoz, mimo dveh lip, razgledno na vse strani. Steza gre v levo, prečimo veliki travnik. Pridemo do vzhodne strani depandanse doma upokojencev, asf. Dalje med obnovljeno graščino Šenek in grajsko kapelo z lepim parkom. Graščinski park ima status kulturno - zgodovinskega spomenika.

Dvorec Šenek, 310 m. Je dom upokojencev. Leži na položni vzpetini na severnem robu Polzele. Stavba je baročna in vstopa v zgodovino hkrati z drugimi žovneškimi gradovi iz časa celjskih grofov. Kot žovneška posest je omenjena leta 1288. Je baročna stavba. Najzanimivejša je velika dvorana, ki ima bogato štukiran strop in lep marmornat kamin. Grajska kapela sv. Florjan je iz 1779 leta. Vzidana spominska plošča nosi napis: *Gubec kmečki kralj naš pravi: Na boj! Za zmago ali smrt! junij 1973 ob proslavi 400 letnice kmečkih uporov na Slovenskem*. V dvorišču dvorca je skrinjica s vpisno knjigo in žigom Planinsko turistične poti po občini Polzela.

Razpotje. Sestop do ap Polzela - Cimperman, žp Polzela.

Po asfč gremo kratko navzdol proti zahodu, ob kamniti ograji. Po 50 m pridemo naravnost v graščinski park - jasen, tise, platana, smreke, bukve, po stezi navzdol. Pred glavno asfč je oster ovinek v desno, ozka asfč proti severu, že vidimo Vinski vrh in Goro Oljko. Gremo mimo domačije preko mostu nad potokom Slatinščica. Kratko hodimo skozi gozd, mimo travnikov in osamljene smreke in hrasta. Dalje je še 50 m proti Slatinam. Odcepi se kolovoz levo navzgor skozi gozd, med njive v smeri Vinskega vrha. Med kozolcem in domačijo na zgornjo asfč (po nji drži romarska pot Polzela - Gora Oljka). V levo gremo 20 m in desno navzgor na položno dovozno cesto. Levo pod njo je kmetija Sivšek. Od tod je odličen razgled na Spodnjo Savinjsko dolino in Posavsko hribovje. Na koncu ceste, ob

vikendu desno se povzpne strmo navzgor po stezi v hrastov gozd do cerkvice sv. Miklavža na Vinskem vrhu (448 m). Tu je Koča na Vimperku (444 m)

Sv. Miklavž. Cerkev se prvič omenja v pisnih virih l. 1436. V njej so ohranjene gotске freske. Postavljena je v čast sv. Miklavžu zaščitniku splavarjem, ki so splavarili po reki Savinji.

6. VINSKI VRH, 448 m

Žig je na hrastu pri cerkvi sv. Miklavža in planinski postojanki.

VINSKI VRH - Vimperk - Grof Turn - Bolčin - Jug - GORA OLJKA

Po cesti navzdol do zavoja, naravnost po stezi proti severu skozi lep, pretežno bukov gozd. Mimo lovske preže na kolovoz do konca gozda.

Od zavoja naprej lahko po poti opazimo še posebne oznake malteškega križa z rimskimi številkami, ki označujejo štirinajst postaj križevega pota. Na Vimperku (442 m) je III. postaja. Planinska pot ne gre le mimo XI. postaje. Te oznake so namestili marca 2000.

Pri naselju vikendov je lep razgled na Braslovče, Dobrovlje, Golte. Prvi odcep desno po kolovozu, med vinogradi navzgor. Mimo zidanice in lesene preše v sadovnjaku do še ene zidanice (Čoklnova, sedaj obnovljena Severjeva). Dalje hodimo po ravnem, ob robu gozda, nad vinogradi. Lepi razgledi proti vzhodnemu delu Ložniškega gričevja. Kratko v gozd do osamljene domačije Grof Turn (Podvin pri Polzeli 36). Po kolovozu dosežemo asfc Polzela - Dobrič - Andraž - Velenje. Gornji krak asfc pelje na Goro Oljko. Po tej asfci mimo kužnega znamenja do prve domačije Bolčin.

Razpotje. Z desne se priključi romarska pot s Polzele.

Obe poti vodita dalje po cesti, na levem pobočju lep macesnov nasad. Odpre se razgled na sever in vzhod: Andraž, Paški Kozjak, Sevčnik in Pohorje. Na levi je domačija Pižorn, desno je gostilna "Pri Jugu", Zabukovnik Franc. Po asfc proti severu še 60 m, od tu je

levo steza strmo v gozd. Trikrat prečimo gozdne vlake, mimo kapele 1780 - 1987 in še zadnji vzpon do planinske postojanke, ki je tik pod mogočno baročno cerkvijo Sv. križa z dvema zvonikoma.

Sv. Križ. Prvotno ime za Goro Oljko je Križna Gora. Na vrhu sta od sredine 17. stoletja stala veliki križ in kapela s kipom sv. Jošta in sv. Neže. Med leti 1754 in 1757 je bila zgrajena cerkev, ki je 4.5. 1837 leta pogorela, udarila je strela in drugič s 4. na 5. 6. 1932, neprevidno kresovanje. Cerkev so obnovili, zadnja obnovitvena dela so bila v letu 2000. Pročelje je široko 21 m, dolga je 32 m, zvonika sta visoka 38 m. V cerkvi izstopa glavni oltra, delo baročnega kiparja Ferdinanda Galla, ter slikarja Fortunata Berganta. Sedanji križev pot je delo domačega slikarja Marjana Dečmana.

7. GORA OLJKA, 733 m

Žig je v skrinjici pri vhodu v dom.

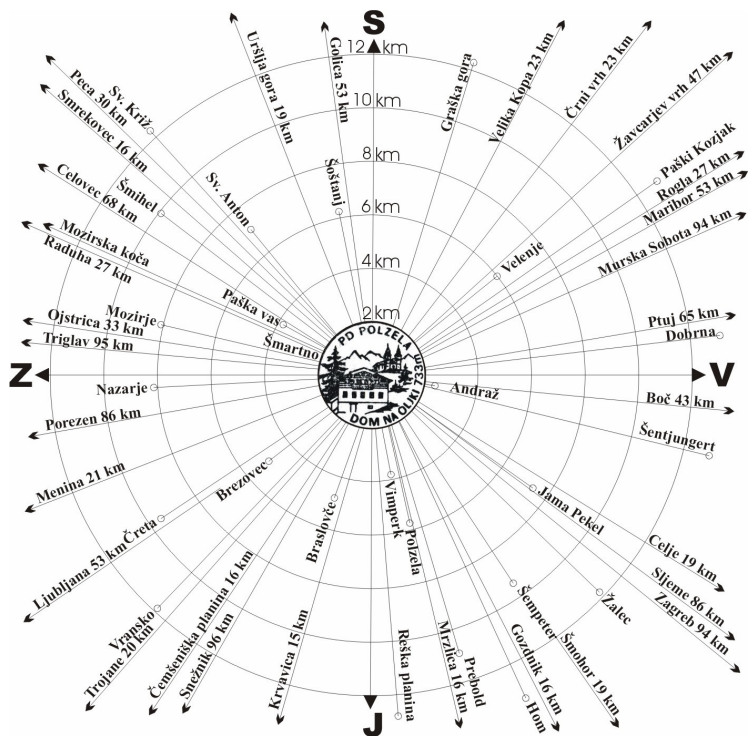
GORA OLJKA - Plešivčnik - Rečica ob Paki - Letuš - Ulčnik - Strmec - BREZOVEC

Od planinskega doma gremo po poti mimo hruške s smt in hiše ali po cesti do zavoja. Pred kapelo zavijemo s ceste levo v gozd in po poti navzdol pridemo na preval (588 m) do Pleševnička in kapele (1800 - 1989, lipa).

Razpotje. Nad hišo naprej drži APP na Brezovec (617 m), desno stara planinska pot v Šoštanj.

Gremo levo po stezi navzdol, ki preide v vlako. Z gozda smo nad domačijo Matijec - razgled in pod njo po asfc navzdol, kjer gremo spodaj ob vrtu v gozd po stezi do kapele ob asfc iz Rečica po Hudem grabnu na Vedeta. Zavijemo levo ob Hudem potoku, onstran naselje Mali vrh in malo za križiščem zavijemo desno na stezo, po brvi čez potoček in Log, čez železniško progo - desno ob njej do žp Šmartno ob Paki - in vas Rečico ob Paki na glavno cesto pri dveh kostanjih. Levo po glavni cesti (v križišču ap), čez reko Pako (312 m), za njo čez občinsko mejo in po asfc v Letuš (pred križiščem ustavlja avtobus Črna - Slovenj Gradec; ap, desno pred mostom za Mozirje, višje za smer Celje).

Opis Savinjske planinske poti

Razgledi z Gore Oljke

Letuš, 317 m. Je zadnja vas v Spodnji Savinjski dolini na obeh straneh reke Savinje. Je pomembno križpotje živahnega prometnega ožilja, ki povezuje gospodarsko različno usmerjena in razvita območja Celjske kotline z Zgornjo Savinjsko dolino, Velenjsko kotlino in industrijski predel jugovzhodne Koroške. Pod mostom navzdol je Špica-sotočje Pake in Savinje. Na zgornjem koncu vasi je Podgorski jez, ki je služil za dovod vode žagi in turbini (žaga, mlin, generator, l. 1922). Sedaj služi za zajetje letuške struge. Tu je prijetno kopanje, otok, igrišče. Na južni strani stoji na nizki vzpetini taborska cerkev sv. Janeza (1482), dom pevskega društva Letuš (1954) in šola (1902). Od Letuša proti Mozirju se svet še malo odpre in ponovno zoži v Sotes-

ki (lj. Socki), ki je meja med Zgornjo in Spodnjo Savinjsko dolino. Ob cesti stoji tabla, ki omenja, da je tu potekala v letu 1944 od okupatorja priznana meja osvobojenega ozemlja. Z Letuša pelje asfc na Dobrovlje (9km), od mostu ob desni strani Savinje v Podgorje in dalje po gozdni cesti k Forštnerju (475m), Zgozdniku (500m) in Vrtačniku na Dobrovlje, domačij, ki stoje na terasastem pomolu Dobroveljske planote. Pri mostu je še odcep za Šmartno, Šoštanj in Velenje.

V Letušu na Sulcerjevi hiši so ob 35. letnici kapitulacije nemških enot odkrili spominsko ploščo, kjer je 9. maja 1945 politkomisar XIV. udarne divizije NOV Slovenije Dolničar Ivan-Janošič zahteval od general-polkovnika Aleksandra Löhra brezpogojno kapitulacijo nemške grupe armad "E". Ta je bila istega dne podpisana v štabu IV. operativne cone NOV in PO Slovenije v Topolšici.

Z avtobusne postaje, ki je na levi strani reke Savinje, gremo čez most (313m) naravnost na nizko, toda strmo vzpetinico med šolo in pevskim domom, mimo Mežnarja pri cerkvi sv. Janeza (342 m) v gozd. Gozdni kolovoz oziroma steza pelje po Dobravi (350-400 m). Ko stopimo iz gozda, zagledamo pri električnem in telefonskem vodu obdelan svet in domačijo Ulčnik. Krenemo desno ob kraju košenine, kjer s težavo sledimo stezi v smeri domačije (dovozna asfc cesta iz Letuša - dom). Če se ozremo prek soseda Lešnika, vidimo onstran Savinje Slatine, Tabor (411 m) in v ozadju Uršljo goro. Nadaljujemo čez dvorišče mimo gospodarskega poslopja do zgornjega rezervoarja, pod njim kratko navzgor in smo na starem kolovozu. Po njem in na stezo do asfc napis *Letuš*. Dostop-odcep (452 m), iz Braslovč mimo jezera, Plaznika, Rovšnika. Pošev čez asfc, ki jo prvič prečimo. Na levo se povzpne po lestvi na stezo do Jožijeve klopi (570 m). Tu se vidi Skorno s sv. Antonom, Uršlja gora, pod nami del Letuša; dalje preko Pake Šmartno (žp), Rečica, Podgora s kamnolomom, nad njimi pa poraščena Bezgovec (573 m), Brezovec (617 m) in Gora Oljka. Steza nas v petih ključih privede drugič na cesto.

Razpotje (628m). Levo SPP na Brezovec (857 m); čez cesto k Domu na Dobrovljah.

SPP drži le par korakov po cesti. Levo z nje zavijemo na stezo oziroma kolovoz, ki se dviga po Strmcu. Kmalu smo na poseki. Prečkamo gozdni kolovoz in še malo po gozdu v breg, pa smo na gozdni cesti, ki se pod Covškim križem odcepi in drži do Juga. Markacije nas usmerijo levo po njej in do odcepa desno za Brezovec. Po

vlaki se vzpnemo do pretrga (821 m) med Brezovcem (desno) in lovske koč. Levo samo skok do lovske koč, kjer je skrinjica z žigom in vpisno knjigo.

Razgled. Lovska koč Dobrovlje 14 a (828 m), LD Braslovče. Za orientacijo si poglejmo najbližjo Goro Oljko, k je na severovzhodu, za njo je Paški Kozjak (Špik, sv.Još, Basališče), Stenica, Konjiška gora (Stolpnik 1012 m, rs), v dolini desno je Andraž, zadaj Gradič v Šentilju. Na vzhodu je bližnji Vinski vrh (sv.Miklavž), zadaj sv. Jedrt, Gora (sv.Kunigunda). Pod nami Parižlje, Polzela, za njo Žalec, malo desno Šempeter (SIP, AERO), Grobeljski most, del nove avtoceste, Celje, nad njim stari grad, Grmada, Tovst. Na jugovzhodu je Hom (sv. Magdalena) s planinskim domom, Kamnik, Gozdnik, Golava, Mrzlica. Nad Migojnicami je Gradišče, Bukovica, Malič (as), V.Slomnik. Čez bližnjo Jugovo domačijo je na jugu sv. Lenart (kraj Vrhe), desno Kisovec, Gunova glava, Velika planina, preval Presedle in Kozica, levo je koničasti Javor s smučarsko vlečnico, zadaj Kum (as).

*Savinjska dolina,
Dobrovlje in Gora Oljka,
v ozadju Raduha, Golte
in Uršlja Gora*

8. BREZOVEC, 857 m

Žig je v skrinjici na Lovski koči, Dobrovlje 14 a.

BREZOVEC - DOM NA DOBROVLJAH

Od lovske koč se spustimo nazaj na pretrg in ob kraju gozda po razgledni rebri na vrh Brezovca (857 m). Vrh ni razgleden, čeprav so na njem posekali stare bukve. Spustimo se navzdol po slabem kolniku. Ko smo z gozda čez travnat svet do Covškega križa (740 m prelaz), smo na asfc.

Razpotje. Priključek poti s Strmca. Cesta pelje navzdol k Napotniku, Hribniku in Janžovniku.

Na zahod po asfc okoli pol kilometra mimo Covnikove domačije k domu.

9. DOM NA DOBROVLJAH, 732 m

Žig je v skrinjici pri vhodu v dom.

DOM NA DOBROVLJAH - Kukovnik - Destovška kapela - PLANINSKI DOM NA ČRETI

Od doma gremo le par korakov po asfc na zahod mimo Ramšakovega kozolca (lipa), domačije in soseda Rovtnika naprej po poti. Za Rovtnikovim kozolcem, predno se pričnemo spuščati po usekanem kolniku, je desno smučarska vlečnica, ki drži navzdol do Vrtačnika. Spuščamo se navzdol in prečimo gozdno cesto, ki drži na jug v Jame (s konca nje po slabem kolovozu se da priti do Strojanška). Dvignemo se po stezi in kolovozu mimo razpadajoče hmeljske sušilnice (pogled na sv. Urbana) mimo Kukovnika in kapele, kjer se počasi obračamo na jug. Skok skozi gozd na asfc, kjer se srečamo z nasadom duglazij. Smo v suhem podolju. Cesta vodi na jug rahlo v breg. Kmalu smo pri odcepu za Paragojnika (stavba desno nad nami), levo nad nami je Selišnik. Smo na razpotju in koncu asfc iz Letuša (10,3 km).

Smerokaz pri Domu na Dobrovljah

Razpotje (805m). Z desne se priključi Evropska peš pot E6 (rumena pika, rdeč kolo-bar) iz Mozirja. *Kažipot*: sv. Janez in Pavel.

Cesta drži naprej po zahodnem pobočju na Destovško kapelo. Krenemo levo po vozni poti za sv. Janeza in Pavla (862 m). Le kakšnih dvesto metrov do razcepa in kažipota: sv. Janez in Pavel.

Sv. Janez in Pavel, 862 m. Levo za Selišnika in Planinška, mimo spodnje kapele (854 m), še skok mimo zgornje in smo pri cerkvi sv. Janeza in Pavla na Planini. Če gremo malo vzhodno proti Zacerkovniku, na levi stoji nova brunarica, je s poti lep razgled po Sp. Savinjski dolini. Nekoč je tod vodil označen dostop od Strojanska čez Bukovje, dobra pot je od Orešnika. Vrnemo se do spodnje kapele, pri nji levo po kolovozu mimo Matkove kašte (Dobrovlje 26). Po vzhodnem in južnem pobočju Griča (890m) se spustimo do Destovške kapele.

Cerkev je priljubljena izletniška točka na skrajnem jugovzhodnem robu planote, ki je na severnem pregibu pobočja gozdnate Grmade (898m), kjer svet prehaja v zložno zakraselo vršino Dobrovelj. Starejši ljudje še danes vedo za sv. Janeza in Pavla, zavetnika zoper hudo uro (26. junij). V Savinjski dolini so se sploh zatekali k njima v strahu pred bliskom in gromom. Že v srednjem veku so jima sezidali cerkev. Prvič se omenja l. 1482 in so jo še l. 1631 imenovali cerkev na Planini, saj se južni del naselja Dobrovlje imenuje Planina. Sedanjo obliko je dobila v prvi polovici 16. stol. Prvotna je imela obokan prezbiterij in ravno krito ladjo. V drugi polovici 17. stol. so prezbiterij prenovili, ladja pa je dobila v drugi polovici 19. stol. sedanji strop in emporo. Nekoliko vstran na robu je lep razgled na vzhod, v najširši del ravninskega dna Celjske kotline in na obrobni gorski obod. Pod nami je žovneška graščina in zajezitveno jezero Trnavce (v zgornjem koncu ribogojnica). V neposredni bližini kmeta Planinška se odpre razgled na Uršljo goro, Sv. Križ nad Belimi vodami in Pohorje. Gmota Golt zakriva Smrekovec, na skrajnem severovzhodnem delu obzorja pa kaže Raduha svojo poraščeno jugovzhodno plat, ki se steguje k Dleskovski planoti ali Veži.

Pri kažipotu na jug, v breg, po ozki cesti vodi pot do Križnika. Vzhodno nad nami je Grič (890m). Spustimo se navzdol do Destovške kapele.

Razpotje (822 m). Priključek poti iz Braslovč, mimo Hlasteja, Strojanska, Brezovnika, spomenika NOB.

Cesta mimo Destovnika drži do Brezovnika in dalje novozgrajena k Orešniku in v Podvrh. Na severozahod pelje cesta navzdol v Črni graben in Nazarje. Na vzhod drži cesta mimo Javorška, se spusti na Jegovnika in dalje na Čreto.

Kažipoti: *Vransko, Čreta, Braslovče, Letuš*.

Od kapele je le par korakov po cesti, levo strmo v breg, kot kažejo

dvojne markacije (naše in E 6) in dalje po grebenu na zahod. Hodi-mo po Razpoki in kmalu smo po bukovem gozdu na Tihi lepoti, kjer je spomenik, posvečen padlima borcema XIII. brigade Mirka Bračiča. Vlaka na jugozahod vodi po grebenu do cerkve.

Označena pot vodi navzdol na zahod, ko pridemo iz gozda, smo pri Jegovniku (890 m). Mimo kmetije rahlo v breg po gozdu, mimo vodnih kali na obširno senožet proti cerkvi sv. Marije.

Cerkev sv. Marije, 944 m. Stoji na izredno lepi razgledni legi in je bila zgrajena okoli leta 1470. Takrat je obsegala ladjo, prezbitarij in zvonik, ki kažejo enostavno zasnovu. V 16. stol. je bila prizidana zakristija, leta 1720 kapela sv. Ane, leta 1850 pa prizidana še veža s pevsko emporo. Cerkev predstavlja dobro poznogotsko arhitekturo z reprezentančno božjepotno notranjščino. Lep velik oltar je iz okoli l.1730, oltar v kapeli sv. Ane je napravil Andrej Cesar iz Mozirja leta 1865. Bogato ornamentiran zvon je leta 1788 vliil Jakob Samassa v Ljubljani. Med zadnjo vojno je bila cerkev poškodovana in obnovljena. Pred njo je košata lipa, ki tvori s cerkvijo lepo kompozicijo (Sattler-Steie, Stare slovenske lipe, 1973).

Od cerkve gremo pod mežnarijo, sprva gozd, na travnik in preko njega navzdol mimo kmetije Špan (hranijo žig E6), mimo križa pod bodiko in kapele do Doma na Čreti.

10. PLANINSKI DOM NA ČRETI, 870 m

Žig je v skrinjici pri planinskem domu.

PLANINSKI DOM NA ČRETI - Ropasove peči - Ručgar - TOLSTI VRH

Vrnemo se po isti poti do Špana, kjer nadaljujemo levo skozi sadovnjak in gozd, do lesene trikotne oznake E6, ceste in spomenika neznanemu kurirju.

Razpotje (924 m). Je pri spomeniku, kjer je delovala stanica 22S. *Smerokazi*: Mozirje 3. 30 , sv. Jošt 2 .00, Motnik 4. 30, Dom 0.05.

Od spomenika gremo levo po cesti proti Zakrajškovi domačiji in cerkvi sv. Katarine.

Na Čreti

Sv. Katarina, 920 m. Je preprosta poznogotska stavba iz druge polovice 15. stol. Zakristija je bila dozidana leta 1867. Cerkev je bila leta 1944 požgana in leta 1952 obnovljena. Ima še lesen zvonik. Na tej planotici stoji pri cerkvi spomenik, ki nas spominja, da je tu potekala prva frontalna bitka Štajerskega bataljona (26.X. 1941).

Mimo cerkvice se spustimo rahlo navzdol po cesti do lesene garaže. Smo v križišču.

Križišče: Levo lahko zavijemo navzdol po cesti do planinskega doma.

Asfc navzdol drži do Vranskega, 9 km. To je cesta 1. štajerskega bataljona. Prične se pred bazenom na Vranskem, konča malo desno čez sleme, spominska plošča, spust mimo Angleških barak (Farbance) v Pusto polje.

Dalje gremo po asfc mimo Pugrovega vikenda do odcepa in mimo gozdarske kočice po vršini po dobri gozdni vlaki. Opazimo odcep levo, na robu stoji križ nad Ropasovimi pečmi.

Ropasove pečice so vidne z Vranskega nad zaselkom Ropasija, saj njihova skupna višina presega prek sto višinskih metrov. Dvigajo se nad domačijama Skok, pd. Tonc, in Čvan. Na njih je ob evropski poti (odprta 1975) postavljen križ (1994). Lahko so dostopne od spodnje kmetije Čvan, delno po markirani poti, ki vodi mimo pečice in kapele na SSP. So prehodne z lažjim plezanjem, v stenah pa je nekaj športnih plezalnih smeri in ponujajo še veliko možnosti novim generacijam plezalcev.

Razgled: Pod nami je Vransko, pogled se ustavi na avtocesti - nadvoz *Mavta*, Ilovca, se nad njim proti vzhodu zvrste hribi Matijev vrh, Grmada, Sevnikov vrh, Brda. Za njimi je naselje Črni vrh, nad njim hrib Črni vrh (702 m), ki prehaja v Kozico in se s Šmarnim grebenom spušča v dolino potoka Zaplaninščice, ki se zлива v Bolsko. Za njim je višje pobočje Velike planine z najvišjim Črnim vrhom (1204 m). Tu je tromeja občin Vransko, Tabor in Zagorje ob Savi, proti zahodu si slede Tolsti vrh, na južnem pobočju je planinski dom dr. F. Goloba na Čemšeniški planini, Jelenov rog, ki se spusti na Prvine (vidi se travna zaplata - smučarska vlečnica), ki se spusti na Volčje jame in na pobočjih so raztresene domačije v Zaplanini. V klinu med Bolsko in Zaplaninščico se dviga Reskov grič in nad njim višji Prosimnik. Zadaj je koničasti Roviškovec in Zasavska sveta Gora (cerkev, planinski dom). Zahodneje vidi-mo nižje ležeči Tabor (sv. Jeronim), za njim je Rigelj, čezenj je presek za električni vod, zahodno je Plešnikov vrh. Za Krvavico in Brložnom, med njima je Tesen graben, je Kisovec in višji koničasti Javor. Na severnem pobočju je smučarska vlečnica Medvednica. Zadaj, že onstran reke Save pa Kum. Slede si Mrzlica, Homič, Krežetova planina, Golava, Kamnik, značilna oblika Gozdnika, na jug se spušča v Mali Gozdnik in Malič. Po dolini so naselja Tabor, Grajska vas, Prebold, cerkev na Gradišču, južno nad njo Bukovica, Žalec, Celje, nad njim je travnata zaplata nad Celjsko kočo, zadaj se vidi Tolsti vrh, malo bliže je Grmada (zvon želja, s skalno steno, kjer so vadili celjski alpinisti). Resevna z rs je malo levo. Za Ločico vidimo, kako izgine avtocesta pod vzhodno pobočje Javorškega hriba, stara cesta se pa skriva v Črni graben po katerem teče Bolska.

Dalje gremo po poti po južnem pobočju Kokarce (1009 m) in se spustimo proti Ručgarjevi domačiji. Do tu sta potekali SPP in E 6 skupaj. Desno nad hlevom po pašniku ob kraju gozda navkreber na preval med Kokarco na vzhodu in Belico (1066 m) na zahodu. Tu nas markacije usmerijo po vlaki na sever. Ko hodimo po njej, moramo paziti na odcep za vrh. Zavijemo levo z vlake na slabo stezo, ki gre proti zahodu na preval med Belico in Tolstim vrhom, nato proti severozahodu na sam vrh.

Varianta: Na vrh se je možno povzpeti tako, da nadaljujemo pri odcepu za vrh naravnost naprej do gozdne ceste (sv. Katarina-sv. Jošt) levo, do prve gozdne vlake na levi. Po njej navzgor in v vrtačo, kjer stoji partizanski spomenik pokojnima Veri Šlander in Dušanu Kraigherju-Jugu. Do tu je pot označena s smerokazi *spomenik* in z *rdeče peterokrakimi zvezdami*. Iz vrtače nadaljujemo v smeri mimo bukev na vlako, po njej kratko do naslednje, levo navzgor na skalnato reber in po njej na vrh. Na skalah so tu in tam vidne stare markacije 0.40.

11. TOLSTI VRH, 1077 m

Žig je v skrinjici na vrhu.

TOLSTI VRH - Planinc - SV. JOŠT

Z vrha se spustimo ob markacijah navzdol do steze oz. vlake. Hodimo po poti po mešanem gozdu in kmalu smo na cesti, (pripelje izpod Ropasije mimo kmetij Polšnik, Tomaž, Blažičk), priključi se E6. Po nji pridemo, čez križišče (cesta zavije desno mimo spomenika in dalje do Jošta), nad domačijo Ptica in za njo mimo Planinca. Z dela te poti je lep razgled na "rdečo steno" Krvavice. Malo za Planincem je na mali jasi peterokraka plošča, posvečena padlemu borcu II. grupe odredov. Od spomenika po gozdu, na ozko cesto in po razglednem planem travnatem svetu pridemo do domačije pri Mežnarju v Rovtu pod Menino in cerkve sv. Jošta.

Razpotje. Malo pred domačijo priključek poti, odcep za Vransko in nova cesta od Pikelna.

Sv. Jošt, 935 m. Cerkev se prvič omenja 1426, a je mnogo starejša. Sredi 15. stol. so ladjo obokali in v 16. stol. postavili zvonik. Prezbiterij je tristransko zaključen. Njegov svod ima obliko zgodnje gotike iz 14. stol. Notranjščina je poslikana s freskami, pod katerimi so sledovi stare dekoracije. Leta 1971 so freske raziskovali in odkrili grb Žovneško-celjskih grofov. Ohranjenih je nekaj ostankov starih gotskih oltarjev. V srednjem veku je bila cerkev pomembna romarska pot. Ljudje so semkaj prihajali od daleč, kajti sv. Jošt je tudi zavetnik romarjev. Malo višje severozahodno stoji zidana kapela sv. Gervazija in Portazija (970 m) iz konca 15. ali začetka 16. stoletja. Prvotna majhna gotska okna so razširili, glavni vhod ima gotsko obliko. Ladja je ravno krita, prezbiterij pa v bistvu banjasto svoden. Stolpič je lesen. Kapelo so v letih 1860-1868 restavrirali in pred nekaj leti obnovili.

12. SV. JOŠT, 935 m

Žig je pri domačiji Mežnar, Rovt pod Menino 38.

SV. JOŠT - Lipa - SMOLNIK

Od domačije gremo nad cerkvijo sv. Jošta (935 m) po razgledni cesti proti zahodu. Nad seboj opazimo obnovljeno cerkvico sv. Gervazija in Protazija (smk, steza), približno enake starosti, kot je

Cerkvica sv. Gervazija in Portazija pri sv. Joštu

cerkev sv. Jošta. Smo v gozdu. Na desno je odcep vozne ceste na Krašico. Kratko po cesti in levo navzdol na pot in po njej do prelaza Lipa. Malo pred prelazom je des-

no odcep neoznačene poti, ki nas mimo Štrukljevih peči privede na vozno pot in h l.k. na Krašici (dostop po cesti iz Pustega polja).

Lipa, 723 m. Prehod, ki povezuje Spodnjo in Zgornjo Savinjsko dolino. Na prelazu raste stara lipa (dendrološki naravni spomenik) in pod njo kapela, ki je bila obnovljena 1985 (Plešnik). V času NOB je tu potekal prehod partizanskih enot in kurirjev. Cesta je bila odprta leta 1987, v letu 2000 pa asfaltirana.

Kažipot: sv. Jošt; Smolnik Dostop po cesti: iz Vranskega 5,6 km; iz Šmartnega ob Dreti 5,2 km.

Z Lipe po gozdni cesti na jug, po vzhodnem pobočju Slapnega hriba, do razcepa cest na prevalu. Po desni označeni cesti možno na Slopi (peš). Levo po cesti po vzhodni strani Smolnika navzgor. Tu in tam se najde razgled. Ko smo na vrhu klanca, nas smerokaz *Smolnik* opozori na odcep na sam vrh, po kar zahtevni stezi proti severozahodu smo pri skrinjici na vrhu Smolnika.

Na vrhu Smolnika

13. SMOLNIK, 1002 m

Žig je v skrinjici na vrhu.

SMOLNIK - Jeseničnik - Motnik - Grabnar - Konfinar - Jelševica - LIMOVCE

Vrnemo se po isti poti na gozdno cesto. Po nji in pred zavojem (gozd. koča na zah. pobočju Predkovicice 1013 m) levo s ceste in na njo ter dalje po vzhodnem pobočju Medvedovega hriba (1046 m). Na levi strani bomo ob poti opazili odcep poti, ki vodi navzdol na Vransko in je bila včasih del SPP, zdaj je opuščena. Nadaljujemo po cesti. Ko pridemo iz gozda, smo pred domačijo Jeseničnik (ok. 850 m).

Razpotje. Smerokaz: Menina 1.00, Smolnik 0.45 .

Razgled na Posavsko hribovje. Nad domačijo so Jeseničnikove peči-stenice, najvišja je Škofja peč. Tu opazimo oznake TV, ki mimo Jeseničnika drže na Menino, navzdol na Vransko.

Levo gremo na stezo pod lipo in dalje v gozd, zavijemo desno po stezi, ki nosi SPP, TV in E6.

Razpotje. Menina, levo navzdol Vransko TV, naprej navzdol Motnik E6 in SPP.

Od tu do Strmca hodimo po poti E6 in SPP. Rahlo se spuščamo mimo slabega vira (staro korito) in čez hudourniško grapo z brvjo, še čez nekaj širših in ožjih grap. Na skali, ki je kot klin med grapama, raste avrikelj. Hodimo po dobri stezi. Dvigamo se ob mladem smrekovem nasadu, imamo pogled na Merinco, Vransko. Smo pri Planincu (davno opuščena kmetija) na dokaj razglednem slemenu (Srobotniška planina 968m). Pogled nazaj na peči, Jeseničnika in sv. Jošta. Dalje gremo rahlo navzdol po dobri traktorski vlaki. Z gozda pridemo na košenine in obdelan svet. Smo v bližini meje med Štajersko in Kranjsko. Prišli smo v Srobotno. Smo na cesti.

Razpotje, ok. 730 m. Pod nami sedlo, križ, el. vod, cesta. Po gozdni cesti strmo navzgor na Slopi 1.00. Oznaka: bel kvadrat z zvezdo, spominska pot.

Pogled se ustavi na Posavskem hribovju: Vel. planina, Kisovec, Mrzlica, Zasavska gora - cerkev; dolina Merince in gozdnata gmota

Dobrovelj, Tolsti vrh, Zahojnikov vrh in Grmada.

Čez dvorišče domačije Srobotnik, Zg. Motnik 7. Po pašnem svetu gremo proti sosedu navzdol, pod kozolcem je križ, dalje nas pot pelje po sadovnjaku do gozda, na stezo, desno po kolovozu in smo pri poslednji domačiji Podbregar (640 m). Od domačije navzdol po slabi cesti ob potočku Globovščica. Z gozda smo pri vikendu in cesti za Srobotno. V prvotni smeri gremo kratko po cesti naprej in pred naslednjim vikendom desno nad njim (smerna puščica). Rahlo navzgor, na plano, uzremo cerkev sv. Jurija (451m). Gremo mimo kozolca in križa na desni, čez betonski most (nadvoz), mimo cerkve, do potoka Motnišnica. Preko betonske brvi na cesto in po njej desno v središče Motnika (pošta, gostilna, spomenik).

Motnik, 432 m. Se kot kraj prvič omenja med leti 1123 in 1146. Ima trško podobo in povezuje Vransko s Kamnikom preko Tuhinjske doline. Jedro kraja tvori Dom družbenih organizacij, pošta, gostilna pri Flegarju (žig E6). Poleg avtobusne postaje je manjši park z doprskim kipom Gašperja Križnika (1848-1904), ki je bil zaslužni zbiralec slovenske slovstvene dediščine in sramotilni kamen-pranger (1793). Na vzpetini stoji cerkev sv. Jurija (451m). Kraj je izhodišče poti: sv. Jošt 2.45 , Čreta 4.15 , Dom na Menini 4.00 in po cesti na Vransko 7.1 km ter v Kamnik 24 km.

Pot nadaljujemo mimo parka in opuščenega gasilskega doma po asfaltirani cesti navzgor, v gozd. Na vrhu klanca je domačija Strmec in kapela. Smo na prevalu med Homom (673 m) na zahodu in Jasovnikom (765 m) na vzhodu. Na jugu, čez Mejaški graben, se dviga Lipovšek (747 m). Mimo kapele po cesti naprej drži E6 na Trojane, mi pa zavijemo levo na pot, ki vodi navzdol skozi gozd in mimo križa čez most potoka Mejašce po asfc do Konfinarja.

Kažipot (turističen, zelen): Motnik 0.30, Menina planina 3.00, Gornji Grad 5.00.

Čez most nad reko Bolsko in po starem delu ceste desno proti ap Jelševica, (484 m), ki je nad viaduktom Baba pod novo avtocesto. (Trojane 3 km, Vransko 8 km, Celje 33 km). Z ap Jelševica, ki je ob Bolski (smer Trojane, nad viaduktom Baba), gremo čez cesto, na odcep asfc, ki drži v breg in se v zavoju dvigne mimo kozolca v zaselek Zlokraje. Krenemo desno, na levi lep topplar. Dvigamo se po dobrem kolovozu po gozdu navzgor proti jugovzhodu, z njega ob

njegovem kraju, mimo oznake za plin 394, desno večja domačija (Polanjšek) in prične se asfc, kapela (655 m). Predno pridemo v vas Limovce, je pogled na Šentgotard (na gričku 662 m križ, cerkev 629 m) in na Zasavsko goro. Proti Trojanam si slede Lukmanova gora (801 m), Križanova gora (875 m) in Reber (878 m). Pod njo na zahodu so Doline (smučišče, E6). Na severni strani se pogled ustavi na Dobroveljski planoti (Sv. Jošt do Brezovca) in Gori Oljki. Nad Limovcami se dviga Prosevnik (805 m, Strnce). Pred vasjo je kapela, na gospodarskem poslopju Drobeževe domačije (Limovce 13) je skrinjica z žigom.

Limovce so razloženo hribovsko naselje vzhodno od Trojan pod južnimi obronki Prosvinika (805 m) in Pleša (909 m), na razvodju med Bolsko, kamor teče Zaplaninščica in Medijo, kamot teče Orehovica. Kraj obsega Spódnje Limovce in jugovzhodno od njih Zgórnje Limovce, ki se naslanjajo na južni pomolasti hrbet Prosvinika. Med Prosvinikom in Vreskovim (Reskovim) gričem (621 m) je preval Dajnovce (559 m) in nad njim je Danovčevo, poimenovano po nekdanji kmetiji, pogoreli v 2. svetovni vojni. Više pod Prosvinikom in Pušu (779 m) stoji Prosvinikarjeva domačija.

14. LIMOVCE, 675 m

Žig je v skrinjici na gospodarskem poslopju.

LIMOVCE - Volčje jame - Prvine - ČRNI VRH

Gremo dalje po asfc malce navzdol mimo dveh kozolcev. Lep pogled se nam nudi na Šentgotard in Trojan. Kmalu smo na križpotju, levo v Zg. Limovce, z desne je asfc iz Trojan), po nji do križa, 1886 - 1976, in pred njim desno mimo Laznikove domačije po kolovozu, s katerega je lep pogled na hrbet Kozice (965 m) na severovzhodu, preval Presedle (740 m) in pobočje Velike planine. Nad kozolcem je domačija Učakar. Še malo in smo na cesti pri ap v Volčjih jamah (ok. 695 m).

Razpotje. Prikluči se z desne označena pot s Trojan. Desno cesta za lovski dom in Prvine (smučišče, dom). Levo - vzhod asfc v Zaplanino. Čemšeniška planina.

Gremo po asfc v Zaplanino le do konca njive. Krenemo desno po stezi v gozd in prečimo ožjo cesto, ki drži levo na Presedle. (Možno je iti po tej neoznačeni cesti do odcepa gozdne ceste desno vkreber, do prečkanja označene steze, ki se v ključih dviga na vrh ali h koči.) Steza se dviga po smrekovem gozdu in nas privede na cesto. Gremo levo po nji. Hodimo po severnem pobočju Pleša (909 m). V zavoju je odcep ceste na spodnji del smučišča (Prvine, 870 - 913 m, dolžina 2 km, 2 vlečnici. 567 71 02). V naslednjem zavoju gremo na stezo in stopimo ponovno na cesto nad domačijo (Alers), po cesti in smo na Prvinah. To je na prevalu med Plešom in Jelenovim rogom.

Razpotje. Z leve se priključi označena pot iz Izlak (napis).

Dalje gremo kratko po ožji cesti in z nje desno po starem kolovozu po severnem pobočju Jelenovega roga (1039 m) do razpotja na prevalu.

Razpotje. Smt: Izlake 2.00, Kisovec 2.00, Zagorje, žp 3.00 in Trojane 2.00, Prvine 0.30.

Gremo navzgor po poti (trig. 1080 m) po pašnem svetu, ki se strmo spušča navzdol in mimo kozolca z napisom "dobrodošli na Čemšeniški planini" in še malo, pa smo pri planinskem domu dr. Franca Goloba na Čemšeniški planini (1120 m).

Na Črnem vrhu

Od planinskega doma se usmerimo proti vzhodu. Hodimo rahlo vkreber več ali manj ob kraju gozda. Ko smo prišli na najvišji vrh Velike planine - Črni vrh (1204 m), oznaka Tinetove koče, vidimo za njo kočo radioamaterjev - za njo kamniti možic na vrhu. Smo na razpotju, levo za Vransko, Tabor.

Razpotje. Smerne table, napisi: Zajčeva koča, Tabor, Vransko.

Na sever je možen sestop po poti TV na Vransko čez Presedle ali od tod po cesti v Tabor. Gremo po neoznačeni ozki cesti mimo Zg. Lovrenca v Volčje jame.

15. ČRNI VRH, 1204 m

Žig je v skrinjici na javorju, razpotje.

ČRNI VRH - Gunet - Šija - KRAVAVICA

ZPP, TV in SPP drže dalje proti vzhodu, po slemenu. Po par minutah hoje smo na razglednem Velikem vrhu (1186 m). Za tem zavijemo levo in napravimo zavoj, ko se spuščamo po severnem in vzhodnem poraščenem pobočju navzdol. Golo vzhodno pobočje - Krežetova planina, ki se lepo vidi z glavne ceste v dolini, je desno od nas. Z gozda smo pri križu s spominsko ploščico. Smo na Ravni, levo nekdanja domačija Gor. Kreže. Pot drži po južni strani Gunove glave (926m). Za njo smo na prevalu pod Gunetom.

Razpotje. Mimo Guneta na Vrhe, Sv. Lenart

Pod Gunetom se spuščamo po dobrem voznem kolovozu rahlo navzdol proti severovzhodu. Razgled. Ko smo prišli do gozda, pazimo na markacije in smerno tablo, ki nas usmeri levo navzdol v gozd.

Če gremo naprej po vozni poti proti vzhodu pod domačijama (Hostnik, Zg.Krvavičnik - na hiši spominski plošči) do razcepa, lahko tu krenemo levo navzdol mimo Sp. Krvavičnika (Vrhe 8) pod Tomaževcem (kapela, oznaka občinske meje) levo do Šnepa. Tu je odcep levo za Zajčevo kočo. 0.30. Naravnost naprej pa pridemo po dokaj dobri vozni poti, skoraj v isti višini, na Vrhe (gostišče Planinski dom na Vrheh, sv.Lenart).

Spuščamo se navzdol po vzhodni strani Šije in smo na prevalu med njo in Krvavico, na gozdni cesti.

Razpotje. Z leve pride gozdna cesta mimo Slaničarja (2,6 km od gozdne ceste Ojstrica-Preseidle), ki se desno navzdol spušča v Tesen graben.

Prečimo cesto in v isti smeri - sever, gremo na južno pobočje Kravice. Pot nas v ključih pripelje na vrh.

16. KRVAVICA, 909 m

Žig je na vrhu v skrinjici.

KRVAVICA - Šija - ZAJČEVA KOČA

Z vrha se vrnemo po isti poti do prevala. Nato gremo levo na vzhod po gozdni cesti navzdol do zavoja. Z njega dalje po stezi v smrekovem gozdu ter povirju Tesen grabna in kolovozih do koč.

17. ZAJČEVA KOČA, 742 m

Žig je v skrinjici pred koč.

ZAJČEVA KOČA - Šnep - Vrhe - Urankar - Popel - DOM POD REŠKO PLANINO

Od koč gremo po dobrem kolovozu rahlo navzgor, proti severu se tu in tam odpre razgled na dolino in na peči na pobočju Brložna. Ko pridemo iz gozda smo pri Šnepu.

Razpotje, 783 m. Pri Šnepu (opuščena domačija, Miklavž pri Taboru 47, smerokaz: Zajčeva koč. Levo navzdol v Loke, Tabor. Desno navzgor Sv. Lenart, Dom pod Reško planino.

Krenemo po cesti navzgor proti kapeli (1996, oznaka občinske meje), mimo Spodnjega Krvavičnika (Vrhe 8) strmo navzgor in zavijemo levo mimo vikendov po razgledni cesti, mimo Dečmanove Medvednice (878 m), v gozd po vzhodnem pobočju Kisovca (1021 m). Ko smo iz njega, je nekaj počitniških hiš. Smo v naselju Vrhe in nad cesto je gostišče z imenom Planinski dom Vrhe (žig TV). Nato gremo navzdol po cesti, mimo cerkve sv. Lenarta (887 m), ki je na širokem prelazu in povezuje savinjsko in posavsko stran, do križišča. Tu stoji spomenik s štirimi ploščami in napisi.

Razpotje. Desno pelje cesta na Dom rudarjev na Partizanskem vrhu, Dom pod Javorjem, Čebine, Zagorje in Trbovlje.

Gremo po cesti za Marija Reko, proti vzhodu skoraj ravno mimo Smučarske koče Medvednica (Zmrzlakova Medvednica (1015 m). Žičnica je dolga 500 m, zmogljivost 600 oseb/h, teptanega smučišča je okoli 900 m. Gremo po severnem pobočju Šterbenkla in se polagoma spuščamo navzdol. Z leve se priključi gozdna cesta iz Lok po dolini Konjščice (oznaka občinske meje). Smo v križišču pri Urankarju.

Razpotje. Z leve se malo pred Urankarjem priključi gozdna cesta iz Lok po dolini Konjščice, desno drži cesta čez preval Pri Lizi na asfc Prebold - Marija Reka - prelaz Podmeja 724 m - Gabrsko - Trbovlje.

Krenemo levo. Dvigamo se po cesti navzgor, mimo domačije na severnem pobočju Nacetovega vrha (828 m), kjer se odpre razgled na zahod, dalje mimo opuščene domačije Jamšek na prevalu z razgledom na vzhod in zahod po vzhodnem pobočju Jamškovega vrha do Popelove kapele pod lipo. Nad njo je razgledna Popelova skala.

Razpotje. Levo po cesti na prelaz Čeren, na Šmiglovo zidanico in v Grajsko vas.

Krenemo desno po cesti mimo podrtije (Popel, izvir) po valoviti cesti, mimo parkirišča za urejeno športno plezališče, vikenda in za njim mimo lip.

Razpotje. Označen odcep poti na razgledno točko na Reški planini.

Cerkev Marijinega vnebovzeta je v Marija Reki. V osnovi je gotska, vendar je po prezidavi in požaru l. 1790 izgubila srednjeveški značaj. Oprema je iz 19. stoletja. Po pripovedovanju je postavljena v zahvalo izgubljenemu plemiču, ki se je na lovu v gozdu izgubil.

Smo pri asfaltni ploščadi pred cerkvijo sv. Marije. Razgled! Navzdol po stopnicah in stari poti do planinskega doma.

18. DOM POD REŠKO PLANINO, 664 m

Žig je v skrinjici na domu.

DOM POD REŠKO PLANINO - Laznik - Dolinšek - Huš - GOLAVA

Od planinskega doma se podamo nad domačijo po poti v gozd, mimo kapele. Hodimo po južnem pobočju Reške planine do prevala, kjer stoji kapela in Laznikova domačija.

Razpotje. Levo za Prebold.

Mimo kapele in domačije gremo po ozki cesti malce navzgor po severnem pobočju Gradišča (763 m), mimo domačije Podbregar. Spuščamo se po travnem razglednem svetu navzdol v gozd. Po slemenu drži pot, po nji le do razpotja.

Razpotje. Po slemenu naprej za Prebold.

Krenemo desno prečno navzdol in spodaj v par zavojih pred kamnolomom stopimo na vozno pot in po nji na asfc Prebold - Podmeja - Trbovlje. Kratko po nji do mostu čez potok Velika Reka. Gremo mimo domačije Dolinšek, se dvigamo po stezi in prečimo vlake. Pred kozolcem gremo levo v breg po stezi do Huša.

Razpotje. Prikluči se pot iz Prebolda. Desno po cesti na Mrzlico.

Nad domačijo gremo po vlaki navzgor. Sprva je še razgled nad dolino. V gozdu pridemo do strmine in dalje po stezi, ki se drži bolj ali manj grebena, gremo na drugo stran - razgled in smo pri žični vrvi na severni strani. Dvigamo se po grebenu, previdno da ne zdrsimo in pridemo do slemena. Na desno je trigonometer (834 m) in razgled na južni del. Steza se drži slemena in se rahlo zniža k skrinjici. Tu je tudi razgled na severni del. Pot s ceste do tu je poimenovana v spomin na preboldskega markacista Zvoneta Kupca - Zvonetova pot.

19. GOLAVA, 836 m

Žig je v skrinjici na SV strani pod vrhom.

GOLAVA - Kolja - Baloh - Zahom - PLANINSKI DOM NA HOMU

Spuščamo se navzdol približno v severovzhodni smeri do vlake, ki jo prečimo.

Razpotje. Iz leve se priključi označena pot iz Prebolda, desno za Mrzlico.

Navzdol se spuščamo po več ali manj uhojeni stezi mimo skalnih škrlji do nove vlake, kjer zavijemo desno po nji prečno navzdol. Z gozda kratko ob njem in zavoju pridemo na asfc (desno drži cesta do Fužinca, dalje možno do Kočeta), krenemo levo nad in zavijemo pod Uplaznikovo domačijo, spustimo se v dolino potoka Kolje. Čez most in smo na asfc, ki pripelje iz Matk (desno spomenik, Likovič in dalje preval pri Počivalniku). Krenemo navzdol ob potoku. Kmalu smo pri smerokazu Golava in Hom, desno gremo v breg čez travnat svet ob robu gozda v gozd. Dalje po poti hodimo že po južnem podnožju Kamnika. Ko pridemo tretjič na travnik, ga prečimo po zgornjem kolovozu in pridemo do razpotja nad Balohom.

Razpotje. Desno Kamnik, SPP; Mrzlica mimo Počivalnika.

Gremo kratko proti Balohu čez dvorišče in navzdol na prelaz v Podhomu.

Razpotje. Levo za Matke, Prebold, Šempeter, desno v Griže.

Smo na asfc, le kratko po nji in kot kaže smerokaz zavijemo levo z nje, malo naprej gremo desno v gozd, po stezi, ki preči dvakrat asfc. Ko smo tretjič na cesti zavijemo desno. Po njej gremo mimo Zagožna do Mežnarja. Razgled.

Razpotje. Priključek poti iz Griž, Šempetra, Matk.

Kratko po kolovozu navzgor do cerkve oziroma planinskega doma.

Sv. Marija Magdalena, 607 m. Cerkev na Homu je iz prve polovice 14. stoletja. Prvotna oblika je gotska, okna v obliki roset. V 19. stoletju je doživela temeljito preizidavo v baročnem slogu, takšna sta tudi stranska oltarja. Posebnost je ločen zvonik od cerkve (zaradi požara). Na Homu se je prikazovala Marija Magdalena, ki je rešila dekle pred lovci in v zahvalo so ji postavili cerkev.

20. HOM, 607 m

Žig je v skrinjici na domu.

PLANINSKI DOM NA HOMU - Zahom - Baloh - KAMNIK

Po isti poti se moramo vrniti do razpotja nad Balohom. Gremo do gozda in krenemo levo po starem kolovozu do Tenčeve ravni - travnat svet. Prečimo ga in ponovno v gozd.

Levo kot kaže napis se odcepi lovška steza (rumene oznake), ki vodi po severnem pobočju pod pečmi do severovzhodnega dela Kamnika na greben in po njem na vrh. Zelo zahtevno.

Dvigamo se mimo peči - športno plezališče. Steza se drži več ali manj slemena in je tu in tam kak razgled. Zgoraj je potrebno nekaj previdnosti! Smo pri bivaku na Kamniku, Veliki vrh (856 m).

Kažipot: Gozdnik, Hom, Golava

Bivak na Kamniku

21. KAMNIK, 856 m

Žig je v bivaku.

KAMNIK - Počivalnik - Dolgi potok - KOTNIK

Z vrha se spuščamo po stezi, ki spodaj pride na vlako in po nji vseskozi rahlo levo na preval pri Počivalniku.

Razpotje. Prečimo označeno pot Zabukovica - Mrzlica. Z desne priključek od Baloha mimo Štefana.

Kažipot, Kamnik, Zabukovica, Mrzlica

Spustimo se navzdol po cesti v dolino potoka Artišnice, napis na mostu Zabukovica, Mrzlica, Gozdnik, ki nosi tu še ime Dolgi potok.

Kratko po asfc. Navzgor gremo čez most in levo po cesti navzgor. Tu po zavoju pripelje do razpotja. Desno pelje cesta na smučišče Gozdnik in dalje do Špajzerja (od tu označena pot na Mrzlico in Kal). Levo se dvigamo po cesti do Kotnikove domačije. Zraven stoji lovski dom, ki je občasno odprt. Pred njm so mize in klopi, ki vabijo k počitku pred vzponom na Gozdnik, simbolom SPP.

22. KOTNIK, 652 m (pri lovski koči)

Žig je v skrinjici na Kotnikovi hiši, Pongrac 132.

KOTNIK - Mali vrh - GOZDNIK

Od domačije gremo čez cesto v gozd, kjer je razpotje.

Razpotje. Desno za Šmohor, Gozdnik.

Kotnikova domačija

Krenemo po levi stezi navzgor, ki prečka cesto in višje še vlako. Pot se strmo v ključih vzpne na Mali vrh, s katerega je lep razgled. Z vrha se rahlo suščamo navzdol na pretrg, na katerega lahko pridemo po južni strani Malega vrha, če se ne povzpne na vrh. Višje prečimo novo vlako in po stezi do vrha Gozdnika. Na vrhu stoji bivak in novejši križ. Vrh ni razgleden.

Bivak na Gozdniku

23. GOZDNIK, 1090 m

Žig je v bivaku.

GOZDNIK - Festenga - Zg. Beškovnik - KOTEČNIK

Od bivaka mimo križa se spuščamo po vzhodnem grebenu. Prečimo gozdno cesto, smo na Festengi (860 m), kjer so počitniške hišice in se spuščamo navzdol ob kraju gozda. V kotu smo na vlaki in z nje po navzdolici dalje po gozdu do vlake. Kratko po njej in desno navzdol do prvih vikendov. Smo malo nad prelazom. Čez travnat svet gremo do Zg.Beškovnika (staro ime Jozl) Tabla: Gozdnik, Kotečnik, Šmohor.

Razpotje. Prečimo označeno pot Zabukovica - Pri križu - Sp. Beškovnik - Dikc - Prevalska kapela. Levo pripelje cesta iz Zabukovice, desno asfc proti Libojam.

Mimo domačije (Pongrac 154) lahko gremo proti severovzhodu po dobro uhojeni poti po južnem pobočju. Steza pripelje na sleme in vseskozi po njem do skale s skrinjico (ok. 750 m).

Steza ni označena do vrha, ker ni razgleden. Bila je označena do pretrga in je zavila navzdol na Osolnika. Od tu je možno priti do športnega plezališča. S pretrga naprej je neoznačena steza po slemenu na vrh, kjer je skrinjica z žigom in vpisno knjigo (2001).

24. KOTEČNIK, 772 m

Žig je v skrinjici na grebenu

KOTEČNIK - Kurja vas - BUKOVICA

Vrnemo se po isti stezi do Zg. Beškovnika in desno po cesti navzdol, do križišča in križa v zaselku Kurja vas.

Razpotje. Prikluči se pot iz ap Zabukovica.

Čez križišče po asfc čez naselje gremo rahlo navzgor. Na vrhu klančka je na desni strani zasajena lipa v spomin na rudnik. Mimo kapele na desni in levo naprej mimo transformatorske postaje in oglasne deske naravnost naprej v smeri Bukovice. Mimo zadnjih hiš prispemo na makadamsko cesto mimo križa z lipo. Na zavoju zgornje ceste gremo levo v gozd na pot. Po njej pridemo na star kolovoz, mimo opuščenega Plevnikovega hleva mimo zgornje postaje tovarne žičnice, na srednjo pot in po njej do kočē.

25. BUKOVICA, 584 m.

Žig je na stari leseni koči.

BUKOVICA - Krk - Kasaze - Goleš - PLANINSKI DOM NA BRNICI

Od doma gremo na vrh in se usmerimo na vzhod. Smo na pretrgu. Gremo mimo skal (vrezan napis: Ciklmani vrh) po stezi ob kraju jase in gozdu navzdol. Steza spodaj pride na kolovoz in se v štirih ključih spusti do ozke ceste. Levo po nji, ko smo z gozda je razgled na Brnico in Stražo, za njima zadaj je Hom nad Košnico, Grmado, Tovsti vrh, Slomnik (Libojske stene) ... Mimo Krka (Maček), spomenika in Vovknerja, pridemo na prelaz pri Marijini kapeli in vzpetina za njo je Marijin hrib. S ceste (zavije levo) gremo mimo kapele, kozolca-toplarja in hiš navzdol z lepim pogledom na dolino in obrobje. Pri zadnji hiši gremo na stezo mimo mladih borovcev, do hiše pred gozdom, v gozd na stezo in zavijemo ostro levo navzdol čez cesto in nižje čez ozek kolovoz. Pazimo na oznake. Držimo se

bolj desno in smo že nad tovarno KIL Liboje. Ob nji gremo do ceste, levo po nji in smo spodaj med njo in večjo hišo. Nato gremo čez most nad potokom Bistro v križišče z asfc. Desno v Liboje in dalje na pod stene Kotečnika športno plezališče; levo na ap Liboje-KIL ali dalje za Petrovče.

*Zračnik nekdanjega rudnika
v Zabukovici*

Z asfc gremo na stezo, ki preči zavoj in smo spet na njej. Kratko po nji, mimo Goleša, dalje po kolovozu in zgoraj po cesti, ki nas privede na asfc. Desno po nji strmo do planinskega doma.

26. PLANINSKI DOM BRNICA, 457 m

Žig je v skrinjici na depandansi.

ČASOVNICA

Predvideni časi in razdalje

Točka poti	[min]	h.min	[km]
GORA 569 m			
Grmovje	40		2,6
Fervega, ap	10		1,2
Gorca	20		1,4
SV. JEDRT 363 m	20	1.30	1,5
L. d. Rinka	5		0,2
Vingerl	15		1,5
POGORIŠČE 416 m	15	0.35	1,0
Jama Pekel	15		1,2
Četnec, Trnavca	10		1,2
Hleb,	15		1,5
KADUNEC 427 m	5	0.45	0,5
Spomenik	30		2,0
Veternik	15		0,5
Lovski dom	10		1,0
KORBER 409 m	5	1.00	0,3
Ložnica	20		1,2
Dvorec Šenek	15		1,2
VINSKI VRH 448 m	25	1.00	2,1
Zgornji Podvin	20		1,1
Gostilna Jug	40		2,4
GORA OLJKA 733 m	30	1.30	1,3
Plešivčnik	15		0,8
Matijec	20		0,7
Rečica ob Paki, žp, ap	25	1.00	1,2

Časovnica Savinjske planinske poti

Letuš 317 m, ap	30	1.30	1,5
Ulčnik	30		1,6
Strmec	30		1,0
BREZOVEC 857 m	30	3.00	1,2
DOM NA DOBOROVLJAH 732 m	20	0.20	0,8
Destovška kapela, prelaz, 822 m	60		3,5
Spomenik	30		0,8
PLANINSKI DOM NA ČRETI 870 m	30	2.00	1,1
Ropasove peči	40		1,2
Ručgar	15		0,5
TOLSTI VRH 1077 m	30	1.25	1,0
Planinc, plošča	25		1,5
SV. JOŠT 935 m	20	0.45	1,0
Lipa, 721 n	25		1,5
SMOLNIK 1002 m	50	1.15	1,3
Jeseničnik	40		1,5
Motnik, ap	80		4,2
Konfinar	40		1,6
Jelševica, ap	10	2.50	0,3
LIMOVCE 675 m	40	3.30	1,6
Prvine	50		2,4
Planinski dom	40		2,2
ČRNI VRH 1204 m	20	1.50	1,0
Gunet	50		1,6
KRVAVICA 909 m	60	1.50	1,5
ZAJČEVA KOČA 742 m	40	0.40	0,9
Planinski dom Vrhe	45		1,6
Urankar	40		2,5
DOM POD REŠKO PLANINO 664 m	40	2.05	2,5
Dolinšek	90		3,5
GOLAVA 836 m	70	1.50	2,0

Časovnica Savinjske planinske poti

Uplaznik	40		1,8
Baloh	35		1,5
HOM 607 m	40	2.55	1,5
Baloh	35		1,5
KAMNIK 856 m	60	1.35	2,0
Počivalnik	40		1,8
KOTNIK 652 m	50	1.30	2,4
GOZDNIK 1090 m	50	50	2,1
Festunga	25		1,0
Zg. Beškovnik	25		1,0
KOTEČNIK 772 m	40	1.30	1,5
Kurja vas	60		3,0
BUKOVICA 584 m	50	1.50	2,0
Kasaze	60		2,2
PLANINSKI DOM BRNICA 457 m	50	1.50	1,8

Vse skupaj: 2360 min, kar je 39 h 20 min. Dolžina 107,1 km.
Povprečje 2,72 km/h.

NEOBVEZNI TOČKI SAVINJSKE PLANINSKE POTI

MRZLICA, 1122 m

Mrzlica (po žalskem Petričku imenovana "Savinjski Triglav") je tretji hrib po višini (1122 m) v Posavskem hribovju (Mrzliškem pogorju). Ima središčno lego v celi trojanski antiklinali. Hrib je viden daleč naokrog, zato je razgled z vrha obsežen.

Prvi razgled z vrha je zapisan takole: »Odtod je krasen razgled na Pohorje, Kozjak, Uršulo, Peco, Raduho, Savinjske planine, Menino, Triglavsko pogorje, Veliko planino, Kum, Gorjance, Sleme, Rogaško goro, Boč, v Savinjsko dolino, kjer je videti Žalec, Št. Pavel, Braslovče, Polzelo, i.t.d. (PV 1899/164)«.

Na vzhodu vidimo Gozdnik, Šmohor, Malič (as), Tovsti vrh nad Celjem, Konjiško goro (rs), oblasti Boč (as) in šiljasto Donačko goro; od vzhoda proti jugu se dvigajo Kopitnik, Veliko Kozje, Lisca, Bohor, Goranjci (at), Kum (as); od juga proti zahodu vidimo Snežnik, Javornike, Nanos (as) in Julijce s Triglavom; od zahoda proti severu si slede Javor, Čemšeniška planina, Dobrovlje, Golte, Gora Oljka, Savinjske Alpe, Svinška planina, Obir, Raduha, Peca in od zahoda proti severu Uršlja gora (as), Paški Kozjak, Pohorje. Pod nami je na severu Savinjska dolina s Polzelo, Braslovčami, Šempetrom, Preboldom in Žalcem, na jugu so revirji s Hrastnikom in Trbovljami ter na vzhodu dolina Rečice proti Laškem.

KOČA in DOM

Jugovzhodno pod vrhom na pretrgu je stala že 28. septembra 1899 planinska koča in lesen križ (oboje je blagoslovil g.č. kaplan Medvešček iz Griž). V imenu "izvrševalnega odbora za zgradbo Hausenbichlerjeve koče" (Janez Hausenbichler, 1838 - 1896) je odprl kočo njen načelnik g. Petriček. Leta 1928 je kočo prevzela Trboveljska podružnica SPD, ki je v bližini zgradila in 20. septembra 1931 odprla nov, večji dom. Obe zgradbi sta pogoreli 6. julija 1942. Na temeljih prejšnjih zgradb so postavili leseno koč in jo odprli 21.

julija 1946, leta 1949 so ob njej odprli še depandaso. V letih 1961 - 1963 so zgradili nov, velik planinski dom, ki so ga odprli 8. septembra 1963. Na bližnji Štorovi ravni so leta 1965 odprli še Polde-tovo kočo (Leopold Majdič, 1891 - 1960). Dom so večkrat prenavljali in posodabljali.

V nedeljo, 20. septembra 1931, je bila otvoritev Doma na Mrzlici. Hišna številka Sv. Pangrac št. 139. Po maši, ki jo je imel trboveljski duhovni svetnik g. Jakob Gašparič, je dom odprl načelnik trboveljske podružnice SPD Ante Beg s slavnostnim govorom. Prisoten je bil je planinski veteran - prvi govornik g. Petriček, upokojeni nadučitelj iz Žalca in tedanji načelnik SPD, ki je otvarjal pred 32 leti majhno Hausenbichlerjevo kočo (PV 1931/259).

Planinski dom na Mrzlici, Pongrac 125 a. Tel: 564 15 35

Križ na Mrzlici

V Planinskem vestniku iz leta 1899 lahko preberemo »28. septembra 1899 je ob pol 12. uri blagoslovil č.g. kaplan Medvešček iz Griž kočo in križ ob njej«. Dalje piše: »za darovani prelepi križ pred kočo, ki stane 40 gld« so zbrali ta dan med obiskovalci 41 gld. Koča je takrat stala 600 gld.

Za primerjavo navedimo nekaj vodniških tarif takratnega CENOVNIKA (12. aprila 1895): iz Mozirja na Goro Oljko 3 K; k sv. Urbanu na Dobrovlje 2 K; iz Luč na Raduho in nazaj 5 K; na Ojstrico iz Robanovega kota 6 K; iz Solčave k slapu Rinka 4 K. Iz cenika za Kranjsko (Kranj 28. avgusta 1897, Kamnik 30.junija 1893) se da povzeti "današnje dnevnic" za vodnike nad tri dni, za dan hoda (do 10 h) 5 K, za pol dneva 3 K, za izreden dan (čez 10 ur pota) 7 K, dan za počitek 3 K. Nočnina je všteta!

ZLATI KOREN

Navadni zlati koren (zlatoglavec, kraljevo kopje, beli čepljec, *Asphodelus albus*) je izredno lepa cvetlica iz družine lilijevk (trajno

zelišče). Rastlina uspeva tu in tam po Notranjski in primorskih gorskih travnikih (Vremščica, Nanos) kot redkost pa jo najdemo še na Mrzlici (najsevernejše nahajališče, na južni strani, pod cesto proti Homiču). Zakoreninjena je z močno koreniko, ki ima vretenasto odebeljene korenine. Iz nje poganjajo dolgi, ozki črtalasti listi. V sredini pa do 1 m visoko steblo z grozdom cvetov pri vrhu. Cvetovi se v grozdu (socvetje) odpirajo od spodaj navzgor, so beli (do 3 cm dolgi) z rjavo črto na hrbtni strani cvetnih listov. Vsak cvet je v zalistju temnorjavega, sluličastega podpornega lista. Čas cvetenja je od maja do junija. (Proteus, L.52, str.235:T.Wraber: Zlati koren na Mrzlici).

Kocbek je zapisal, da tu najdemo tržaški svišč in opojno zlatico (travniška, *Ranunculus thora*) z značilnim ledvičastim listom.

MRZLICA (Savinjski in knapovski Triglav) - O njeni višini

Mrzlico lahko drugače imenujemo tudi Savinjski oziroma Knapovski Triglav, saj s svojo obliko spominja na triglavo goro. V preteklosti so ji izmerili kar nekaj različnih višin. Na faksimilirani izdaji vojaškega zemljevida 1763-1787 (1804) za Slovenijo, sekcija 174, je zapisana B. Mersliza, brez navedbe višine. Do nedavnega je za Mrzlico veljala višina 1119 m, in to je prav za srednji vrh, na katerem zahodnem pobočju stoji koča in na vrhu naj bi stal radar (pripravljalna dela in meritve so bile opravljene). V stari vojaški topografski karti (1:100000, VGI Kraljevine Jugoslavije, reambuliran 1929) ima koto 1119. Planinska koča je vrisana jugozahodno pod to koto. Ima tudi koto 1051 in na pobočju je vrisan znak za lovsko kočo.

Višino Mrzlice so izmerili že davnega leta 1801 in ji pripisali višino nekaj nad 1120 m in leta 1940 je zapisana višina 1122,380 m kot trigonometra 373 prvega reda.

Zagotovo je že pred letom 1951 na zahodnem in najvišjem vrhu stala lesena piramida (triangulacijska koza) in nižji betonski kamen. Na razglednici iz leta 1955 sta piramida in kamen lepo razvidna.

V Geodetskem vestniku 2 iz leta 1995 lahko najdemo zapis o astrogeodetski mreži (AGM). Slovenija je imela triangulacijo položajnih točk prvega reda že leta 1948. Med njimi je zapisana tudi Mrzlica (številka 373).

Izvedena je bila izvedena še GPS kampanija Euref '95 na vseh 34 naših trigonometrih in še na 12 na slovensko hrvaški meji. Na listu Celje 3 (269/3) izdaje VGI leta 1969 je vrisan sedanji trigonometer z višino 1122. Koča je na prevalu med sedanjim trigonometrom in nekdanjim vrhom z zapisano višino nad njo. Homič nima več oznake kote in tudi ne lovske koče (TTN 5 Celje - 44 ima zapisano Homič 1082,3)

Pa pogledimo še na TTN Celje - 44 v izdaji Geodetske uprave SRS Ljubljana, 1982, kjer se da ugotoviti, da so res trije vrhovi, od tega dva izrazitejša. Vzhodni vrh ima tu zapisano višino 1098,8, zahodno stoji Poldetova koča (okoli 1095 m) in spomenik - planincem. Srednji vrh 1118,0 ima do sedaj zapisano višino 1119 m. Na jugozahodnem pobočju je Dom na Mrzlici, čez malo nižji pretrg se dvignemo na zahodni vrh, ki je najvišji in je sedaj na njem trigonometrijska oznaka (št. 373) z višino 1122,0 m. Na vrhu tega novega betonskega stebra je kovinska plošča z vrisanimi smermi na nekatere vrhove. Višinska razlika med najvišjim in srednjim vrhom je 4 m ali po žigu le 3 m, med vzhodnim pa le 23 m. Torej so trije vrhovi, toda vprašljivo je, če so povsod tudi dobro vidni. Azimut z najvišje na najnižjo je okoli 55. Zapisano ima tudi Homič 1082,3, brez oznake kote in znaka kake koče.

Prva izdaja TK 25 ima na listu Trbovlje (014-3-1), s stanjem leta 1974, oznako trigonometrične točke (oznaka atenski steber) z višino 1122 m. Karta v merilu 1:200000 (Celje 16, 1971) ima še koto 1199, naslednja (1973, prva izdaja, Celje, list 4615) pa že trigonometer 1122. Če preidemo na UTN mrežo in elipsoid WGS 84, bo prav gotovo sledila sprememba.

Na novi planinski karti POSAVJE - zahodni del, 1:50000, 2002 je Planinski dom na Mrzlici 1093 m, vrh 1122 m. Poldetova koča še ni

vrisana. Prav tako ni spomenika in igrišč ter novega vzletišča blizu Humiča.

Dohod. Iz Žalca se gre 0.30 do Griž, potem skozi borovje mimo Golavška na zahodno znožje Kamnika, od tam po južnem pobočju Kamnika mimo kmetov Klemena, Govejšeka, Brgleza (majhna gostilna) do Počivavnika (na sedlu med Mrzlico in Kamnikom), od koder je krasen pogled proti severu. Od tam stopamo nekaj časa po strmem, potem pa prav lepem, senčnatem potu mimo Grmadnika in Zrka do kmeta Šloserja in Štora na vzhodnem pobočju Mrzlice. Pot drži dalje po senčnatem gozdu na južno pobočje blizu zadnjega kmeta Zalesnika, potem po lepem planinskem pašniku nekoliko strmo do Hausenbichlerje koč. (Rdeča znamenja, 3.30 do 4.00 hoda.)

Še danes je nekako tako posodobljeno speljana označena planinska pot! Le namesto rdečih znamenj so Knafelčeve markacije, pa morda še kak smerokaz. Tako je dohod opisal Kocbek v vodniku leta 1903. Založil A. Cvenkel v Št. Petru v Savinski dolini.

GRAD ŽOVNEK, 411 m

Grad Žovnek sodi med najstarejše gradove na Slovenskem. V listinah je prvič omenjen okoli leta 1130 in pozneje še v nekaterih iz let 1144, 1173. Njegovo ime je prevzeto po reki Savinji. Od kod izhaja rodbina Savinjskih pozneje Žovneških, ni znano, zelo verjetno pa je, da je rod slovanskega izvora. V tem času so imeli velik ugled in so nastopali so kot svobodni plemiči. Obdobje Žovneških je trajalo do leta 1341, ko je Friderik I. Žovneški postal Celjski grof. Preselili so se na Celjski grad, Žovnek pa so upravljali njihovi oskrbniki. Vendar so se tudi pozneje radi mudili v njem. Kronika pripoveduje, da je na gradu umrl Friderik II. Celjski, njegov sin grof Ulrik pa je našel na gradu velikanski zaklad. Ko so Celjani izumrli, so grad prevzeli Habsburžani od 1456 do 1600. V letu 1816 se je zadnji lastnik gradu Jožef Čokl - Ruhethal preselil v dolino v novo graščino in grad prične propadati. Baron Cnobloch je na prelomu stoletja poskušal grad zavarovati pred propadanjem in popolnim uničenjem.

Prekril je mogočni okrogli stolp, ki je ohranil streho do zadnje vojne. Kar je še ostalo vrednega, so odpeljali okupatorji v graški muzej, strešno opeko pa so v povojnih letih raznesli domačini. Grad je prodal vse do leta 1993, ko je Kulturno zgodovinsko društvo iz Braslovč pričelo z obnovitvenimi deli, da bi ohranili enega redkih in zanimivih zgodovinskih spomenikov.

Razgled. Če stojimo na vzhodni strani gradu pri skrinjici s vpisno knjigo in žigom, se na severovzhodni strani vidi Grmada (898 m), na severu pa Konjšek (793 m). Pod nami leži Žovneško jezero, dolgo 1300 m, široko okoli 30 m s površino okoli 40 ha. Za robom Konjšeka - severovzhodno - je Paški Kozjak (Basališče 1272 m), Ramšakov vrh (970 m), Vrh (915 m), Kurnikov vrh (948 m), Kozjek (748 m), pred njim je Sevčnik (562 m), Stenica (1091 m), Vinski vrh (448 m), Kjumberg (628 m), Konjiška gora (1012 m, rs), Zlodržek (652 m), Gora (569 m), Vrhovškov vrh (543 m), Boč (978 m, rs, as), Plešivec (821 m) Donačka gora (882 m), Macelj (718 m), Ivanjščica (1060 m) Strahinjščica (846 m), Rifnik (568 m), Resevna (650 m), Svetina (781 m) Grmada (718 m) Tovst (834 m), Bukovica (584 m), Veliki vrh (809 m), Kotečnik (772 m), Malič (936 m, as), Hom (607 m), Gozdnik (1090 m), Kamnik (856 m) Žvajga (626 m), Golava (836 m), Mrzlica (1122 m, as), Strtnik (845 m), Reaška planina (925 m), Škrabarjev vrh (850 m) in Javor (1131 m).

Rakovlje, 295 m - Boštunovec - Tušak - Tinč - **Grad Žovnek**, 411 m

Z ap v Rakovljah na križišču (Gomilsko 5 km, Šentrupert 5 km, Letuš 5 km, spomenik), smerna tabla - kozolec: Dobrovlje, Čreta, Grad Žovnek. Hodimo na zahod po asfc za Gomilsko, čez skoraj neopazen potoček Trebnik po naselju Rakovlje. V zavoju je na vrhu klanca kapela (l.1882). Tu zavijemo desno po ozki asfc. Z nje vidimo pred sabo Grmado in cerkev sv. Janeza in Pavla. Pred drugo hišo (Rakovlje 38) stopimo levo na vozno pot do stare »ubožnice«, krenemo desno na kolovoz in hodimo proti gozdu. V njem gremo takoj levo na betonsko brv nad Jelovnikom (ki ima kraški izvir v

Peklu, nato teče pod Graščino). Naprej nas vodi pot po stezi čez log v gozd Boštunovec, kjer se blago dvignemo in dosežemo obsežno gozdno jaso. Po njeni desni strani gremo do zgornjega konca in levo po kolovozu na asfc. Pred nami je obširen razgled na Žovneško jezero. Krenemo desno mimo prve domačije do asfaltnega odcepa v levo. Na električnem drogu je smerokaz: Stari grad.

Po cesti hodimo ob gozdu. Kmalu nas markacije usmerijo levo z nje na kolovoz, ki nas pripelje mimo stare hmeljske sušilnice na dvorišče Rizmalove kmetije (odcep širokega kolovoza do Hlasteja). Spustimo se na asfc do Tinča (desno pelje cesta k Zg. Mlinarju - ribogojnica). Čez most nad Trnavco, ki polni bližnjo zajezitev Žovneškega jezera. Pri transformatorski postaji Podvrh-Brinovec zavijemo desno na stezo mimo vrta čez travnik v gozd. Tu se dvigamo na ramo do razvalin gradu. Hodimo ob južni strani obzidja in čez vhod v južni steni stopimo v grajsko obzidje. Levo je glavni vhod. Zavijemo desno še do dveh višjih ostankov zidu do skrinjice.

Čas hoje: 1.00

PLANINSKE POSTOJANKE, DOMOVI IN DOSTOPI

PLANINSKI DOM NA GORI,

569 m

Dom stoji tik pod vrhom hriba Gora (tudi Šentjungert) v gričevnatem svetu, ki na severni strani obroblja spodnji del Savinjske doline. Šentjungert (Sv.

Jungert) se imenuje razloženo naselje na severnem pobočju in ob vznožju hriba. Na vrhu Gore je cerkev sv. Kunigunde (Kungote), ki je bila zgrajena v drugi polovici 14. stol. PD Žalec in njegova planinska skupina v Galciji sta se odločila, da vzameta v najem mežnarijo, ki stoji malo pod cerkvijo in jo prenovita v planinsko postojanko. Zgradba je bila 1988 popolnoma obnovljena, ohranila je prvotni videz. Planinski dom so svečano odprli 16. 10. 1988. Dom je odprt ob nedeljah in praznikih od 9. ure dalje. V dveh gostinskih prostorih je 50 sedežev, pri mizah pred domom pa 30. Na dveh skupnih ležiščih je 20 ležišč; poljsko stranišče; umivalnica z mrzlo vodo; glavni gostinski prostor ogrevajo s pečjo; voda kapnica; elektrika.

Razgledi. Z Gore je kljub skromni višini lep razgled. Na vzhodu je hribovit svet proti Vojniku, Šentjurju in na Kozjansko. Vidimo Konjiško goro, Boč in Donačko goro na severni strani, v bližini je naselje Šmartno v Rožni dolini in Šmartinsko jezero; na jugu Savinjska dolina s Celjem, Petrovčami, Žalcem in Šempetrom na levem bregu Savinje ter Grižami in Preboldom na desnem bregu ob vznožju Posavskega hribovja z Maličem, Bukovico, Homom, Gozdnikom, Mrzlico, Golavo, Reško in Veliko planino; na zahodu je gornji del Savinjske doline proti Braslovčam pod vznožjem Dobroveljske planote, na severni strani dolini pa Ponikovska planota z Goro Oljko, naprej proti zahodu vidimo Menino, Rogac, Raduho in vrhove vzhodnega dela Savinjskih Alp z Ojstrico; na severni strani je v bližini Paški Kozjak, zadaj pa Uršlja gora in Pohorje.

Dostopi. Žp, ap Žalec; ap Velika Pirešica, Šmartno v Rožni dolini, Lopata, Vojnik; žp in ap Žalec skozi Gotovlje, Sv. Jedert in Veliko Pirešico 2.30; iz Velike Pirešice, Pernovo, Grmovje, Zlodej, Šumi, po Savinjski poti 1.15; iz ap Šmartno v Rožni dolini 1.00; iz Lopate (lokalni avtobus iz Celja) skozi Gorico in Podgoro 1.15; iz Vojnika čez Rigelj, Lanšperk, Krjanšek 4.00.

Avto: lokalna asfc iz Lopate ob cesti Celje-Šmartno v Rožni dolini čez Gorico do Vrhovška, naprej ozka cesta, skupaj 5 km. Iz Šmartnega na Šumija ali Krjanška. Iz Galicije čez Zavrh mimo Krjanška in Šumija.

Ture in izleti. Sv. Jedert (363 m). Vrh s cerkvijo in lovsko kočo Rinka 1.30; kraška jama Pekel, 2.30; Vinski vrh (448 m) 5.00; Gora Oljka 6.30. Do vseh treh točk pridemo po SPP. Razvaline gradu Lanšperg (539 m) 1.00.

Prehodi. Koča na Vimperku (444 m) 5.00; Planinski dom na Gori Oljki (725 m) 6.30; do obeh postojank pridemo po SPP mimo kraške jame Pekel, Pogorišča, Kadunca, domačije Korber in Šeneka.

Informacije. Planinski dom Šentjungert, Šentjungert 7, 3310 Žalec; Planinsko društvo Žalec, Aškerčeva ulica 13, 3310 Žalec; Jože Ramšak, Hramše 7, 3204 Dobrna, tel 572 80 38.

Vojnik (270 m) - Rigelj - Lanšperg - Krjanšek - Planinski dom na Gori (565 m)

Z ap Vojnik, ki je sredi trga in lokalna (iz Celja 9 km), se napotimo proti zahodu po Brezovnikovi ulici, čez lesen most nad reko Hudinjo, levo proti dobro vidni hmeljski sušilnici. Mimo nekdanjega konjskega hleva (Pot na Konjsko 12) gremo dalje mimo kapele sv. Trojice, dveh hiš do malega potočka. Pot zavije v levo, mi zavijemo z nje na stezo ob kraju gozda po dolinici navzgor. Na asfc stopimo pri lesenem Šteflakovem križu.

Čez naselje Konjsko po asfc. Razgled na Posavsko hribovje od Reševne, Tovsta, Maliča (tv), Mrzlice do Velike planine (Črni vrh 1204 m). Pod nami je Šmartinsko jezero, Brezova ob obali. Hodimo po vršini slemena, kjer je razgled na skalni Kozjek (748 m), desno

pobočje Kislice (994 m) in za njo Stenica (1091 m), na Konjiško goro (Jurjev vrh 674 m, Srobotni vrh 996 m, Stolpnik 1012 m, stolp), Boč (as), Tomaž nad Vojnikom. Vidimo Šmartno, Žalec, del jezera pod vasjo Loče.

Zgoraj je na desno naselje Višnja vas. Še malo naprej mimo hiš (Podgoršek, stara Turnškova klet, nova hiša Krulec) je asfalta konec. 1.00. Dvigamo se po vozni poti po gozdu po vzhodnem pobočju Velikega vrha (429 m) in z njega. Smo pri Gobčevi kapeli (402 m) na malem pretrgu južno pod njim, do Gobčeve domačije. Dalje gremo po kolovozu mimo Koštomaja, opuščenega Žovneka. Pogled na Visoko. Pod njim je Kalški graben in onstran Hraški vrh (395 m). Hodimo po južnem pobočju Vranjeka (434 m) in se spustimo na preval k domačiji Škofljek (Tevžek).

S prevala gremo pred Štokojnikovo kletjo (el. drog, napis Kunigunda) v breg čez vršino (opazijo se ostanki, kjer so lomili lapor za zidanje, za kamne pri stiskalnicah). Ko se spuščamo, opazimo na severnem pobočju rastišče tis (*Taxus baccata*). Smo na prelazu (387 m, kapela) pri Kučeju -Hramše. *Razpotje*: desno mimo Šimuna na cesto za Vojnik, levo mimo Podgoršeka v Rožni Vrh (tudi Roženberk) in Šmartno v Rožni dolini.

Od tu gremo spet po gozdu po ozki dovozni cesti po severnem pobočju in smo kmalu pod travnatimi vesinami Langerjeve domačije. Zgoraj je levo zavoj k njej. Stopimo lahko le par korakov po njem -zaradi lepega razgleda. Gremo naprej kratko po kolovozu, nato navzdol desno po stezi na mali preval Razpoke (418 m). Po kolovozu nas pot vodi naprej skoraj na sever, in ko se obračamo na riglju (po njem navzdol steza v Hrenovo), še malo hodimo po njem in nad grapo levo na stezo, ki nas pripelje na preval z Velikega vrha. Nato čez glavico, zadnji pretrg in strmo na zahod na vrh Riglja (536 m). Spustimo se rahlo navzdol pod električnem vodom (el. steber 106), po odprtem svetu mimo razvalin domačije Vrhonk, na ozko cesto in po nji do kapele na prevalu (446 m). (Odcep za Andrečaka, zadaj daljnovidni steber, desno domačija Žnidar, ki nosi spominsko ploščo.) Po cesti se vzpemo v breg proti zahodu v zaselek Lanšperk, na

plani svet, ki ga na zahodu obdaja Gradišče. Zavijemo levo čez dvorišče domačije, smo na asfc, ki pride iz Šmartnega čez Rupe. Z nje desno po razglednem travnatem svetu na Gradišče (539 m) k razvalinam gradu Lanšperk.

S hriba se spustimo na drugo stran po stari grajski poti navzdol. S travnatega dela je razgled. Smo na kolovozni poti nad povirjem Koprivnice in ubiramo pot čez grape, pod domačijo Kačjek, po gozdu. Iz gozda zavijemo pri domačiji Štokovnik. Zavijemo levo na prelaz, kjer pride asfc ob Rimskem grabnu iz Galicije in gre v Šmartno. Smo pri Krjanšku (križ).

Na jug hodimo po asfc v breg, mimo Lepača (kmečki turizem). Ob kraju vinograda gremo v gozd po stezi na cesto. Z gozda pridemo do Jelena, kjer ujamemo pogled na Galicijo (cerkev sv. Jakoba) in hribe nad njo, domačije Hramš in Podvrha. Nato gremo še mimo soseda Cesarja in preden smo v gozdu, se ozrimo nazaj na Paški Kozjak, Stenico in Konjiško goro. Po vkrebrici, mimo nove hiše, po gozdu, kjer se malo pod vrhom priključi označena pot iz Šmartnega, smo na jasi pred cerkvijo.

Čas hoje: 4.30

Šmartno (315 m) - Zlaka - Novinšek - **Planinski dom na Gori** (565 m)

Izhodišče je križišče na Šmartinski cesti iz Celja v Vojnik, v Sp. Šmartnem, kapelica. Šentjungert na el. drogu.

S tega križišča pri kapeli je asfc proti cerkvi in dalje čez Zlako mimo križa na prevalu (420 m), mimo Šumija na prelazu do pod cerkve Sv. Kungote - Gore; v Vojnik (vzhod) čez Brezovo oziroma v razcepu - pred mostom nad Koprivnico, levo-severozahodno za Pelpno-Rupe (čez zaselek Marof, tri kmetije, za njim stoji kapelica Rim, pod katero je zahodni izvir Koprivnice)-Lanšperk (pod hribom Gradišče, na katerem so ostanki gradu, ali slab kilometer od razcepa levo na Krjanška, levo po strmi asfc mimo Lepača, Jelena in Cesarja na prelaz pri Šumiju.

Šmartno v Róžni dolini (v Šmartnem) je precej razložena vas sredi močno razgibane gozdnate pokrajine, ki se od Sv. Jungrti spušča v treh stopnjah proti plitvi dolinici potoka Koprivnice. Na srednji stopnji je okrog cerkve in šole napol gručasto naselje Zgornje Šmartno in nad njim na višji stopnji je zaselek Zlaka. Na najnižji stopnji ob tako imenovani Šmartinski cesti iz Celja, ki so obrne proti Vojniku, pa je Spodnje Šmartno ali Orehovče. Šolo imajo od l. 1818, šolsko poslopje je bilo zgrajeno 1893 ter 1964 obnovljeno in povečano. Cerkev sv. Martina je daleč vidna veličastna stavba, ki je prvič omenja l. 1335, sedanja je iz l. 1856. Zvonik je bil povišan 1884. Oprema je povprečne kakovosti iz 18. in 19. stol. Župnija je od 1766. Kraj je bil obljuden že v starem veku, na kar spominjajo ostanki rimske stavbe na severni strani cerkve (Požarjeva njiva - Groblje). V srednjem veku je držala skozi Šmartno pot iz Žalca v Vojnik, po kateri je bilo možno obiti glavno cesto skozi Celje. Od tod je bil doma Ivan Stožir (1834-1908), strokovni pisatelj, fizik in vremenoslovec.

Graččina Préšnik /nem. Mayerberg/ je bila zgrajena l. 1666 kot rabensberška prista-va, ki je bila najprej last Mayerbergov, nato Reisingov, Grossov, Novaka itd. Končno jo je leta 1882 tovarnar Karel Stücker močno povečal in popolnoma uredil. Nadstropna stavba s krilom in strešnim stopniščem je zdaj stanovanjsko poslopje.

S križišča gremo proti cerkvi (315 m) v Zgornje Šmartno mimo kaple pod cerkvijo, mimo nje nadaljujemo po asfc, ki zavije desno, lesena skulpture, in potem gremo pod zaselkom Zlake ob kraju gozda in po gozdu, ki preide v makadamsko cesto. Mimo Novinška se spustimo po pobočju Resenika (518 m) na preval pri križu. *Kažipot*: Šentjungert, Šmartno. Krenemo na pot mimo vodnega zajetja, za njim na stezo, ki privede pod hišo (naprej nova vlaka). Nad njo po stezi vkreber, po vlaki do *Razpotja*: priključek od Krjanska. *Kažipot*: Vojnik 4.00, Šmartno 1.00, malo više na deblu: koča 5 min. Še malo vkreber in smo na vrhu pri cerkvi. Onstran pod njo je planinski dom.

Čas hoje: 1.00

Lopata (258 m) - Gorica pri Šmartnem - Plačan - Šumi - Planinski dom na Gori (565 m)

Lopata (258 m) je gručasto naselje v Celjski kotlini, ob cesti iz Celja v Šmartno v Rožni dolini, ter proti Medlogu in Galiciji. Urbanizirano naselje z individualnimi hišami.

Lokalni avtobus: Celje,žp - Ostrožno - Lopata.

Z ap Lopata (obračališče, 7 km; a. proga Celje - Lopata - Lokrovec; Celje - Šmartno - Brezova), ki je v gozdu na razcepu cest (desna

drži v Šmartno v Rožni dolini, 4 km), gremo po levi asfc, kjer je na gabru napis Gora in se prično markacije. Cesta drži po gozdu in čez naselje Gorica pri Šmartnem in ponovno v gozd. Z njega gremo pod električnim vodom in dalje po asfaltni cesti mimo počitniških hiš. Smo v križišču in zavijemo s ceste na sever, na kar nas opozori puščica na drogu. Nad cesto je že naselje Šentjungert. Stopamo po položni poti proti dobro vidnemu rezervoarju z markacijo. Gremo po stopnicah, čez asfc, desno na tlakovano dvorišče hiše, levo in nad njo po sadovnjaku drži steza proti nedokončanemu vikendu. Tu ob ograji (breze) hodimo navzgor do kolovoza. Desno po njem do asfc. Smo pri domačiji Šip. Pogled na Goro, Šmartno, graščino Prešnik (ribnik). Za domačijo se z asfc vzpemo strmo v gozd, po stezi proti vršini, zadnji del po starem kolovozu. Z gozda smo "Pri Vrhovšku" kot piše na tabli (Plačan), kjer stopimo ponovno na asfc, malo višje je konec. Smo na Vrhovškovem vrhu (543 m) - razgled. Dalje drži ozka cesta po slemenu, dolga okoli 1,5 km, proti severu čez Drevov vrh (560 m). Gremo mimo obnovljenih hiš, pod brunarico radio kluba in mimo okrepčevalnice "Pri Nacu".

Radi klub "Dušan Finžgar", Celje-Slovenija CB-RK Kunigunda. Tu je razgled na Goro - cerkev in dom, na oblo glavo Resnik (518 m), zadaj je Stenica (1090 m) - vidijo se razvaline lindeškega gradu, Konjiška gora - Stolpnik (1012 m) z razglednim stolpom, ki se znižuje proti Golem rebu (600 m, tunel avtoceste) in onstran Žička gora (Slom 556 m) Spodaj je Šmartno in Šmartinsko jezero, Vojnik (sv. Jernej, Devica Marija 334 m), Tomaž nad Vojnikom (444 m), zadaj Boč (as in rs), graščina Prešnik in ribnik, sv. Ana, Ramanca (781 m - as), Celjska koč (651 m) s Tovsti vrh (834 m), Sleme in vzhodno pobočje, ki je posajeno s trto in vikendi. Z dela te poti je lep razgled na Goro (cerkev), domačijo Boštjan, obli Resenik (518 m), Šmartno v Rožni dolini, Šmartinsko jezero, Celje.

Zadnji del poti (nekaj asfalta) se strmo spusti na prelaz pri Šumiju.

Razpotje. Levo se spusti SPP v Vel. Pirešico, ap, napis Galicija. Z desne je cesta iz Šmartnega v Rožni dolini, ki se na drugo stran prečno spušča mimo nasada in dalje dviga pod Goro, mimo Jelena in Lepača do prelaza pri Krjanski.

Po cesti nad Šumijem (čez strmi del asfaltna prevleka) gremo do vrha Gore. Na vrhu je cerkev, poleg stojita Kranjčeva domačija (stara lesena, pred njo lipa, pod njo vodnjak 1953, KJM; nova hiša, vsa posest ograjena) in spomenik.

Čas hoje: 1.30

Velika Pirišica (295 m) - Galicija - Planinski dom na Gori (565 m)

Čas hoje: 0.50

KOČA NA VIMPERKU, 444m

Koča stoji na razgledni vzpetini Vinski vrh nad Polzelo, ki je skrajni južni podaljšek slemena Gore Oljke. Koča je privatna last, pod okriljem PD Polzela je bila odprta maja 1987. Oskrbuje jo lastnik Milan Vasle. V neposredni bližini je cerkev sv. Miklavža, ki je stala že v 15. stol., prvič jo omenja strassburški vizitacijski protokol iz l. 1545. Za modernizacijo in bakorizacijo cerkve se je zavzel polzelski komendant baron Gloyach v dvajsetih letih 18. stol. Zvonik je bil prenovljen l. 1850, l. 1857 so bile prenesene male orgle z Gore Oljke. Cerkev je bila leta 1931 sveže pobeljena, delno so bile pobeljene tudi freske v prezbiteriju.

Koča je odprta ob nedeljah in praznikih.

V gostinskem prostoru je 26 sedežev, točilni pult; v zračni uti je 12, pred kočo pa 20 sedežev; prenočišč ni; voda kapnica, elektrika.

Razgledi. S skale nad cerkvijo je razgled. Proti vzhodu vidimo Savinjsko dolino in kraje od Dobrovelj do Celja, zlasti lepo pa Polzelo ob vznožju Vinskega vrha (448 m), severno od Savinjske doline je Ložniško gričevje, naprej pa hribi, ki obrobajo Celjsko kotlino; na južni strani se nad Savinjsko dolino dviga Posavsko hribovje, kjer

vidimo pomembne vrhove od Maliča (930 m, tv) na vzhodu, prek Gozdnika, Mrzlice do Velike planine (Črni vrh, 1204 m) na zahodu; proti zahodu se v bližini dvigajo Dobrovlje, desno spodaj je Letuško polje s Savinjo, zadaj se vidijo Golte, razgled proti severu zakriva Gora Oljka.

Dostopi. Žp, ap Polzela, Sivšek po označeni poti 0.45; ap Polzela, Šenek, Slatine, Mac 0.45; ap Polzela, Šenek, Slatine, domačija Neže Maurer, Zalesnik, Vinica 1.30.

Avto: asfc iz Polzele mimo Sevška za Kopanke, do križa, kjer je urejeno malo parkirišče. 1,1 km.

Ture in izleti. Gora Oljka (733 m) po SPP mimo Juga 1.15; kraška jama Pekel, po SPP mimo graščine Šenek in čez Založe in Kadunec 2.30.

Prehodi. Planinski dom na Gori Oljki (725 m) 1.15; Planinski dom na Gori (565 m) po SPP mimo kraške jame Pekel 5.00 .

Informacije. Koča na Vimperku, 3313 Polzela; Planinsko društvo Polzela, 3313 Polzela; Milan Vasle, Silva Polzela 95, 3313 Polzela, tel. 572 01 08

Polzela (294 m) - Sivšek - Koča na Vimperku (444 m)

Z ap, *kažipot*: Gora Oljka; Vimperk; ki je pri športnem igrišču in nasproti spomenika gremo po glavni cesti v smeri severozahod do zavoja glavne ceste. Tu naravnost v breg. Zavijemo desno, med hišami levo je Komenda in naravnost na glavno cesto. Po njej kratko navzdol, zavijemo desno na pot, kažipot Gora Oljka, preko travnika in potoka Slatinščica do hiš na asfc in po njej do kmetije Sivšek. Nad Sivškom se priključimo SPP in po njej na kočo.

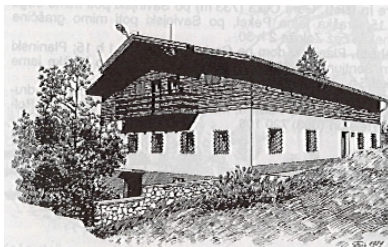
Začetek poti je enak z romarsko potjo s Polzele (ap, žp) do Sivška oziroma križa.

Nad Sivškom je odcep z asfc po SPP.

Neoznačen dostop je od križa - parkirišča, do zavoja, levo k cerkvi po SPP. Tako je možna krožna pot za obisk cerkve.

Čas hoje: 0.45

PLANINSKI DOM NA GORI OLJKI, 725 m

Dom stoji tik pod vrhom Gore Oljke (733 m), na katerem je mogočna baročna cerkev z dvema zvonikoma, zgrajena med leti 1754 in 1757. Dvakrat je pogorela (1837 - strela,

1932). Prvo planinsko zavetišče so uredili celjski planinci l. 1952 v nekdanjem župnišču. L. 1959 so ga predali novo ustanovljenemu PD Polzela, ki je postojanko ob pomoči Tovarne nogavic in Garanta s Polzele prenovilo, opremilo in napeljalo električno. Slovesna otvoritev je bila 29. junija 1963 in postojanka je dobila današnje ime. L. 1965 je postojanko prevzelo gostinsko podjetje Braslovče, ki pa jo je po nekaj letih zaprlo. Zgradbo je leta 1980 ponovno prevzelo PD Polzela, jo obnovilo in opremilo ter 25. 9. 1982 odprlo kot planinsko postojanko.

Dom je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih.

V 3 gostinskih prostorih, kletni kmečki sobi in dveh planinskih sobah je 150 sedežev; točilnici sta v pritličju in kleti; v 9 sobah je 18 postelj, na skupnem ležišču pa 31 ležišč; WC, dve prhi in umivalnici s toplo in mrzlo vodo v pritličju in nadstropju; gostinske in spalne prostora ogrevajo s pečmi. Planinska soba ima kmečko peč in centralno ogrevanje s štedilnika. Voda kapnica, električna, radijska zveza.

Razgledi. Gora Oljka je kraški osamelec in izredno razgleden vrh. Na vzhodu vidimo Konjiško goro (rs, Stolpnik 1012 m), in Boč. Prek Celjske kotline pa seže pogled na hribovje, ki ga obdaja, z Resevno in Tolstim vrhom; na jugu se odpira pogled na severno stran Posavskega hribovja od Velike planine, Krvavice, Javorja, Kuma, Mrzlice, Gozdnika, do Maliča; na zahodu se pogled ustavi na Dobrovrljah, Menini, Velikem Rogacu, Golteh, Smrekovcu, Raduhi in na Savinjskih Alpah z Ojstrico; od zahoda proti severu vidimo

Peco, Uršljo goro, Pohorje in Paški Kozjak, pred njim pa Ložniško gričevje. Lep je pogled na Savinjsko dolino od Letuša do Celja ter na kraje Šmartno ob Paki, Braslovče, Gomilsko, Polzelo, Šempeter v Savinjski dolini, Prebold, Žalec in Celje, na del Zgornje Savinjske doline z Mozirjem in na del Šaleške doline z Velenjem.

Dostopi. Žp, ap Polzela, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Velenje; žp, ap Polzela čez Vinski vrh, Jug 2.15; žp, ap Šmartno ob Paki, Log, Plešivčnik 1.30; žp, ap Šoštanj skozi Lokovico, Kurmanšek, Rogeljšek 2.30; žp, ap Velenje skozi Podkraj, Stanovška, Vedeta, Rogeljška 3.00;

Iz Andraža, G Vašl, točka ŠPP in APP.

Ap Andraž po ŠPP, Gričar, mimo cerkve sv. Andreja čez Hotunje, mimo skakalnice, Uršjeka na Juga. Dalje po Romarski ali SPP na vrh. 2.30;

Po AŠŠ, mimo Blagotinška, Pjivnika, Strmška, čez Brunški vrh (511 m), Praprotnika na Vedeta, to po poti iz Šoštanja. 4.00

S Polzele ap ali žp po Romarski poti; s Polzele, graščine Šenek po SPP;

Iz Socke, Vodostečne, po APP. (Vodostečne, to je sotočje Hotunjščice in Ložnice);

Mimo Pirnata in Grajfa, Bajtha (KT), Zalesnika, rojstna hiša Neže Maurer (žig), nazaj in po romarski poti ali navzgor na SPP in po njej do vrha.

Avto, avtobus: do parkirnega prostora pri domu se pripeljemo po asfc do Juga, iz Podvina pri Polzeli, 4,5 km in iz Velenje skozi Andraž in Dobrič 13 km; avto: iz Šoštanja skozi Lokovico in mimo Rogeljška 9 km.

Ture in izleti. Gora Oljka je izrazit osamljen vrh, ki je najprimernejša za samostojni izlet; združimo ga lahko z ogledom kulturnih, zgodovinskih in naravnih zanimivosti v Šempetru v Savinjski dolini, na Polzeli, V Mozirju, Šoštanju in Velenju. Pet minut pred domom pod cesto je brezno, imenovano Gorooljska rupa.

Prehodi. Koča na Vimperku (444 m) 1.00; Planinski dom na Gori (565 m) po Savinjski poti mimo kraške jame Pekel 6.30.

Informacije. Planinski dom na Gori Oljki, Dobrič 35, 3313 Polzela, Planinsko društvo Polzela, Polzela 8, 3313 Polzela, Zoran Štok, Ločica ob Savinji 89, 570 19 92.

Polzela: Dom na Gori Oljki, glej Planinski dom - Dobrič 541 77 34

Polzela (294 m) - Vinski vrh - Jug - Planinski dom na Gori Oljki (725 m)

- a) Z žp Polzela gremo do zapornic, desno ali z ap Polzela Orešnik čez progo. *Kažipot*: Gora Oljka; Vimperk, gremo po asfc čez Strugo v križišče in le kratko po cesti za Šmartno ob Paki, kozolec- slika, kažipot Gora Oljka, pred zavojem zavijemo desno na stezo po obdelanem svetu proti Sivšku. Nad njim se priključi b.
- b) Z ap Polzela-Cimperman, ki je pri športnem igrišču in nasproti spomenika, *kažipot*: Gora Oljka; Vimperk; gremo do zavoja glavne ceste naravnost v breg. Levo je Komenda. Zavijemo desno med hišami in naravnost na cesto.

Razpotje: Desno onstran ceste pride SPP od Korberja mimo Šeneka in krene po asfc v Slatine. Smerokaz: Savinjska pot.

Zavijemo levo po glavni cesti mimo hiše in na drogu nas opozori smerna tabla: Gora Oljka; Romarska pot. Krenemo desno z nje po stezi čez potoček Slatinščico na asfc, ki drži med hišami rahlo v breg - razgledno - proti Sivšku.

Razpotje. Levo v breg drži SPP na Vinski vrh (cerkev sv. Miklavža). Z desne se priključi SPP od Šeneka, Korberja.

Dalje hodimo po asfc, mimo Posedela, mimo lesene hiše Mlinar in križa (dodajo mu ime Macov). Tu je cestni odcep levo za Vimperk - cerkev, planinska koč, urejeno manjše parkirišče. Dalje gremo mimo hiš v Kopanku po gozdu mimo razvalin (Šuler). Spomladi še poženejo posamezne narcise. Smo na vrhu klančka. Gremo mimo vikenda (Vidovič), za njim je priključek z desne, cesta s Slatin. Smo pod Grajfovo domačijo in gremo mimo nove enonadstropne hiše Tomaž. Levo je mokrotna dolinica in nad njo nekaj zidanic. V loku gremo po asfc ob kraju gozda. Če se ozremo nazaj vidimo venec Posavskih hribov. Z desne se priključi APP, naprej po cesti mimo

odcepa APP. Smerokaz Andraška pot, malo parkirišča, k rojstni hiši pesnice Neže Maurer.

Do označenega odcepa pridemo na kolovoz ob kraju gozdu (asfc naprej mimo Kolška v Dobrič).

Kažipot: Gora Oljka; Polzela.

V gozdu hodimo po kolovozu (stara pot!) nad dolinico in z gozda smo na asfc Podvin - Andraž. Le par korakov levo in takoj desno z asfc na stezo, ki nas po sadovnjaku privede na asfc pod Bolčinom smo v Dobriču.

Z leve po asfc je priključek SPP z Vinskega vrha.

Po asfc (desno) pod zelo razglednim Pižornovim hribom (523 m), gremo mimo Pižorna do Juga (gostilna Franc Zabukovnik, 572 25 94; 510 m).

Razpotje: Desno navzdol nad gostilno odcep ŠPP poti v Andraž. Na začetku gozda - lipa, odcep SPP levo.

Po asfc gremo naprej v gozd, kjer je asfalta konec. Kmalu nas markacija na skali opozori levo na vkrebrico, ki nad zavojem doseže cesto. Levo z nje, po vlaki in stezi, mimo Pižornove kapele gremo (priključi SPP od Juga) na vrh. Tod poteka ŠPP.

Čas hoje: 2.00

Šoštanj (360 m) - Lokovica - Vedet - **Gora Oljka** (733 m)

Z ap Šoštanj, kjer je smerna tabla Gora Oljka, gremo proti žp, mimo tovarnega skladišča po cesti ob odprtem kopalnem bazenu čez reko Pako proti velikemu hladilnemu stolpu. Na desni v pobočju vidimo razvaline starega ali Pustega gradu pod njim, grad Turn. Pridemo na glavno cesto za Velenje. Hodimo ob Paki in termoelektrarni ob cesti dober kilometer. Smo pred semaforiziranim križiščem: Ind. cona (levo), Velenje (naravnost), Lokovica (desno). Pred njim opazimo desno stari kolnik in smerno tablo: Gora Oljka, kjer je vodila stara markirana pot iz prvih časov šaleške podružnice SPD (l. 1904) na Goro Oljko. Malo pred koncem klanca stopimo na asfc, ki drži po

ozki gozdni dolinici. Smo na vrhu klanca in se spustimo navzdol do križišča s "šaleško magistralo". Pred nami leži manjša kotlinica. Tu je našlo prostor raztreseno naselje Lokovica in nova cesta.

Za nami na sončni plati Hudobreznikovega vrha (534 m, čezenj so daljnovodi) in desno od ceste se vrste Hrastelov vrh (483 m), Špenkov vrh (475 m), Encljev vrh (479 m) in Lilijski grič (497 m). Tu so sadovnjaki in vinogradi, ki kljubujejo dimu šoštanjske elektrarne. V križišču zavijemo levo na vzhod (ap) po magistrali le malo v breg in z nje desno po ozki asfc Lokavica 16a. V loku pridemo na sleme do zadnje domačije (toplar). Zavijemo levo na stezo po mladem nasadu borovcev, na kar opozori markacija v gozdu - pozorno. Po gozdu se blago vzpenjamo in z njega stopimo na star kolovoz, za strmejšim zavojem levo na stezo, kot kažejo markacije, po slemenu Konine (551 m), mimo nove hiše, levo v gozd in z njega smo na cesti, na vršini.

Razpotje. Z desne pride sem ŠPP od Pocaјta, levo po cesti mimo Stanovška v Velenje.

V razcepu gremo desno mimo dobro vidne breze s smerno tablo: Gora Oljka, Šoštanj. To je del ŠPP do vrha Gore Oljke, dodatna oznaka Š. Smo v gozdu na cesti, smerna tabla Pocaјt. Ko se prične asfc, je levo odcep obnovljene vozne poti za Lovče-Andraž (do Tomažičkega mlina). Ko stopimo iz gozda, se klanec prevesi in pred nami je Gora Oljka povsem z druge perspektive, kot smo je vajeni.

Razgled. Levo za njo so na obzorju Mrzlica, Kamnik, Gozdnik, Malič (atenski steber), Tovst vrh in dalje še Svetina in Boč (as, rs). Desno so Javor, Krvavica, Gunova glava, Velika planina (Črni vrh 1204 m) in v ozadju Menina, Dobrovlje (Brezovec), Golte in Savinjske Alpe. Čez Turinjski vrh (566 m, el. steber) je poraščena Bezgovca (623 m).

Spuščamo se po asfc mimo Turinjeka po naselju Veliki vrh. Nato po opuščenem kolniku mimo križa na neizraziti preval. Smo pri Vedetu. Asfc se spusti po Vedetevom klanecu navzdol v Hudi graben v Rečico oziroma Šmartno.

Markirana pot zavije levo za Vedetom po vzhodnem pobočju Brezovca. Mimo lesenega križa (1881, tu možno desno po kolniku in dalje po slemenski stezi do Rogeljškove kapele) in soseda, ki je že v Dobriču. Mimo Savinjeka zavijemo desno v breg ob gozdu čez plani svet do Rogeljška (Ježovnik). Razgled je proti severu na Veliki in Mali Koželj, Paški Kozjak in na številne vrhove, ki obkrožajo Celjsko kotlino. Od njega ob kraju gozda na preval k Rogeljškovi kapeli.

Razpoteje. Na zahodni strani je zadnja domačija v Podgori (Plešivčnik). Tu se spušča SPP v Rečico, Šmartno oziroma Letuš, APP na Brezovec.

Vzpremo se še po zadnjem delu poti, kjer so dodatne oznake S,Š in A, do vrha Gore Oljke

Čas hoje: 2.30

Šmartno ob Paki (314 m) - Log - Rogeljškova kapela - Gora Oljka (733 m)

Z žp Šmartno ob Paki ob progi proti Celju (jv) do prehoda pri 22,9 km.

Z ap, ki je za križiščem, gremo lahko po cesti do dveh kostanjev ali na žp.

Čez progo po stezi po Logu ob Hudem potoku gremo do betonske brvi, desno po njej čez potok do asfc ceste iz Rečice do Stanovška. Levo hodimo po nji ob potoku (v razcepu gre desna cesta na Matijeca). Onstran je Mali vrh, tostran pa Podgora. Po asfc hodimo do kapele (Polončjekov križ), zavijemo desno pred hišo v gozd, skozi njega do asfc. Po cesti levo, mimo hiš v breg mimo lesenega križa do Matijeca.

Razgled. Na Šmartno, Golte in Savinjske Alpe, Rogac, Letuš, Dobrovlje, kjer se vidi Podgorski hrib (722 m), domačija Snežečnik, Špegla (767 m), Mandrga (833 m), preval Covški križ, Brezovec (857 m), sotočje Pake in Savinje - Špica, Veliko planino (Črni vrh 1204 m) in Presedle.

Dalje gremo po gozdu po vijugasti poti in stezi. Hodimo nad grapo, ki deli Brezovec in Goro Oljko. Prišli smo na sedlo, kjer stoji ob-

novljena Rogeljškova kapela (1880-1989). Na zahodni strani je še Plešivčnikova domačija. Hodili smo slabo uro.

Razpotje. Prikluči se ŠPP, pot iz Šoštanja in Andraža - APP.

Po kolovozu gremo v breg na jug. V zgornjem delu gremo po stezi mimo kapele, kot kažejo markacije. Iz gozda stopimo pri drugi kapeli (levo), čez cesto, med vikendoma proti vrhu. Lahko pa kar desno po cesti do planinske postojanke.

Pot je bila prvič označena l. 1897, od l. 1972 je to SPP, zadnji del je od l. 1974 tudi ŠPP in del APP.

Čas hoje: 1.30

DOM BORCEV NOV I. SAVINJSKE ČETE NA DOBROVLJAH, 732 m

Dom na Dobrovljah stoji na severovzhodnem delu Dobroveljske planote, ki je tu najnižja, močno kraško razjedena, vendar se z roba in bližine ponuja lep razgled. Postavljen je med kmetijama Covnikom in Ramšakom ter postaja središče tega predela.

V objektu so trgovina, bistro in poseben prostor za odkup mleka. V zgornjih prostorih je velika sejna soba, umivalnica, WC in nekaj ležišč. V letu 1988 je bil dograjen prostor za potrebe PGD Dobrovlje. V bližini doma je smučarska vlečnica, ki jo upravlja Gasilsko društvo.

Graditi so ga pričeli leta 1977 in je bil zgrajen s prispevkom Skupščine občine in združenja obrtnikov Žalec, Kooperacija Hmezad, GG Celje-tozd Vransko, NIVO Celje, KS Braslovče in samih krajanov Dobrovelj. Svečana otvoritev doma je bila 1979 leta.

Dom je v lasti Občine Braslovče. Sedaj ima v njem bistro in trgovino Anica Janžovnik. Odprto ima od ponedeljka do sobote dopoldan od 8.00 do 9.30, popoldan od 14.30 do 21.30 (letni čas do 22.30) ure. Ponedeljek popoldan je zaprto. Ob nedelja, praznikih je odprto od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 22.30 ure. Izven tega časa možen dogovor. Dom ima centralno ogrevanje. V gostinskem prostoru je dvajset sedežev, ima tudi letno teraso.

Razgledi. Od doma borcev ni razgleda. Vendar, če gremo po cesti proti Covškemu križu, se nam ponudi lep razgled. Tako vidimo proti zahodu Planjavo, desno od nje Ojstrico, spredaj Dleskovško planoto, Raduho, Golte, Sv. Križ, zadaj za njim Uršljo Goro. Dalje nam pogled zastira v smeri severovzhod prisojno pobočje Mandrge. Na sever po zahodnem pobočju je udolje proti sv. Urbanu, na vzhod vodi cesta v dolino mimo Covškega križa. Nad njim je Brezovec, pod Grohotom je Jugova domačija in naprej Konjšek. V uravnavi pod nami je Napotnik, levo Hribernik. V ozadju se vidi od leve proti desni Javor, Kisovec, malo spredaj Krvavica in desno od nje Gonetova glava in Črni vrh.

Dostopi. Ap Rakovlje: mimo Braslovškega jezera, Rovšnika, dalje po SPP 1.30; preko Boštunovca a) mimo Hlasteja in Strojanska b) preko Starega gradu do Orešnika in Destovške kapele dalje po SPP 2.30; Iz ap Letuš po SPP do odcepa za Brezovec, mimo Covških puš, Covnikovega križa 1.30.

Avto: lokalna asfc iz Letuša (imenovana "partizanka") čez Obramlje do doma je dolga 8 km. Iz Nazarij čez Jeslane, mimo Brdovnika, Sv. Urbana, Vratnika, Otovnika do doma 8 km. Iz Nazerji po Črnem grabnu, mimo Paragojnika, Vrtačnika k domu imamo 9 km. Iz Vranskega na Tešovo, Ropasijo, mimo sv. Katarine, Jegovnika, Javorška Vrtačnika k domu je 16 km. Parkirni prostor je pri domu.

Izleti in ture. Na Brezovec k lovski koči mimo Covškega križa po označeni poti 0.30; na Mandrgo po neoznačeni stezi nad Covnikom 0.30; po dolinici proti zahodu (kolovoz) k sv. Urbanu 0.30; mimo Kokovnika, Selišnika in Planinška k sv. Janezu in Pavlu, delno lahko tudi po SPP 0.40.

Prehod. Po SPP k Planinskemu domu na Čreti 2.0.

Informacije: Dom na Dobrovljah, Dobrovlje 8b, 3314 Braslovče, tel. 588 51 59. Oskrbnica Anica Janžovnik Dobrovlje 17 tel. 588 57 04. PD "Dobrovlje"- Braslovče predsednik Martin Slemenšek Rakovlje 53a 3314 Braslovče, tel. 570 91 19

Rakovlje (295 m) - Boštunovec - Tušak - Orešnik - Brezovnik - **Destovnikov križ** (822 m)

- a) Cimperšek - Hlastej - Strojanšek - Orešnik
- b) Rizmal - Tinč - Stari grad - Turnšek (l. k.) - Orešnik

Z ap v Rakovljah na križišču (Gomilsko 5 km, Šentrupert 5 km, Letuš 5 km, spomenik), smerna tabla-kozolec: Dobrovlje, Čreta Grad Žovnek Gremo po asfc za Gomilsko-zahod, čez skoraj neopazni potoček Trebnik, po naselju Rakovlje V zavoju je na vrhu klanca kapela (l.1882), kjer zavijemo desno po ozki asfc. Z nje vidimo pred sabo Grmado in cerkev sv. Janeza in Pavla. Pred drugo hišo (Rakovlje 38) stopimo levo na vozno pot do stare "ubožnice", krenemo desno na kolovoz proti gozdu. V njem takoj levo na betonsko brv nad Jelovnikom (ki ima kraški izvir v Peklu, nato teče pod Graščino). Gremo naprej po stezi čez log v gozd Boštunovec, kjer se blago dvignemo in dosežemo obsežno gozdno jaso. Vzpenjamo se po njeni desni strani do zgornjega konca in levo po kolovozu na asfc. Pred nami je obširni razgled na Žovneškego jezero. Krenemo desno mimo prve domačije.

Razpoteje. Ssmerokaz na el. drogu Stari grad. 0.30.

a) Cimperšek - Hlastej - Strojanšek - Orešnik

Do Cimperška se lahko pripeljemo po asfc iz križišča za Gomilsko. Z nje zavijemo levo (križišče Pri lipah) po kostanjevem drevoredu čez potok Jelovnik proti Graščini Žovnek,. Mimo nje gremo po asfc navzgor ob kraju gozda ali z glavne ceste LJ-CE čez Gomilsko do drevoreda.

Pot nas vodi naravnost naprej do Cimperška. Zložne poti v predgorju je konec. Nad Cimperškom gremo mimo križa, strmo v breg mi-

mo vodnega zajetja. Pod nogami čutimo, da smo stopili na trša tla, kar dokazujejo apnenčaste skale med debli dreves. Ko pridemo z gozda mimo kapele, smo pri Hlasteju.

To je bila nekdanja podložniška domačija, ki je v svoji trdoživosti preživela žovneško gospodo. Kmetija je obnovljena in v lasti Rožičev. Na jugu onstran globeli pod nami na ostrem hribočku (411 m) so skromni ostanki Žovneškega gradu.

Prehodi: mimo Juga na Brezovec, po lovski poti na Plaznikov ovinek (486 m), iz doline od Strnada ali Rizmala.

Gremo mimo lipa in čez sadovnjak na stezo v hosto. Južno pobočje Konjska (793 m) prečimo skoraj vodoravno. V 15 min pridemo z gozda do Strojanska.

Strojanškova kmetija leži v dnu obvisela kraške doline na vzhodnem pobočju Grmade (898m) nad ustjem desnega brega suhega kraškega podolja. Tukaj še lahko občudujemo dokaj dobro ohranjeno ljudsko arhitekturo. Nad domačijo rastejo obsekane lipa - vejniki, ker mlade veje uporabljajo za krmljenje živine. Tu je razpotje poti: čez Bukovje k Zacerkovniku do cerkve sv. Janeza in Pavla, čez Jame mimo Jajžovka do Doma na Dobrovljah, iz doline od Zg. Mlinarja mimo Strojanske zidanice in senika, od Tinča čez Žovneški grad. Od kmetije je lep razgled na Savinjsko dolino in Posavsko hribovje.

Nadaljujemo rahlo navzgor v gozd do kmetije Orešnik na južni plati Grmade. Pred hišo raste velika bodika. Pot nas vodi mimo gospodarskega poslopja po cesti rahlo navzdol do odcepa v desno na kolovoz.

Razpotje. Priključek poti iz Žovneškega gradu. *Kažipot:* Grad Žovnek; Čreta; Braslovče.

Po njem do nove ceste, preko nje navzgor kratko po gozdu, povirje Trbolce, na travnik, do kmetije Brezovnik. Tu so med obema vojnama še tkali platno. Preko dvorišča mimo spominske plošče padlemu Milanu Komarju- Sandiju, strmo v gozd, stopimo na "partizansko cesto". Po njej in mimo spomenika štirim padlim borcem IV.

operativne cone. Pridemo nad suho dolino, ki jo obidemo v loku, smo pri kmetiji Destovnik. Mimo nje in starega kozolca-toplarja do Destovške kapele (Destovnikov preval, 825 m).

Razpotje. Smo na trasi SPP in E6 . *Kažipoti: Vrankso, Čreta, Braslovče, Letuš.*

Čas hoje: 2.00

b) Rizmal - Tinč - Stari grad - Turnšek (l. k.) - Orešnik

Smo pred drugo domačijo. Smerokaz kaže Stari grad. Zavijemo levo po cesti ob gozdu. Kmalu nas markacije usmerijo levo z njega na kolovoz, ki nas pripelje mimo stare hmeljske sušilnice na dvorišče Rizmalove kmetije. (Odcep širokega kolovoza do Hlasteja) Spustimo se na asfc do Tinča (desno ribogojnica pri Zg. Mlinarju). Čez most nas vodi pot nad Trnavco, ki polni bližnjo zajezitev Žovneškega jezera. Pri TP Podvrh - Brinovec zavijemo desno na stezo mimo vrta čez travnik v gozd, kjer se dvigamo na ramo do razvalin gradu ob južni strani obzidja. Čez odprtino v južni steni stopimo v grajsko obzidje, levo je glavni vhod, zavijemo desno še do dveh višjih ostankov zidu. Tu je skrinjica z žigom .

Čas hoje: 0.30

Grad Žovnek. Imenovan je tudi Stari grad. Sodi med najstarejše gradove na Slovenskem. Prvič je omenjen v listinah leta 1278. Iz rodu Žovneških izhaja poznejši rod Celjskih grofov. Po izumrtju Celjskih so grad prevzeli Habsburžani. Za njimi je bilo več menjav, dokler ni Jožef Čokl pl. Rudenthal l. 1816 zgradil graščino-dvorec Žovnek, grad pa pustil propadanju. Več o žovneški zgodovini je moč prebrati v knjigi F. Kralja, Žovnek in Žovneški.

Vrnemo se do glavnega vhoda in gremo po slemenu, kjer drži pot preko treh jarkov do razcepa pri Rjavi peči (napis: Čreta).

Levo navzdol drži vozna cesta od Fondove zidanice in Tinča. Desno pridemo do Klokočovnikove in Strojanskovke zidanice navzgor mimo senika do Strojanska. Pri Strojanskovki zidanici gremo navzdol mimo opuščene domačije Lipovec do Zg. Mlinarja.

Dvigamo se po novo nadelani vlaki sprekoma čez večji in manjši graben do razpadle Ureničeve zidanice. V isti smeri hodimo po gozdu navzgor. Pod nami je globoka grapa in onstran se dviga Kozji hrbet. Zgoraj krenemo levo čez grapo in po vkrebrici na hrbet in cesto, ki pripelje od cerkve sv. Martina k Strojanšek oziroma mimo Orešnika k Destovski kapeli. Smerokaz: Stari grad. Nad cesto so ostanki Turnškove domačije s spominsko ploščo in za njo je Lovski dom pod Grmado. Od lovskega doma gremo desno po cesti, do razcepa, smerokaz: Čreta in Stari grad. Zavijemo levo po cesti do Orešnika, kjer se po priključimo poti a).

Čas hoje: 1.00

Rakovlje (295 m) - Braslovče - Plaskan - Braslovško jezero - Plaznik - Rovšnik - Strmec - **Dom na Dobrovljah** (732 m)

Z ap, ki je v križišču v Rakovljah, gremo v trg Braslovče, mimo Leganta proti cerkvi in ob nji po stranski asfci mimo hiš ter doma gasilcev dalje za Braslovško jezero. Ko smo zunaj naselja, so na desni lesene stavbe turističnega društva in kapela prvotnega pokopališča. S ceste se lepo vidi posajena dolina s hmeljem in celotno sleme od Vinskega vrha preko Vince do Gore Oljke. Dalje v zavoju mimo Plaskanove domačije. Cesta zavije levo navzdol proti Braslovškemu jezeru. Prišli smo do parkirnega prostora in bifeja.

Braslovško jezero (310 m) se razteza v smeri SZ-JV, v dolžini okoli 500 m, najširše je okoli 60 m, kjer se na zahod zajeda pod Dolška. Povprečna širina je okoli 60 m. Površina okoli 3 ha. Nastalo je z zaježitvijo potoka Trebnika, leta 1961. Desno nad njim je Gmajna.

Gremo dalje ob vzhodnem kraju jezera do zgornjega konca, kjer vanj priteka Trebnik, do hiše pri Lednik. Pred njo zavijemo levo v gozd čez potoček in desno po kolovozu ob potoku. Z gozda zavijemo desno do izvira Trebnik, dalje po obdelanem svetu na dober kolovoz, ki se blago vzpenja proti Plazniku. Pri domačiji je treba paziti. Pred njo in pod lipo pridemo na stari kolovoz, ki se vzpenja v isti smeri, kot smo šli prej.

Prečkamo sadovnjak in smo pri zavoju ceste pod Rovšnikom. Gremo mimo kašče, čez dvorišče domačije, mimo hleva, naravnost v gozd.

Prišli smo na cesto, katero prečimo in nadaljujemo vkreber po stezi. Nato hodimo sprekoma po stari poti, ki je že prej vodila na Dobrovlje. Prišli smo drugič na cesto. Le malo časa hodimo po nji in levo po lestvi na stezo nad njo. Smo na SPP.

Čas hoje: 1.00

Čez cesto je nasutje in stara steza drži mimo vrtače ponovno čez cesto in dalje po stari poti, čez poseko za elektriko in telefon v zgornjem koncu. Ko se steza malo uravna, zagledamo pred seboj Mandrgo (833 m). Pot nas vodi še po slabi, skoraj zaraščeni stezi in med kamni na asfc. Levo po nji, pred zavojem na stezo k lipam in križu. Smo na sedlu, pri Covnikovem križu (744 m).

Razpotje, smerokaz. Letuš 1.15; Braslovče 1.30; Čreta 2.00; Brezovec 0.15. Levo z Brezovca se priključi SPP.

Od Covnikovega križa gremo po asfc na zahod, po južnem pobočju Mandrge. Mimo Covnika smo pri Domu na Dobrovljah.

Čas hoje: 1.30

PLANINSKI DOM I. ŠTAJERSKEGA BATALJONA NA ČRETI,

870 m

Planinski dom na Čreti stoji na hribovskem naselju samotnih kmetij, na južni strani tik pod razvodnim slemenom v zahodnem delu Dobroveljske planote. Zgradilo ga je PD Vransko-Tabor na zemljišču, ki ga je podaril bližnji kmet Franc Punčuh. Slovesno se je odprl 10. septembra 1972. Poimenovali so ga po I. štajerskem bataljonu, ki je bil tu ustanovljen oktobra 1941 in je že 26. oktobra

1941 bojeval z Nemci prvi frontalni boj na Štajerskem (spomenik je v bližini cerkvice sv. Katarine na slemenu).

Dom je odprt od 1. maja do 31. oktobra in sicer ob sobotah od 16. ure dalje in ob nedeljah do 18. ure. V gostinskem prostoru je 30 sedežev, točilni pult; pri mizah zunaj je 50 sedežev; v dveh sobah je 8 postelj, na skupnem ležišču pa 10 ležišč; WC, umivalnica z mrzlo vodo; gostinski prostor ogrevajo s pečjo; tekoča voda, elektrika.

Razgledi. Za razgled se moramo povzpeti do Marijine cerkve na slemenu nad domom (10 min) in še naprej proti cerkvici sv. Katarine (15 min). Na vzhodni strani se razprostira nižji del Dobroveljske planote proti Braslovčam in Letušu, zadaj vidimo Goro Oljko, Paški Kozjak, Boč in Donačko goro; na jug je nad spodnjo Savinjsko dolino Posavsko hribovje od Mrzlice do Velike planine (Črni vrh 1204 m); na zahodni strani se širi zahodni del Dobroveljske planote s Tolstim vrhom, zadaj pa Menina, Kranjska reber, Lepenatka, Veliki Rogac, Savinjske Alpe z Ojstrico, Raduha; na severu je pod nami Gornja Savinjska dolina s kraji Nazarje, Rečica ob Savinji, Šentjaž, Ljubno ob Savinji, nad njo so Raduha, Golte in Skorno, zadaj pa Uršlja gora in Pohorje. Vso Spodnjo Savinjsko dolino do Celje vidimo, če gremo 5 min po gozdni cesti proti Podpečanu ali po cesti proti Vranskem do 15 min oddaljene poseke. Z 20 min oddaljenega razgledišča na Ropasovih pečeh (ob SPP in E6) je lep razgled na Vransko, dolino proti Trojanam in na Posavsko hribovje. Na Zadrecko dolino je lep razgled blizu spominske plošče Čmaku, iznad Zakrjaškovih peči.

Dostopi. Vransko in skozi vasi Briše, Prilope in Podpečana 1.30; iz Mozirja po E 6 3.00; Nazarje čez Zavodice 2.00; Kokarje, mimo Krapleta, 2.30.

Avto: z Vranskega po lokalni asfc čez Tešovo in Ropasijo, 9 km; iz Letuša po Partizanski cesti, 15 km; iz Zadrecke doline skozi vas Potok, ob potoku Mostni graben na Krapleta ali mimo Farbance 9 km (začetek je asfc).

Ture in izleti. Tolsti vrh (1077 m) 1.30; sv. Jošt (935 m) 2.30.

Prehodi. Dom na Menini (1435 m) prek prelaza Lipa (721 m) in Slopi 4.30; Dom na Dobrovljah (732 m) 2.00.

Informacije. Planinski dom na Čreti, Čreta 2a, 3305 Vransko; tel. 572 52 85

Planinsko društvo Vransko, 3305 Vransko; Bojan Mavrič, Vransko 160, tel. 572 41 41

Vransko (341 m) - Briše - Prilope - Podpečan - Planinski dom na Čreti (870 m)

Z ap gremo na staro cesto mimo gostišča Slovan (Filač). Na kostanju pred cesto so smt: V. Planina 4.00, Smolnik 2.15, Škadavnica 0.40 (jama), Tabor 0.25, Dom na Čreti 1.45, sv. Jošt 1.40. Gremo desno mimo cerkve na stransko asfc, na uti smk: Dom na Čreti in levo na hiši mimo župnišča, desno stara večja zgradba z letnico 1887. Pred nami na desno je kapela, naravnost pa vidimo steno novo urejenega športnega plezališča. Gremo čez most nad Podgrašco, mimo zadnje hiše in križa (izvirek), v gozd. Z njega pridemo na asfc, na kozolcu smt: Čreta PD Vransko. Zavijemo pred hišo po sadovnjaku proti kapeli v zaselku Briše, (0.15, domačija Brišnik, V 145, stara lipa, kozolec-toplar). Desno gremo po novi cesti, kot kaže smt: Pl. dom na Čreti, v križišče (navzdol pogled na skakalnico), mimo križa in strelišča raket proti toči (napis: Čreta, Vransko), po stezi v gozd. Tu gremo po novo nadelani stezi in lestvi čez brv, kjer prečkamo hudourniško grapo - imenovano Žlajfa, ki se je izoblikovala v majhno tesen s skoki, prek katerih pada voda v obliki slapičev, ki prijetno žubori. Nad njim po vkrebrici po južnem pobočju Dobroveljske planote. Tu raste hrastov gozd, ki z višino izginja. Z gozda smo v zaselku Prilope na ožji uravnavi nad desnim bregom zgornjega toka Cerkovnice. Mimo križa gremo na gozdno cesto. 0.30. Gremo desno po nji (na skali napis Čreta) po zahodnem pobočju strme globoke in široke grape, po njej teče Mrzli graben, ki se zajeda vse do roba planote. Dalje hodimo po starem kolovozu in na vzhodno pobočje grape, ki nas privede do domačije Podpečan (kapela, božji les, na kašti napis Vransko, Čreta).

Razgled. Na jug Velika planina (Črni vrh 1204 m), proti vzhodu, Gunova glava (926 m), ki res zgleda kot glava, spredaj poraščeno pobočje Krvavica (906 m), zadaj Kisovec, Javor (1131 m), kjer je smušiče Medvednica, Štrbenkel, Krežetova planina z Za vrhom (1034 m), Homič, Mrzlica (1122 m), Gozdnik (1090 m), Mali Gozdnik, v dolini je Lurd (Lurška mati božja), nad njo Bukovica (584 m), že nad Celjem je Hom (570 m), zadaj Malič (as). Skoraj na vzhodu je Tovsti vrh (834 m), z značilno travnato površino, smušičem in pod njim je Celjska koča (651 m), Resevna, Rifnik.

Kmetija stoji na razglednem pomolu južnega pobočja, kjer se odpira razgled navzdol proti Vranskem in dolini Bolske ter na nasprotni strani na Veliko planino (na Mrzliško pogorje). Kmetija je dobila ime po skalah ali pečeh kot pravijo domačini, ki molijo z roba planote med zelenim gozdom tik nad nami. Nad domačijo po razgledni vozni poti ob lipah nad travnikom in zgoraj desno na stezo čez smrekov gozd, skoraj po ravnem čez dno globeli. Kratko še po širokem kolovozu in z gozda, smt: Prilope, Vransko 1.15, pridemo na vozno cesto iz Vranskega. Pred nami opazimo mali potoček, na skrilavih plasteh, ki le kratko zadržuje vodo in zgine v apnenčasta kraška tla. Vidimo kočo in zgoraj cerkev. Po kolovozu do koče.

Čas hoje: 1.30

Vransko (341m) - Treska - Pečnik - Sv. Jošt (935 m)

Z ap Vransko gremo mimo gostišča Slovan - Filač - na glavno ulico (nekoč staro in furmansko cesto Dunaj - Trst, do l. 1953), kot kaže smerna tabla: Sv. Jošt 2.00 - na kostanju. Le čez njo in po asfc proti kulturnemu domu (Ljubljanska banka) oz. zdravstvenemu domu, zavijemo levo proti mostu nad Podgraščo in se dvignemo po kamnitem kolovozu na asfc (Vransko - Tešova - Čreta, 1.8 km iz Vranskega, elek. daljnovod). Po nji gremo desno do križišča. Smerne table: Sv. Jošt, Čreta, cerkev sv. Jeronima na Taboru.

Levo navzdol se spustimo čez posušen potoček, ki je imel izvir desno ob poti in se dvignemo. Oznaka po cesti nas pelje k cerkvi sv. Jeronim - Tabor (naprej na Škadvanico). Levo je križ ob kozolcu.

Lep primer ljudske arhitekture, mimo zaselka Klokočevce. Zanimivo je ime tega predela ob vznožju v predgorju. Medtem ko so polja in travniki že v vrtačah kraškega sveta, sta kmetija in vodni izvir še na normalnih vododržnih plasteh. Nad temi priklokočejo ponikle vodne žile Dobroveljske planote in kmalu je konec asfc. Dalje grem po odprti dolinici Široko polje in malo pred koncem zavijemo levo s ceste na gozdni kolovoz (drži na Medvedico 604 m). Ko se pričnemo dvigati, je na začetku gozda razpotje.

Razpotje. Smerna tabla: jama Škadavnica, Sv. Jošt (napis na skali).

Po široki stezi, ki nas privede na vlako, se v gozdu vijuga in se dvigne med vrtačami. Iz gozda pridemo na plano (zloženo kamenje) in uravnanano polico, kjer je domačija Treska. Krenemo malce levo. Le kratek čas gremo po ozki cesti in levo z nje na stezo (desno se vidijo vikendi). Opazujemo polja na dnu vrtače. Travniki so na pobočjih in njihovih robovih, iz katerih tu in tam štrlijo bele apnenčaste skale. Mimo kozolca (še krit s slamo) in čez dvorišče domačije Pečenik, na škarpi napis Sv. Jošt, se dvignemo navzgor po travnem jeziku na Pečenikovo reber (proti zajetju vode, napis Sv. Jošt, Vransko). Nudi se nam lep razgled nazaj na vzhod, na južni del Celjske kotline in intenzivno gozdnato poraščeno Mrzliško pogorje (Posavsko hribovje). Gremo levo, kot kaže puščica, poševno po kolovozu, do konca - pazimo na markacije in desno zavijemo na stezo. Hodimo po gozdu, ki ima precej hrastovih dreves in ki so prvotno sestavljali gozd Dobroveljske planote - dob pomeni v staroslovensčini hrast, od tu izvira ime planote. Dvigamo se po lepi stezi, sprva v ključih in nato sprekoma navzgor do lese, kjer pri lesi stopimo na odprt svet, na bukvi bel napis Vransko, mimo korita, na smreki napis in smt: Vransko.

Razpotje, kažipot: Lipa, Smolnik, Tolsti vrh in Črteta.

Smo na trasi SPP in E6. Levo k cerkvi, previdno nad izvirom.

Čas hoje: 2.00

Mozirje (340 m) - Končnik - Predovnik - **Paragojnik** (795 m), po E6

Z ap krenemo preko obvoznice po asfc proti Savinjskemu gaju (jug). Reko Savinjo prečkamo čez ločni most. Za drugim mostom in desno gremo z mostu, mimo hiše do hmeljske žičnice. Po njej hodimo do gozda na severnem pobočju Dobroveljske planote.

Tu se usmerimo v graben ob malem potočku. Levo nad nami (vzhodno) je Brdovski vrh (662 m), kmalu v gozdu se levo odcepi steza za vrh in Brdovnika), desno pa Žagarjev vrh (568 m). Hodimo po poti ob potočku, sedaj na tej in oni strani. V zgornjem delu nas puščica usmeri desno v gozd. Desno nad nami je domačija Jeslane. Prečkamo gozdno pot, ponovno smo na stezi po gozdu. Stopimo na cesto (iz Nazarij do Urbana) in gremo preko nje dalje po gozdni stezi. Kmalu pridemo na odprt svet do prve domačije ob poti pri Končnik. S tega obdelanega sveta je lep razgled na Zadrecko dolino, Menino, dalje na Kranjsko reber, Lepenatko, Rogac, zadaj so Savinjske Alpe.

Spustimo se do kapele Končki križ (635 m). Kmalu pridemo do opuščene domačije, kjer je še nekaj sadnega drevja in razvalin. To so Buče (780 m) na zahodnem pobočju Šunca (821 m). V zavoju v gozdu je voda, korito. Kolovoz nas pripelje do domačije Predovnik in le nekaj minut naprej do soseda Paragojnika. Še kratek skok po gozdu in smo na dobroveljski cesti iz Letuša in trasi SPP.

Čas hoje: 3.05

Vransko (341 m) - Prapreče - Kale - Jeseničnik (850 m), po TV

Od ap Vransko gremo mimo gostišča Slovan na glavno cesto v kraju. Po njej se odpravimo na zgornji del trga mimo OŠ do križišča. *Smerokazi:* Čreta, Jama Škadavnica, Menina, Pot kurirjev in vezistov. Mimo gostilne Pri Ančki pridemo do razpotja cest. Pred nami na vzpetini je cerkev sv. Jeronima, cesta naravnost pelje na Čreto. Zavijemo levo. *Smerokazi:* Prapreče, Lipa-Šmartno, Menina, Vologga. Pot nadaljujemo po asfc po dolini Merinščice skozi vas Praprače. V vasi je levo odcep ceste za Merinco. Nadaljujemo naprej po cesti rahlo navzgor skozi Kale do odcepa makadamske ceste pod Vologo. Nad nami se vidi cerkev sv. Jošta (935 m), levo od nje

Smolnik (1002 m) in Medvedov hrib (1046 m). Naprej po cesti pridemo na prelaz Lipa (723 m) in v Šmartno v Zadrečki dolini. Smerokaz na malem kozolcu z napisom Pot kurirjev in vezistov nas usmeri levo na makadamsko cesto, po njej gremo do domačije Orehovce. Na poti se večkrat odpre lep pogled na Savinjsko dolino in Posavsko hribovje. Cesta se konča. Nadaljujemo mimo skale z napisom Menina, desno navzgor na gozdno vlako, po njej na pot, ki nas po južnem gozdnem pobočju Medvedovega hriba navzgor pripelje do stika s SPP.

Razpotje. Levo po SPP in E6 v Motnik, desno po SPP na Lipo in TV mimo Jeseničnika na Menino.

Čas hoje: 2.00

ZAJČEVA KOČA, 742 m

Stoji nad Tesen grabnom, med Krvavico na zahodu in Brložnom na vzhodu, na severnem pobočju Kisovca. Koča je bila odprta 3. 8. 1980 in jo sedaj upravlja PD Tabor (1979).

Tu je bila Zajčeva kmetija (Loke 43), ki se je obdržala do leta 1962. Kupil jo je Drnovšek. Nato je prešla v druge roke. Kmalu je postala opuščena. Leta 1974 jo je kupil Mladinski odsek PD Vransko -Tabor in pričel z adaptacijskimi deli. Stavba je lesena s kletjo, pritličjem in podstrešjem. Je podobna avtohtonim kmečkim domovom in se mikavno sklada z okoljem. Ima klet, kuhinjo, jedilnico (3 mize, 28 sedežev), sobo s 4 posteljami in skupno ležišče za 15 oseb ter električno razsvetlavo (od l. 1982). Pri koči je vodni izvir in blizu njega pogled na vrh Krvavice. Pred domom je sedaj nadstrešek za peko mesa.

Dežurstvo vršijo člani PD Tabor. Nudijo preproste jedi (sendviče), ostalo hrano pa po predhodnem naročilu. Vedno je na voljo topel čaj in ostali napitki

Koča je oskrbovana ob koncu tedna (ob sobotah od 15. ure dalje do nedelje do 18.ure) od zadnjega vikenda v aprilu do konca oktobra.

Razgledi. Od kočice ni razgleda. Pod kočico je travnik Pekel, z njega razgled po Tesen grabnu. Na poraščena in skalnata pobočja Krvavice in Brložna.

Dostopi. (z glavne ceste, ap Tabor, čez Ojstriško vas do Tabora je 2 km asfc. 0.30).

Iz Tabora: do Lok (bife, kapela), levo po dolini Konjščice, mimo Šekovarja, Šnopa, 1.45.

Avto: Tabor - Loke, levo po dolini Konjščice, Pri Tonu (še asfc po klanecu) - Veterška do Šnopa (vozna cesta). (Šnep - kočica 0.08 min).

Tabor - Loke - konec asfc (most, Jurij, 5,2 km) - pod Starim gradom - do odcepa za Slaničarja (3,2 km) levo do sedla Šija (803 m) pod Krvavico (2 km, skupaj 10,4 km). (Kapla-Presedle 9,5 km).

Ture in izlet. Na razgledni vrh Krvavice 0.45; na Veliki vrh, 1186 m 1.45; na Javor (1131 m), čez Vrhe 1.15, ni markirano, po kolovozu, stezi. Medvednica - smučarska vlečnica.

Prehodi. Dom dr. Franca Goloba po SPP mimo Guna, Veliki vrh, Črni vrh 2.00; Do Trojan mimo doma na Prvinah še 1.45; k Sv. Lenartu, po SPP 0.30;

- a) naprej možno do Doma pod Javorjem, še 0.45;
- b) naprej do gostišča na Partizanskem vrhu 1.45;
- c) po cesti, SPP, mimo smučarskega doma (Medvednica), Urankarja, Popela do doma pod Reško planino 3.00.

Informacije. Zajčeva kočica, Loke 43, 3304 Tabor; Planinsko društvo Tabor, Tabor 15, 3304 Tabor;

Danijel Topovšek, Tabor 53, 572 71 10; Vid Poznič, Kapla 10, 3304 Tabor 572 64 04

Tabor (322 m) - Loke - Šekovar - **Zajčeva kočica** (742 m)

Iz Tabora (križišče 322 m, KZ, Tabor 18) gremo po asfc na jug, za klančkom čez potok Konjščico (335 m, Čulk, Nišar), mimo Ropretove žage čez polje in smo že v Lokah (zidan trafo).

To je stara pomembna pot čez Vrhe v Trbovlje. Uporabljale so jo branjevke, ki so nosile na trboveljski živilski trg. Je stara romarska pot na Vrhe, sv. Lenart (893 m), pa na Partizanski vrh (Sv. planina, 985; 1011 m), Čebine in tudi za Javor.

Tu levo mimo kaple, po asfc ob potoku, do razpotja.

Razpotje. Smerokaz. Zajčeva koča.

a) mimo Šekovarja, Šnepa

Gremo desno čez betonski most po kolniku ob kraju gozda čez potoček, za njim desno vkreber (zavoj), da pridemo na stezo. Vkrebrica drži čez malo sedlo in iz gozda smo pod sadovnjakom in nekoč obdelanim svetom. Smo pri opuščeni domačiji Šekovar. Gremo pod hišo dalje po kolovozu v gozd, ki napravi zavoj in se dviga v loku po vzhodnem pobočju Brložna (851 m), del nove vlake in smo kmalu nad domačijo Sp. Zabrložnika (spodaj enokapni kozolec). Markirana pot nas pelje nad njo ob kraju gozda, še skok in smo pri vodnem zajetju. Smo pri odcepu za Zg. Zabrložnika. Nad hišo po starem kolovozu gremo vkreber, čez klanček smo na dovozni cesti k domačiji in cesti, ki zavija rahlo v levo.

Smo na cesti od Vetrška, po nji do Šnepa. Na lipi je napis Zajčeva koča, ki nas usmeri desno na kolovoz in po njem do koče.

Čas hoje: 1.45

b) mimo Vetrška (cesta)

Gremo še naprej po asfc do razcepa (od kapele okoli 1.3 km). Smo Pri Tonu (Miklavž pri Taboru 65). Krenemo desno po asfc v breg. Kažipot Zajčeva koča. Pod Letejem napravi cesta zavoj in asfalta je konec. Z razglednega Čela pod Vetrškom vidimo Štrukljev grič in Škrabarjev vrh (Reber), na katerem je TC, Čeren, Kukel in razgledno Popelovo skalo, Reško planino. Vidiijo se domačije Krivic, Zimohar, Pober in Požbal pod skalo. Smo pri Vetrškovi domačiji, kjer je na steni hiše spominsko obeležje v spomin padlim kurirjem, ki so sodelovali na območju kurirske postaje TV 26 S. Malo nad domačijo je razcep poti. Desna je za Sp. Zabrložnika. Krenemo levo po gozdu do razcepa. Napis: Tabor, Zajčeva koča. Desno gremo vkreber, čez nekaj vodnih žil in smo na razpotju. Priključi se ozna-

čena pot mimo Šekovarja. Po cesti do hodimo Šnepa. Desno do kočē.

Čas hoje: 2.00

DOM POD REŠKO PLANINO,

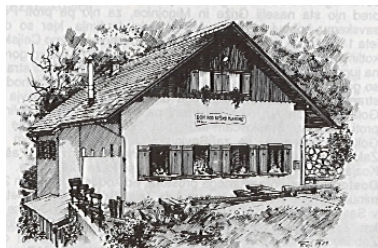
664 m

Dom stoji na prisojnem pobočju Reške planine v severnem delu Posavskega hribovja nad Savinjsko dolino. Nekdanjo zgradbo podružnične šole v hribovskem naselju Marija Reka,

ki so jo leta 1970 opustili, so prevzeli preboldski planinci, jo adaptirali in preuredili v planinski dom. Odprli so ga 22. julija 1972. Dom so večkrat prenavljali, zadnja obnova je bila leta 2000, končana z otvoritvijo 20. 10. 2000.

Dom je odprt od sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru. V dveh gostinskih prostorih je 100 sedežev, točilni pult; pri mizah pred domom je 80 sedežev. V 4 sobah je 45 ležišč, WC, kopalnici s toplo vodo.

Razgledi. Od kočē ni razgleda proti zahodu in severu, ker ga zakriva Reška planina; zato priporočamo vzpon na Reško planino, od koder je obširen razgled. Proti vzhodu se nad Savinjsko dolino dvigajo hribi in nižji vrhovi severnega dela Posavskega hribovja s koničasto Golova v ospredju. Od jugovzhoda do jugozahoda se vleče osrednji greben Posavskega hribovja od Gozdnika prek Mrzlice, prelaza Podmeje, Svete planine (Partizanski vrh) ter Javorja do Velika planine; Na zahodu je hribovit svet severnega Posavskega hribovja s Šmiklavškimi hribi (Škrabarjev vrh) v bližini, Savinjsko dolino ter Dobravljami in Goltmi nad njo; proti severu se za Savinjsko dolino s Polzelo in Gomilskim širi Ložniško gričevje, za njo pa se dvigajo Paški Kozjak, Uršlja gora in Pohorje.

Dostopi. Ap Prebold in Gomilsko: iz Prebolda mimo Tekstilne tovarne, Počivalnika, Završnika in Laznika 2.30 lahko mimo bazena, do Marinca (asfc), pešpoti do Kovača, mimo Miklavca po grebenu Žvajge proti jugozahodu do lestve in po južni poti do Počivalnika. Dalje po prvi do doma 2.30 ali po cesti mimo Druškovičeve žage, za Južnom po asfc do Pušnikovega križa, razvalin Pušnikove domačije, na zahod po grebenu Gradišča, do razpotja Golava, Laznika, dalje po prvi 2.15; z Gomilskega (Grajska vas) mimo Šmiglove zidanice, Lobnikarja, Zg. Zavrla, prevala Čeren, Popela 3.00 ali prelaz Podneja mimo Gostilne pri Jagru, Urankarja, Popela, 1.15. Avto: po regionalni cesti Latkova vas - Prebold - prelaz Podmeja - Trbovlje, od katere se pri Druškovičevi žagi, 0,5 km iz Prebolda, odcepi asfc, 4 km ali Kranjčevi domačiji, 5 km od Prebolda, odcepi proti domu lokalna asfaltna cesta, 3,5 km. Parkirni prostor je pri domu.

Ture in izleti. Reška planina - razgledna točka (925 m) 1.00; Mrzlica (1122 m) mimo Urankarja, Lize in čez prelaz Vrh 3.00; Sveta planina (Partizanski vrh, 1011 m) mimo Urankarja in Lize 2.30; Krvavica (909 m) po SPP mimo Urankarja, čez Vrhe (Sv. Lenart) mimo Zajčeva koč 3.00.

Prehodi. Planinski dom na Mrzlici 3.00; Zajčeva koč po SPP 3.00; Dragov dom na Homu 4.00.

Informacije. Dom pod Reško planino, Marija Reka 44, 3312 Prebold, tel. 572 47 23; Planinsko društvo Prebold, Hmeljarska cesta 3, 3312 Prebold; oskrbnika Ivanka in Stane Pišek, Na zelenici 1, 3312 Prebold, tel. 572 49 83, 041 783 391.

Grajska vas (288 m; ap Gomilsko) - Šmiglova zidanica - preval Čeren - **Dom pod Reško planino** (664 m)

Iz ap Gomilsko ob glavni cesti Celje-Ljubljana jo mahne po asfc proti jugozahodu v Grajsko vas in naprej do zaselka Selo. Po cesti nadaljujemo do kmetije Viktor, kjer se ob potočku desno prične gozdna cesta, ki nas pripelje do Šmiglove zidanice (zgodovinski spomenik). Pot nadaljujemo proti jugu po gozdni cesti mimo kmetij

Jesih, Lobnikar in Zg. Zavrl ter po kolovozu proti zahodu in po gozdni stezi po blagem vzponu do prevala Čeren, ki ločuje Škrabarjev vrh od Reške planine. Nadaljujemo levo po gozdno cesti, ki se pri Popelovi kapelici in lipi, priključuje na SPP.

Razpotje. Dom pod Reško planino, Grajska vas, Šmiglova zidanica, Vrhe.

Nadaljujemo levo proti vzhodu po makadamski cesti do cerkve. Mimo nje gremo po poti navzdol k domu.

Čas hoje: 3.00

Prebold (281 m) - Rajter - Šmiglova zidanica (400 m)

Iz ap Prebold krenemo po asfc proti jugozahodu mimo tekstilne tovarne po cesti do gozda, kjer krenemo po gozdni stezi proti zahodu mimo kmetije Rajter. Od tu nadaljujemo pot naprej in prečkamo asfc, ki vodi iz Kaplje vasi, ter nadaljujemo po gozdni cesti proti kmetiji Viktor. Ob potočku navzgor pridemo do Šmiglove zidanice. Pot lahko po prejšnjem opisu nadaljujemo na Dom pod Reško planino.

Čas hoje: 1.00

Prebold (281 m) - Huš (540 m)

Iz ap Prebold hodimo okrog 2.5 km po asfc Latkova vas-Trbovlje proti jugu, nato krenemo ostro levo čez most nad potokom Reko na kolovoz po travniku in v gozd do opuščene kmetije Huš. Smo na SPP.

Razpotje: na vrh Golave, na Mrzlico, navzdol po SPP k Dolinšku.

Čas hoje: 1.15

Prebold (281 m) - Južna - Pušnik - Gradišče - Dom pod Reško planino (664 m)

Iz Prebolda krenemo po asfc Latkova vas-Trbovlje do Južna in pri kažipotu za Marijo Reko zavijemo desno na prav tako asfc, ki nas preko mostu čez Malo Reko vodi proti zahodu do Pušnikovega križa, kjer gremo dalje levo navkreber do opuščene kmetije (le še raz-

valine) Pušnik. Nadaljujemo po gozdni poti na greben Gradišča in naprej po grebenu do Laznika.

Razpotje. Prebold, Golava, Dom pod Reško planino. Smo na SPP in po njej do doma.

Čas hoje: 2.15

Prebold (281 m) - Lovska koča pod Golavo (660 m)

Iz Prebolda krenemo po asfc Latkova vas - Trbovlje do Druškovičeve žage, kjer krenemo levo pred žago in po brvi do kmetije Up-laznik. Tu spet gremo čez dvorišče mimo gospodarskega poslopja na stezo skozi nasad in v gozdič. Steza nas pripelje na prehod med Burkeljčevim hribom in Golavo. Tu je razpotje, križ, lipe in električni drog. Od tod gremo proti jugu po srednji poti naprej ob markacijah. Po poti se nam včasih odpre pogled skozi vejevje proti Reški planini in na Prebold. Na zahodu zagledamo Hom s cerkvico. S poti krenemo navzgor v gozd (leseno varovalo) in nadaljujemo po gozdni stezi do kmetije Prosinec in jase, kjer stoji lovski dom. Pri lovskem domu krenemo desno navkreber po lepem gozdnem kolo-vozu približno v smeri jugozahod. Ko smo po kolovozu zavili na sleme, naletimo na SPP.

Razpotje. desno navzgor na Golavo, naravnost na Mrzlico in levo navzdol na Hom.

Čas hoje: 1.30

Prebold (281 m) - Strgarjev kamnolom (356 m) do Zvonetove poti na Golavo

Iz ap Prebold gremo po asfc Latkova vas-Trbovlje proti jugu in hodimo ob potoku Reka do Strgarjevega kamnoloma. Smo na SPP. Nadaljujemo še naprej okrog 100 m do domačije Dolinšek, kjer levo čez most prečkamo potok Reko. Pri domačiji se prične Zvonetova pot obenem SPP na Golavo, ki jo je naše društvo posvetilo pokojnemu markacistu in planincu Zvonetu Kupcu.

Čas hoje: 0.45

Prebold (281 m) - tovarna - Počivalnik - Završnik - Lipovšek - Laznik (644 m)

Iz ap Prebold krenemo proti zahodu po asfc, ki vodi mimo tekstilne tovarne. Pred koncem poslopij tovarne zavijemo levo po gozdni stezi do kmetije Globočnik, kjer prečkamo asfc. In krenemo desno navkreber po gozdni stezi mimo domačij Peternel, Vedenik ter Hlasteja (Rovšnik) do Marka (Dežnikarja). Tu zavijemo levo navzgor po gozdni vlaki do opuščene kmetije Kotnik. Mimo nje navzgor po gozdni stezi do prevala med Žvajgo in Tolstim vrhom. Levo je opuščena kmetija Počivalnik, mimo katere pripelje pot iz Prebolda preko Žvajge. Od tu nadaljujemo pot mimo lipe proti zahodu po gozdni stezi do kmetije Završnik. Čez dvorišče se spustimo navzdol do asfc Prebold - Marija Reka in nadaljujemo do kmetij Lipovšek, Tonač in naprej do Laznika, kjer pridemo na SPP.

Čas hoje: 2.30

Prebold (281 m) - Kovač - Anzovec - Žvajga - **Počivalnik** (580 m)

Iz ap Prebold krenemo mimo osnovne šole in bazena ter tenis igrišča. Tu zavijemo po asfc na levo proti vzhodu. Tik pred križiščem s cesto Latkova vas - Trbovlje je na stebru javne razsvetljave napis Žvajga in puščica nas usmeri desno po potki do kmetije Kovač (Huš), kjer pridemo na gozdno pot in nadaljujemo po njej mimo kmetije po domače Anzovec do gozda. Tu krenemo desno navkreber ob poti, ki vodi po grebenu Žvajge do lesenih stopnic. Vzpne se po stopnicah in hodimo po stezi naprej do gozdne jase, ki se počasi zarašča in pridemo na preval. Levo pod gozdnim robom je spominsko obeležje padlemu partizanu Mraku. Tu zavijemo desno proti vzhodu in po potki, ki vodi po južnem pobočju Žvajge prispejemo do opuščene kmetije Počivalnik in malo naprej do razpotja Žvajga, Prebold, Dom pod Reško planino. Od tu naprej po zgoraj opisani poti k Lazniku.

Čas hoje: 1.00

DRAGOV DOM NA HOMU, 605 m

Dom stoji na razglednem hribu Hom nad Savinjsko dolino zraven cerkve sv. Magdalene, ki je v osnovi iz druge polovice 14. stol. PD Zabukovica je uredilo planinsko postojanko v nekdanji mežnariji, ki jo je temeljito adaptiralo. Dom

so odprli 17. 9. 1967 in ga poimenovali po Dragu Ocvirku (1891-1976), takrat enem najstarejših in najbolj požrtvovalnih članov PD Zabukovica, ki je vseskozi podpiral gradnjo postojanke in pri adaptaciji mežnarije opravil ogromno prostovoljnega dela. Zemljišče okrog doma je PD podaril Karel Petek-Mežnarjev. Leta 1970 so prizidali verando in klet. Leta 1972 so uredili cesto do podnožja vrha, ki je danes asfaltirana do parkirišča. Potem so zgradili prizidek in obnovili vse prostore. Razširjeni dom so odprli 24. julija 1977. Leta 1972 so ob pomoči teritorialne obrambe napeljali telefon.

Dom je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih.

V štirih gostinskih prostorih je 100 sedežev, točilni pult; pri mizah pred domom je 50 sedežev; v 4 sobah je 12 postelj, na 2 skupnih ležiščih pa 21 ležišč; WC, umivalnica z mrzlo vodo, centralno ogrevanje, tekoča voda, elektrika, telefon.

Razgledi. Na vzhodni strani so nad Savinjsko dolino vzpetine severnega dela Posavskega hribovja. V bližini se dviga Bukovica s planinskim domom, pred njo sta naselji Griže in Migojnice, za njo pa proti Posavskemu hribovju Zabukovško-Libojska kadunja, kjer so do leta 1966 kopali rjavi premog. Proti severovzhodu vidimo Celjsko kotlino, Konjiško goro (Stolpnik 1012 m, rs) in Boč (as, rs); na vzhodu pa tudi Donačko goro; na jugovzhodu se lepo vidi Malič (tv); na južni strani so gozdnata pobočja Gozdnika, Kamnika in Mrzlice; na zahodni strani je hribovit svet severnega dela Posavskega hribovja z Golavo v ospredju, na njeni desni vidimo Savinjsko dolino proti Preboldu, Braslovčam in Polzeli, Goro Oljko, Dobrovlje in Golte (Boskovec, razglednik); proti severu se za Savinjsko

dolino s Šempetrom in Žalcem razteza Ložniško gričevje, za njo pa se dviga Paški Kozjak, Uršlja gora in Pohorje, zadaj pa se kaže tudi Gólica.

Dostopi. Iz Migojnic (ap pred pošto Griže) prek Boršta 1.30; ob potoku Zibika in mimo Mežnarja 2.00 ali prek Bezovnika 2.00; iz Zabukovice 1.00; iz Šempetera skozi Šešče 2.00.

Avto: do parkirnega prostora, od koder je do doma 20 min; po lokalnih asfc iz Žalca je 8 km in iz Šempetra v Savinjski dolini skozi Šešče ter po dolini Kolje skozi Matke 8 km. Žp, ap Žalec, Šempeter v Savinjski dolini; ap Migojnice, Zabukovica: iz Žalca z lokalnim avtobusom ali po cesti do Migojnic 2,5 km ali do Zabukovice 5 km.

Ture in izleti. Kamnik (856 m), na vrhu bivak 1.30; Gozdnik (1090 m), na vrhu bivak 2.30; Golava (836 m) 1.30.

Prehodi. Planinski dom na Mrzlici (1093 m) po poti pod Kamnikom 3.00; Dom na Šmohorju (781 m) po SPP 3.30; Dom pod Reško planino (664 m) skozi Zahom in mimo Baloha, Uplaznika, Fužinca, Kočeta, Huša, Strgarja in Podbregarja 4.00; Planinski dom na Bukovici (568 m) 1.30.

Informacije. Dragov dom na Homu, Matke 44, 3312 Prebold, tel. 571 77 90; Planinsko društvo Zabukovica, 3302 Griže; Ivan Pinter, Matke 5a 3312 Prebold, tel. 572 47 07; Franc Ježovnik, Migojnice 4, 3302 Griže, tel. 571 70 78.

Zabukovica (325 m) - Oblak - Podkamnik - Dragov dom na Homu (605 m)

Z ap gremo po cesti navzdol in zavijemo levo v Britna sela. Za kozolcem je odcep desno po kolovozu nad domačijo Oblak (Pongrac 102) na preval in navzdol. Tu se držimo v razcepih desnega kolovoza. Pred nami se razprostira razgled na Hom in okolico. Na desni imamo lovsko prežo. Pridemo do domačije Pornšek (Terglav). Gremo čez dvorišče, na desno je stanovanjska hiša, na levi so gospodarska poslopja in desno pot v dolino. Ob poti je zelo star kozolec. Pridemo do hiše Pušnčan (Uplaznik), tu je kozolec toplar iz l 1915. Od tu naprej je asfc. Pot nadaljujemo do domačije Britovšek.

Gremo po asfc naprej in pridemo do nove hiše, ki je na naši levi. Tu skrenemo iz asfc, ki zavije naravnost, mi gremo po kolovozu do domačije Turnšek (Pongrac 5). Kjer je bila domačija Potkalovih. Pri stanovanjski hiši gremo po stopnišču navzgor, po travniku in smo na cesti Griže - Zahom - Hom. Po asfc gremo levo mimo Podkalo-vega križa po klanecu navzgor in malo nad vrhom klanca skrenemo desno na pot (smerna tabla). Gremo mimo Petka, dalje po stezi do parkirišča (478 m). Prečkamo parkirišče in mimo rezervoarja v gozd in smo zopet na cesti. Pot nas vodi po cesti mimo Brezovarja do razpotja pri Mežnarju. Tu se priključi pot iz Griž, dalje gremo do cerkve na Homu in do planinskega doma.

Čas hoje: 1.30

Podhom (387 m) - Dragov dom na Homu (605 m)

Opis cestnega dostopa: iz Šempetra čez Šešče in Matke v Zahom je asfc. Iz Žalca čez Migojnice in Griže je pod Naprudnikovim klan-
cem tabla levo za Zahom. Iz Zahoma je vozna pot mimo kapele pod Lovrinom, Kajtničem, nad Petkom do parkirišča (487 m). Iz Šem-
petra je 7,2 km.

Zahom (387 m, Pri križu) je razpotje. Malo za voznim odcepom se levo odcepi steza, ki prečka cesto in gremo nad njo naprej do kraja gozda. Ob njem hodimo po kolniku in se vzpnemo zgoraj v gozd. Malce za parkiriščem ponovno prečkamo cesto in gremo kratko strmo v breg. Smo na cesti. Razgled se razprostira na vzhod. Po nji mimo domačije Brezovar, smo pri Mežnarju. In še malo do doma. Del SPP.

Čas hoje: 0.30

Brdca, (300 m, križišče) - sv. Magdalena - Dragov dom na Homu (605 m)

Pri križišču (300 m; cesta Šešče - Matke) za kapelo in pred križem v Brdih (ap, uta, izletniška kmetija Potočnik), najdemo smerokaz na vzhod za Hom, čez potok Koljo do razcepa cest, desno v breg.

Zavijemo desno in v zgornjem zavoju na levo, gremo z asfc pošev po kolovozu proti gozdu (uta). Zavijem zopet levo ob njem (rum št. 31) in v gozdu krenemo desno (rum. št. 16) skoraj ravno do steze, ki se v zavojih dvigne na cesto. Smerokaz Brdovska pot.

Dalje hodimo po cesti do razpotja pri kapeli (509 m), do Mežnarja, razpotje (557 m) in do doma.

Neoznačena pot: v razcepu cest gremo proti kmetiji odprtih vrat (323 m) na Lajnarjev hrib (398 m), mimo kapele (349 m). Pri domačiji Lajnar nas pot vodi dalje po kolovozu po južnem pobočju na cesto, desno po nji v gozd. (386 m, leva pot drži h kmetiji Jablanšek), v klanec in malo za zavojem pridemo na označena pot.

Čas hoje: 1.00

Migojnice (283 m) - Griže - Pongrac - Dragov dom na Homu (605 m)

GRIŽE (297 m) je gručasto naselje na južnem robu Spodnje Savinjske doline in severno pod Posavskim hribovjem. Razdeljeno je na več manjših, tudi gručastih zaselkov. Prevladuje kmetijstvo, nekaj vinogradov in sadjarstvo Mirošan. Prometno je kraj odmaknjen, ceste vodijo v Žalec, Liboje in Prebold. Kraj se prvič omenja že leta 1241. Župnijska cerkev sv. Pankracija pa ima sedanjo podobo iz leta 1789. V bližini so gomile iz starejše železne dobe. Lega omogoča številne lepe vzpone po markiranih poteh na Bukovico, Šmohor, Kamnik, Hom.

Z ap, ki je v Migojnicah (križišče, spomenik), krenemo na zahod po označeni asfc čez Artišnico, v breg mimo cerkve (291 m) in šole. V križišču zavijemo desno in nato navzdol po Naprudnikovem klanecu. Tu je cestni odcep za Hom. Dalje gremo po cesti čez Koljo (ap Boršte) na vrh klanca. Tu je smerna tabla Hom (Pongrac od h. št. 17- 28), ki nas vodi levo na jug po asfc mimo Jankovca in Cilenška do gozda. V isti smeri nadaljujemo pot naprej po cesti (smerokaz Hom), ki napravi zavoj čez graben in se dvigne do naslednjega . Steza se dvigne mimo opuščene hiše kar strmo nad travni svet. Dalje hodimo po stari poti na greben in levo do stebraste kapele sv. Magdalene (509 m). Levo gremo po kolovozu z gozda in po razglednem delu do razpotja (560 m) pri Mežnarju. Še mimo spomenika po cesti do doma.

Čas hoje: 2.00

Boršte (270 m) - Brezovnik - Dragov dom na Homu (605 m)

Z ap - uta, ki je pri križu in mostu nad Lokavcem, nas smerna tabla na uti (Hom, oznaka kraja Bezovnik; Pongrac od h.št. 6 - 15 A) usmeri levo po asfc čez zaselek Bezovnik. Na vrhu klanca je križišče, pri Ašenkarjevem stebrastem znamenju (314 m) je lep razgled (Griže, Gradišče, Bukovica in dolino z glavno cesto in železnico). Desno zavijemo mimo Ašenkarjeve domačije in za njo smo v gozdu, kjer se strmal poveča. Dalje hodimo po asfc in smo v zavoju. Razgled: desno Lajnarjev hrib (398 m). Ko stopimo v gozd, se asfc konča. Dvigamo se dalje po cesti, za zavojem smo na razpotju. Priključi se Brdovska pot - smt. Dalje hodimo po cesti do kapele sv. Magdalene. Smk. Šempeter, Griže. Levo po kolovozu z gozda in po razglednem delu do razpotja (560 m) pri Mežnarju. Gremo še mimo spomenika po cesti do doma.

Čas hoje: 1.30

**PLANINSKI DOM NA
BUKOVICI, 568 m**

Dom stoji na jasi malo pod vrhom hriba Bukovica (584 m) nad Migojnicami oziroma Kasazami v Savinjski dolini. V bližini je v gozdu staro leseno zavetišče, ki ga je leta 1975 zgradilo PD Žalec. Novi dom so pričeli graditi leta 1985; to leto so zgradili spodnje prostore do prve plošče, naslednje leto pa je bil pod streho. Gradnja doma se je zaradi finančnih težav precej zavlekla. Planinski dom so slovesno odprli 27. aprila 1991. Staro zavetišče je ohranjeno kot depandansa doma.

Dom je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih.

V gostinskem prostoru je 30 sedežev, točilni pult; pri mizah pred

domom je 50 sedežev; na skupnem ležišču je 20 ležišč; WC, umivalnica z mrzlo vodo; gostinski in spalni prostor sta ogrevana s pečmi; voda kapnica, elektrika.

Razgledi. Od doma in jase je razgled omejen na jug. Vidi se del Posavskega hribovja od Maliča (936 m, as), zvonika cerkve (783 m) na Šmohorju, Pernic (881 m, jug), Gozdnika (1090 m), Mrzlice (1122 m), Homiča (1052 m), Kisovca (1021 m) do Velike planine (Črni vrh 1204 m) na jugozahodu. Pred nami je Kotečnik (772 m, z znanimi športnim plezališčem), naselje Zabukovica, Kamnik (Veliki vrh 857 m), Hom (607 m, cerkev, zahod), koničasta Golava (836 m, s kmetijo Na Golavi), Marija Reka (cerkev) z Reško planino (925 m). Z vrha se na zahodu nad Savinjsko dolino dvigajo Dobrovlje, proti severozahodu pa vidimo na obzorju vzhodni del Savinjskih Alp z Ojstrico; na severni strani je Savinjska dolina s Petrovčami, Žalcem, Šempetrom, Preboldom, Polzelo in drugimi kraji, za njo se razteza Ponokovska planota z Goro Oljko (733 m, dvostolpna cerkev) na levi in Goro (569 m, cerkev sv. Kunigunde) na desni. Zadaj pa so Paški Kozjak, Uršlja gora in Pohorje.

Dostopi. Žp, ap Žalec, ap Migojnice, Zabukovica, Liboje-KIL po SPP 1.00; iz Žalca po cesti do Migojnic 0.45; iz Migojnic čez Reber 0.45 ali mimo Šprajca 0.45; iz Zabukovice mimo Kelharja in Poteka 0.45; do Migojnic in Zabukovice lokalni avtobus iz Žalca. Iz Kasaz čez Porence 0.45; iz Petrovč do Liboj je avtobus.

Avto, avtobus: iz Žalca po asf lokalni cesti do Migojnic, 2,5 km, ali do Zabukovice 5 km.

Ture in izleti. Gozdnik (1090 m), simbol Savinjske poti, na vrhu bivak, mimo Zg. Beškovnika, 2.00; Kamnik (856 m), na vrhu bivak, skozi Zabukovico, po dolini Artšnice, mimo Govejška, Kapelarja, Jagra, s prevala na vrh, 2.30.

Prehodi. Planinski dom na Mrzlici (1093 m) po dolini Artišnice mimo Govejška, Jagra, Počivalnika, Grmadnika, Zorka, Šlosarja 2.30; Dom na Šmohorju (781m) skozi Zabukovico, mimo Zg. Beškovnika 2.15; Dragov dom na Homu (605 m) 1.30; Dom na Brnici (457 m) čez Kazase 1.50.

Informacije. Planinski dom na Bukovici, 3302 Griže; Planinsko društvo Žalec, Aškerčeva 13, 3310 Žalec; tel. 041 223 735.

Zabukovica (395 m) - Kurja vas - Plevnik - **Planinski dom na Bukovci** (568 m)

Z ap Zabukovica (končna postaja) gremo po cesti, čez potok Artišnico. V križišču gremo naravnost v breg (za Liboje). Hodimo po naselju Zabukovica in malo pred prevalom zagledamo oznako nje-nega konca. Smo na križišču, pri Šonovem križu. Prišli smo na SPP. Levo po asfc cesti in po SPP gremo na dom. Cesta naprej drži v Liboje, desno pa je del asfc, dalje je makadam do Zg. Beškovnika.

Čas hoje: 1.00

Kasaze (272 m) - Porence - Krk - **Planinski dom na Bukovci** (568 m)

Iz Kasaz gremo čez Porence, vzhodni dostop po SPP.

Z ap Liboje-KIL gremo po asfc navzgor do križišča. Levo za Dom Brnica. Krenemo desno čez most nad potokom Bistrico med zgornjim koncem tovarne in večjo hišo do gozda. Desno (puščice) nad tovarno gremo v gozd po stezi. Pazimo na markacije, ker je več steza. Pod elek. vodom, za njim pod el. in tel. vodom, je desno pogled na stanovanjske bloke. Strmina se poveča, prečimo star kolovoz in zgoraj prečimo odcep dovozne poti (zavoj ceste desno). Še kratka pot do hiše Kasaze 38 in smo na kraju gozda. Desno ob vrsti mladih borov pridemo na strmo dovoznicu ob hišah. Ponuja se nam lep razgled na dolino (Žalec, sv. Jedert, Petrovče, kamnolom v Pirešici, še eden, Gora, proti Celju in obrobju). Zgoraj gremo mimo domačije, kozolca in smo na prelazu pri kapeli sv. Marije. Stopimo na cesto. Mimo Vovknerja (spomenik Tkaucu, škarpa-markacija!) je lep pogled na severozahod na Goro Oljko, Uršljo goro (as). Pod sabo opazimo cerkev na Gradišču (341 m, Marija lurška, Lurd), Pohorje, Goro. Zavijemo mimo soseda (Krk) in odpre se nam pogled po dolinici na sv. Nežo na Motnikarjevem hribu (368 m) pod temnim gozdnatim Kotečnikom, na Veliki Slomnik (611 m, Libojske stene),

Grnado, Tovst, v bližini je Brnica, zadaj Hom (570 m), Straža. Ko se cesta prevesi, nas markacije usmerijo desno na kolovoz, ki se v 4 ključih dvigne do strmejše steze, ki nas privede na stari kolovoz in stezo na malo jaso. Gremo še malo po vršini čez "Ciklamni vrh" (nekaj skalnih škrlin) na preval, kjer se z leve priključi pot iz Zabukovice in malo za tem smo na vrhu. Kratko navzdol do doma.

Čas hoje: 1.00

Migojnice (283 m) - Lenko - Planinski dom na Bukovci (568 m)

Migojnice (260 - 390 m) stoje nad desnim bregom Savinje v neposrednem sosedstvu Griž. Omenjajo se v Otokarjevem urbarju iz leta 1265-67. Tu se križajo ceste proti Žalcu, Zabukovici, Kasazam, in Preboldu. V križišču stoji spomenik. Vas omejuje na zahodu potok Artišnice (starejše ime Kaniža), na vzhodu Rakuški graben, na jugu apniška Bukovica. Čez Zgornji Konec, ki je na rahlo dvignjenem slemenu proti Bukovici oziroma Šprajcarjevem hribu. Tod drži označena planinska pot na Bukovico. Pod Migojnicami sta dva mostova čez reko Savinjo. Zgornjega je leta 1973 izpodkopala narastla Savinja, ki je bil obnovljen 1975. Neposredno ob njem je nekdanji rudniški, po katerem je peljala od 1917-1964 rudniška železnica iz Zabukovice. Od okoli 1870-1890 je obratovala ob Artišnici Janežičeva tovarna glinaste posode. Kaniški mlin ob njej je obstal med obenema vojnama.

Vzhodno od vaškega središča stoji na razglednem Gradišču cerkev sv. Marije Lurške, ki je bila dograjena l. 1894. Notranjščino je poslikal Jakob Brollo, kipe za glavni oltar pa je napravil Ferdinand Stufflesser.

Z ap Migojnice gremo po pločniku čez križišče, mimo spomenika, še malo naprej, onstran ceste je Dom svobode in pošta. Tu je spominska plošča župniku Janezu Goličniku (1780-1807), ki je 1792 v Celju izdal prvo čebelarsko knjigo v slovenščini. Napis na štoru Bukovica nas usmeri med ograje vrtov, z nje krenemo levo in takoj desno na asfc. Nad njo je lesen križ (obn. 1991) s cipreso. Hodimo po asfc v breg čez naselje do njenega konca, do Lenka (Migojnice 42). Smerokaz nas usmeri na stezo in dalje hodimo po strmem kolovozu in strmal se uleti. Hodimo sprekoma po južnem pobočju do razpotja.

Razpotje. Z desne se priključi SPP iz Zabukovške vasi. Napisa: Griže, Dom.

Zavijemo levo hodimo strmo, pod travno zaplato, v gozdu do stare kočice in zavijemo desno do doma.

Čas hoje: 0.45

PLANINSKI DOM BRNICA,

457 m

Dom stoji v naselju Brnica na najvišji točki slemena pod Stražo (475 m) na severnih obronkih Posavskega hribovja. Graditi ga je začela Kra-

jevna skupnost Liboje. Delno zgrajeni dom ter sosednji Dom krajanov (manjša brunarica) in pripadajoče zemljišče je Krajevna skupnost brezplačno prenesla 13. julija 1996 na ustanovljeno PD Liboje. Do konca leta 1997 so v njem že uredili gostinski del in ga odprli decembra istega leta. V letu 2002 je bila urejena fasada. Nekdanji Dom krajanov je PD Liboje preuredilo za potrebe planincev; na njem je nameščena skrinjica z žigom SPP.

Dom je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih, v poletnem času od 9. do 21. ure (20.3.-31.10) in zimskem od 10. do 20. ure (1.11. - 19.3.).

V gostinskem prostoru novega doma je 50 sedežev, točilni pult in v dveh zaprtih verandah pa 100 sedežev. V brunarici je 15 sedežev, na trati med domom in brunarico pa 100. V 4 sobah bo 8 postelj, na skupnem ležišču pa 30 ležišč; WC, umivalnica s toplo in mrzlo vodo, centralno ogrevanje, tekoča voda, elektrika, telefon.

Razgledi. Kljub razmeroma nizki nadmorski višini je od doma lep razgled na vse strani. Na vzhodni strani se širi Celjska kotlina s Celjem. Na njenem robu se dvigajo Tovsti vrh, Ramanca in Resevna. Levo daleč v ozadju je Donačka gora in bližje levo Boč. Proti severu pa Konjiška gora (Stolpnik, rs), Stenica in zadaj Pohorje. Na južni strani sta pred nami Veliki Slomnik in Kotečnik, za njima pa se vleče veriga hribov v severni gorski gubi Posavskega hribovja od Maliča (as) prek Gozdnika, Mrzlice, Kamnika, Golave do Reške planine na jugozahodu. Na zahodni strani lepo vidimo Spodnjo Savinjsko dolino proti Dobrovljam s Šempetrom, Polzelo, Braslovčam, vidimo Goro Oljko, Golte in Savinjske Alpe. Od zahoda proti

severu se zvrstijo Smrekovec, Peca in Uršlja gora. Pred Smrekovcem pa se dviga Sv. Križ nad Belimi vodami. Na severni strani se za bližnjimi obronki Posavskega hribovja razprostira vzhodni del Spodnje Savinjske doline s Petrovčami in Žalcem ter Ložniško gričevje. Naprej proti severu se vleče Paški Kozjak, za njim se dviga Pohorje.

Dostopi. Žp, ap, Petrovče, Celje, ap Košnica. Iz Petrovč čez Savinjo mimo Holobarja 1.30; od Petrička v Celju 1.30; s Košnice pri Celju mimo domačij Španič in Pere 2.30.

Avto: do parkirnega prostora pri domu po lokalni asf cesti iz Petrovč nad Savinjo skozi Kasaze 6 km.

Ture in izleti. Bukovica (584 m) 2.00; Veliki Slomnik (609 m) mimo Španiča 2.00; Hom (570m) 1.30

Prehodi. Dom na Šmohorju (781 m) skozi Liboje 2.00; Planinski dom na Bukovici (568 m) po SPP 2.00.

Informacije. Planinski dom Brnica, Brnica n. h., 3301 Petrovče, tel. 570 76 90; Planinsko društvo Liboje, 3301 Petrovče; Franc Čretnik, Kasaze 98, 3301 Petrovče, tel. 714 04 53, 714 04 54, 031 627 923.

Celje (241 m) - Petriček - Planinski dom Brnica (457 m)

Od mostu v Celjskem parku (spomenik splavarju), hodimo v Lisce ob reki Savinji po asf navzgor, ali čez obnovljeni most v Lisce, mimo Luna in smo na razcepu cest, levo v klanček na znano shajališče, zabavišče Celjanov Na Gričku, tudi Petriček. Hodimo po cesti dalje okoli 1 km (kapela, graben, most, malo za njim hiša) smo nad klancem, tu je odcep steze v levo. Smerna tabla: Dom na Brnici. (Lahko pa gremo po klancu navzdol na most - dalje kot z brvi.) Gremo po stezi navzdol čez potoček nad sotočjem in smo na nadelani gozdni vlaki, ki drži ob levi strani Brniškega potoka le do sotočja, kjer ga prečimo in hodimo po starem kolovozu, ki napravi zavoj. Iz gozda smo v naselju Brnica (Brnica 12), tu je razgled severovzhodno nad dolino. Hodimo po ozki cesti mimo vikendov - zida-

nic, višje je širša do kužnega znamenja (405 m). Dalje kot po poti od brvi.

BRNICA (do l. 1953 Sv. Križ, 240 do 445 m) je razloženo naselje na desni strani Savinje med Kasazami na zahodu in Brniškim potokom na vzhodu, ki se podaljšuje v Kavalarjev graben. Na zahodni strani je mejni potok Korentov graben, ki izvira v Kudrovem studencu na severnem pobočju Brnice. Vas obsega zaselka: Sv.Križ, na rahlo valovitem svetu pod severovzhodnim vznožjem ok.445 m visoke Brnice, od koder sega do Savinje, in Brnico, na istoimenskem slemenu, kamor drži cesta in zaznamovani planinski poti (PD Zabukovica).

Brnica se je razvila prvotno v obliki samotnih kmetij in večidel ob vinogradih, ki jih je bilo nekdanj mnogo več. Mnoge zidanice so preurejene v vikende. Zamljišča so zato v celkih. Zaselek Sv. Križ nosi ime po nedanji cerkvi iz l.1426, ki jo je dal zapreti cesar Jožef II. in ni od nje ostalo ničesar. L. 1426 je tod morila kuga.

Čas hoje: 1.00

Levška brv nad Savinjo (262 m) - Planinski dom Brnica (457 m)

Most čez Savinjo je bil do povodnje leta 1964, nato viseče brv, novembra leta 1985 je zgrajen sedanji, dolg 66 m, širok 1,4 m.

Do brvi je možno iz Celja ob reki Savinji navzgor ali z ap Levec gremo na jug mimo servisa proti železniški progi med hmelskimi žižnicami po kolovozu do Savinje.

Od brvi na jug mimo hiš (Lesnik, Volavšek, Lisce 28) ob Brniškem potoku do mostu (247 m) in hodimo dalje desno po cesti v klanec na zahod. Smo na planem svetu. V zavoju stoji križ. Pred gozdom je smerna puščica, ki nas usmeri levo na stezo in dalje po starem ozkem kolovozu na cesto (287 m). Ta se odcepi od ceste po okoli 200 m za označenim odcepom. Gremo po njej do zavoja (323 m), ki drži na domačijo pri Štefki. Tu zavijemo desno na širok kolovoz ob kraju gozda. Kmalu pridemo na stezo čez ozek sadovnjak po stari stezi, ki vodi do domačije. Pred njo krenemo v gozd na usekan ozek kolovoz, ki se približa cesti (električnem vodu) in gremo dalje po njem. Izstopimo na cesto nad kužnim znamenjem (405 m).

Razpoteje. Priključi se označena pot iz Celja.

Po cesti gremo rahlo navzdol in mimo priključka označene planinske poti (markacija na bukvi, malo navzdol križ) in še malo višje je priključek označene ceste. Smo pri kapeli (ok. 430 m, Svet Urban

od Boga dan). Cesta drži navzdol do keramične tovarne v Libojah.

Kažipot: Dom, Celje, Petrovče.

Razgled: Bukovica (584 m), Gradišče s cerkvijo (341 m), Menina, Dobroveljska planota, Golte, Gora Oljka, Uršlja gora.

Levo gremo strmo po asfc mimo hiš do doma.

Čas hoje: 1.00

Petrovče (249 m) - Kasaze - Zgornje Kasaze - Planinski dom Brnica (457 m)

Petrovče (249 m). Večja močno deagrarizirana in urbanizirana vas vzhodno od Žalca (2 km) in zahodno od Celja (6 km), južno od glavne ceste Celje-Ljubljana (67 km), kjer je semaforizirano križišče cest: na sever za Velenje (23 km, Pirešico, priključek na hitro cesto); na jug za Liboje (2 km). V vasi je šola od l.1873, gostilna. Ob cesti za Liboje je pred žel. progo Hmeljarski dom (1958), v njem je samopostrežna trgovina, skladišče, sušilnica za hmelj, pošta in dvorana za kulturne prireditve. Žp je v Petrovčah (proga Celje-Velenje od l.1892, podaljšana do Dravograda 1899, ukinjena Velenje-Dravograd 1968). Ap je ob glavni cesti, za Liboje je pred Hmeljarskim domom.

Petrovska božjepotna Marijina cerkev je izredna in zanimiva po svoji arhitekturi. Po gradbenih ostankih sodeč izhaja prvotna zgradba iz konca 14. stol., medtem ko se omenja šele l.1442. Proti sredini 18.stol. so cerkev barokizirali in ji dali sedanjo mogočno podobo. Sedanji prezbitერიj in zvonik sta iz začetka 16. stol. Ladjo in kapelo krase Brollrove freske iz l.1875. V prezbitერიju so freske iz. l.1760. Veliki oltar je iz 1605, oltar sv. Janeza in Pavla je izdelek Ferdinanda Galla iz okoli 1765; oltar sv. Florjana in Martina je iz 1802. V cerkvi je več baročnih nagrobnikov ter slika Marije z Jezusom in Janezom Krst.,delo flortentinske šole iz prve polovice 16. stol. V njej je pokopana Fany Hausmannova - prva slovenska pesnica (umrla 1853). Pri vходу v cerkev je skupina treh kipov, ki so stali prej na Brundi, tj. ob odcepu petrovške ceste od glavne, to so petrovški križi, odlični izdelki poznobaročnega štajerskega kiparja Vida Königerja (1760, obnovljeni 1930).

Tu sta preživela mladost dramatik in publicist Miloš Mikeln in gledališki kritik Vasja Predan.

Z ap Petrovče gremo peš po asfc mimo hmeljarskega doma proti jugu prek železniške proge (levo žp), mimo petrovške šole, v zavoju mimo cerkve, kjer stoje stari petrovški križi, nad potokom Lavo in reko Savinjo. Onstran Savinje je gostišče in križišče: desno-zahod Mirozan, Migojnice, Griže; levo vzhod ob Savinji (Sv.Križ, Petriček, Celje). Malo za njim je ap Kasaze, 2 km. Smo v Kasazah.

Čas hoje: 0.30

Za ap Kasaze hodimo levo - vzhod navzdol po asfc (kapela, Presvetlo srce Jezusovo daj da te ljubim zdaj in vekomaj), čez potok Bistro, mimo hiše Kasaze 67, hodimo rahlo v breg. Smo na vrhu klanca. Zavijemo levo-vzhod mimo štirih novih hiš in za zadnjo desno (jug) po dobrem kolniku, ki zavija proti vzhodu po kratkem razglednem slemenu. Na severu so Petrovče, zadaj mlekarna, levo Fervegov kamnolom, desno Gora, severozahodno je Žalec, Gora Oljka in še kaj. Stopamo v gozd in se pričnemo počasi dvigati. Kolovoz postane usekan. Levo je križ (MK 1863, RP 1936, RV 1984). Prišli smo do ceste (410 m). Desno po nji. Nad razcepom cest stoji kapela, Svet Urban od Boga dan. Razgled.

Cesta navzdol se spusti mimo hiše Kasaze 73 k tovarni. Levo v breg in smo na vršini pri planinskem domu.

Varianta: v zavoju gremo naravnost, čez dolinico in potoček ter hodimo po stezi po gozdu, mimo zidanic in smo pri kapeli sv. Urbana.

Čas hoje: 1.30

Kasaze (272 m), tovarna - Rehar - Goleš - Planinski dom na Brnici (457 m)

Kasaze (250 do 440 m). Bila so menda naselje Kosezov, ki je spadalo v zgornjo teharsko plemiško občino. V glavnem je delavsko naselje. Kraj leži na desnem bregu Savinje, kjer se naslanja na izrazito teraso in položnejša pobočja bližnjega gričevja. Osrednji potok Bistra izvira pri Zorkotu v Zagrebenu za Kotečnikom (772 m) pod Gozdnikom in se pod Klanjskovo domačijo izliva v Savinjo. Tovarna za glinasto posodo je začela obratovati l.1816. L.1870 je bila zgrajena današnja, ki se je l.1922 združila z nekdanjo libojsko Schidlovo v podjetje keramična tovarna Liboje (KIL). Današnja tovarna je modernizirana, izdeluje gospodinjsko in okrasno keramiko (ima industrijsko prodajalno). Nad cesto so plantaže (123 ha), v Mirošanu pa je obsežna drevesnica (1955).

To je dostop po SPP. Na koncu tovarne, gremo levo čez most, asfc gre do doma. Markacije nas uemerijo desno na stezo, hodimo po gozdu. Iz gozda stopimo na asfc, hodimo pod Reharjem, mimo Goleša do odcepa, ki preseka zavoj. Smo na asfc, desno gremo po njej do planinskega doma.

Čas hoje: 0.30

Liboje (284m) - Govedič - Planinski dom Brnica (457 m)

Liboje (280 do 550 m) so bile do nedavna izrazito rudarsko naselje z več zaselki in samotnimi kmetijami z jedrom v libojski oligocenski premogovni kadunji v zgornjem povodju Bistrice, ki ima povirje pod Gozdnikom in Šmohorjem. V zahodnem delu vasi je Petačeva jama s kapniki. Same Liboje stoje na morskih usedlinah med Bistrico in Hudim potokom (desni pritok). V spodnjem delu naselja je sotočje Bistrice in Stiske, ki ima povirje pod Kotečnikom; takoj za tem stopi Bistrica v sotesko, kjer se prebije skozi triasni školjkoviti apnenec. Bistrica odmaka vaško področje in ima povirje v Zagrebenu med Gozdnikom in Kotečnikom na severu in Pernicami in Šmohorjem na jug. Stiska je levi pritok Bistrice tik na Kasazami in ima povirje v severovzhodnem pobočju Kotečnika. Ob njej je bil močan izvir Ajdovec, ki je usahnil (izkopavanje preмога). Na območju Kotečnika je znana Guzejeva jama.

L.1784 je začela delati tovarna galuna, ki pa so jo l.1807 preusmerili v proizvodnjo stekla in je prenehala konec minulega stoletja. Bila je povezana z izkoriščanjem libojskega preмога, ki seže že v l. 1799. L. 1889 je trboveljska premogovna družba kupila oboje. L. 1951 se je rudnik združil z zabukovškim in obstal 1972. V nekdanjih rudniških delavnicah je obrat Montane, za izdelovanje cestnih ograj. Južno od rudniških zgradb je kamnolom apnenca z drobilnico in klasirnico, drugi največji kamnolom v Sloveniji (500-800 t/dan).

L. 1861 je lastnik steklarne Friedrich ustanovil za otroke delavcev in uslužbencev posebno osnovno šolo.

Šola od 1885. L 1922 so eno od steklarskih stavb preuredili za pouk. Sedanje šolsko poslopje je bilo zgrajeno 1961. Na njem l. 1966 vzdana spominska plošča 50 padlim domačinom v NOB. L. 1974 ustanovljeno TVD Partizan.

V Svetlem dolu je na nizkem severnem pobočju Kotečnika in pod cerkvijo sv. Neže (368 m) smučarsko področje Briše z vlečnico.

Cerkev sv. Neže (369 m) stoji na Motnikarjevem hribu je v osnovi še iz 14. stol., a se prvič omenja l.1540. V l. 1827-28 so jo predelali in povečali. Nekaj časa je bila v razpadajočem stanju, sedaj so jo obnovili.

Južno od opuščenih rudniških zgradb in jaška je dvonadstropna stavba z arkadnimi hodniki, v kateri je bival lastnik steklarne J. Friedrich.

Ap Liboje pri Domu svobode. Gremo po asfc ob potoku Bistrici jugovzhodno navzgor do odcepa za šolo, smerokaz Planinski dom na Brnici (na brezi). Čez most gremo pod šolo, tu je smerokaz. Po asfc proti dobro vidni kapeli (nad kapelo je strm zavoj asfc na hrib Stražo, domačiji Selčan, Zavrla). Pod kozolcem gremo čez dvorišče Tramškove domačeje, čez graben in smo na asfc (betonski steber, TP Liboje-Rom). Krenemo levo po nji v breg, z zavoja je lep pogled na

Slomnik, Šmohor, dolinico in nad njo Kamčič. Mimo zadnjih hiš Forštner in Govedič krenemo v gozd, nad vinogradom in pod sadovnjakom, čez graben in z gozda. Smo na planem svetu, kjer že vidimo planinski dom. Hodimo smo po vzhodnem pobočju Straže nad globeljo. Smo na cesti (435 m, jablana, bela in rdeča puščica, cesta levo na Stražo), po nji gremo v breg, kjer se prične asfaltna prevleka. Čez križišče pod Žmajdo je razpotje, kot nam potrđita smerokaza na boru Liboje, Šmohor (po cesti z desne). Nato gremo mimo brunarice in smo pri rogovili pod domom.

Smerokazi: Liboje-Šmohor; Košnica-Hom-Slomnik; Celje-Kasaze-Petrovče.

Čas hoje 0.30

Prelaz (349 m) - Hrvatin - Pere - Planinski dom Brnica (457 m)

Na prelazu (349 m, križ) asfc iz Liboj v Košnico pri Celju (oznaka kraja Košnica), krenemo na sever. Pogled se nam ustavi desno na stari Celjski grad, Grmado (križ), Tovsti vrh s Celjko kočo. (asfc odcep, 357 m za domačijo Ocvirk, Košnica 76), po cesti naprej v gozd. Desno nad samotno zgradbo je Planina (392 m). Rahlo zavijemo in smo na razpotju. Ob kraju gozda, nad domačijo Hrvatin, tu imamo razgled na sosednji Slomnik (čelo), Šmohor (zvonik), Pernice (881 m), kamnolom na Kotečniku, Gozdnik, Mrzlico, Homič, Kamnik. Pridemo na mali preval. Po poglobljenem ozkem kolovozu se vzpnemo navkreber. Dalje hodimo po na novo nadelani vlaki nad povirjem Brniškega potočka (star vodnjak, lonec na verigi) po severovzhodnem pobočju Medvedjeka (484 m) in smo na vršini (desno domačija Pere, levo nad vlako lesena hiša, Liboje 107).

Smerokaz: Brnica dom 0.10, Kasaze 0.25. Pridemo na ozko cesto, od koder imamo razgled na jug, od Maliča do Kotečnika. Pred njima je Smolnik s čelom in nekaj skal na Kamčiču. Mimo zidanice - vikenda gremo za njo na stezo, ki preseka zavoj, po cesti do razpotja pod domom. Priklučji se pot iz Liboj in z nje na stezo (A drog) do planinske postojanke.

Čas hoje: 1.00

KRAJI, KJER DELUJEJO PLANINSKA DRUŠTVA

ŽALEC (257 m), 4847 prebivalcev.

Mestno naselje je gospodarsko, prometno, trgovsko, upravno in kulturno središče Spodnje Savinjske doline. Stari, osrednji del mesta je najbolj urbaniziran in sklenjeno pozidan. Kraj se prvič omenja leta 1182, kot trg se omenja leta 1256, mesto postane leta 1964. Velika župnijska cerkev sv. Miklavža se omenja leta 1260. Od taborskega obzidja se je ohranil obrambni stolp s stožčasto streho. Žalec ima dobre prometne zveze, po železnici in cestah proti Ljubljani, Celju in Velenju. Med seboj se dopolnjujejo kulturni dom, hotel, veleblagovnica in mnogi lokali. Planinsko društvo skrbi za planinski dom Šentjungert in planinski dom na Bukovici.

ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI (273 m), 1896 prebivalcev.

Je urejeno gručasto naselje sredi Spodnje Savinjske doline. Leži ob glavni cesti Ljubljana - Celje in železnici Celje - Velenje. Značilna so obsežna hmeljišča in polja za živinorejo. Največje podjetje je tovarna kmetijske mehanizacije SIP, uveljavlja se obrt in podjetništvo. Romanska, barokizirana cerkev sv. Petra je bila že leta 1256 župnijska. Leta 1952 so našli rimsko nekropolo z visokimi grobnicami iz vitanjskega marmorja. Vse skupaj je leta 166 razdejala in s prodrom zasula reka Savinja. Pozneje so ob trasi rimske ceste Emona - Celeia našli še antično grobišče z 90 grobovi. Tu je sedež planinskega društva, ki skrbi za del SPP.

POLZELA (294 m), 2357 prebivalcev.

Je gručasto industrijsko središčno naselje na severozahodu Spodnje Savinjske doline. Leži na ravnini med Savinjo in vznožjem Ložniškega gričevja. Je brez izrazitega jedra. Dobre so prometne zveze: vlak Celje - Velenje, ceste v smeri Celje, Velenje, Šmartno ob Paki, Braslovče. Kmetov je čedalje manj, zaposlitev nudita tovarna nogavic Lastovka in tovarna pohištva Garant. Na skalnem pomolu je grad Komenda, ki se prvič omenja leta 1170. Do leta 1780 je bil v lasti malteškega viteškega reda. Na položni vzpetini pa je graščina, dvorec Šenek v neobaročni podobi. Zraven je grajska kapela sv. Florjana in šeneški park. Ta je razglašen za kulturni spomenik z znamenitimi redkimi drevesi in pušpano-

vimi vrtovi. Kraj se prvič omenja leta 1255. Župnijska cerkev sv. Marjete je bila najprej romanska iz 13. stoletja, sedaj je barokizirana. Proti severu je več markiranih poti, tudi SPP. Planinsko društvo skrbi za kočo na Vimperku in planinski dom na Gori Oljki.

ŠMARTNO OB PAKI (314 m), 594 prebivalcev.

Je gručasto središčno naselje v severozahodnem delu Celjske kotline. Mimo teče Paka, ki se kmalu združi s Savinjo. Polja so prodnata, skrbno obdelana vse do vznožja Gore Oljke. Poleg kmetijstva je tu še velika polnilnica vina, malo vinogradov in veliko vikendov. Širi se obrtna dejavnost. Kulturno znano Gledališče pod kozolcem, športni fenomen so nogometaši, ki so med najboljšimi v Sloveniji. Prometne ceste vodijo proti Šoštanju, Mozirju in Polzeli, železnica Celje - Velenje. Barokizirana župnijska cerkev sv. Martina se omenja že v 13. stoletju, po njej je kraj dobil ime. Planinsko društvo skrbi za najstarejši markirani dostop na Goro Oljko in Martinovo pot.

BRASLOVČE (300 m), 365 prebivalcev.

Je trško naselje v severozahodnem delu Spodnje Savinjske doline. Osrednji del je tipično obcestno središčno naselje. Cesta je razširjena v trg, pozidava je strnjena. Mehanizirane kmetije se ukvarjajo s hmeljarstvom in živinorejo. Razvija se turizem, blizu sta Braslovško in Žovneško jezero ter velik ribnik ob Savinji. Severno od Braslovč je zakrasela Dobroveljska planota, dostopna z vozili ali po markiranih poteh. Kraj se prvič omenja leta 1140 kot sedež pražupnije. Trške pravice mu je podelil grof Herman I. celjski. Njegovi predniki so živeli blizu, na Starem gradu - Žovneku. Župnijska cerkev Marijinega vnebovzvetja se prvič omenja leta 1255, ima zelo lepo oblikovan zvonik. Planinsko društvo skrbi za markirane poti po Dobrovljah.

VRANSKO (340 m), 709 prebivalcev.

Gručasto trško naselje ob zahodnem robu Celjske kotline. Porti jugu se začenja Posavsko hribovje, proti severu pa Čreta z Dobrovljami. Kmetijskih površin je malo, poljščine in živinoreja. Zelo dobre so cestne povezave: magistrala in nova avtocesta preko Trojan v Ljubljano, preko Kozjaka v Kamnik in preko Lipe v Gornji Grad. Naselje se prvič omenja leta 1286, trg je postal leta 1868. Župnijska cerkev sv. Mihaela se omenja že leta 1123 in je dolgo imela taborsko obzidje. Tu je izhodišče

planinskih poti na Čreto, Menino, Veliko planino. Planinsko društvo skrbi za planinski dom na Čreti in planinske poti.

TABOR (324 m), 337 prebivalcev.

Razloženo naselje z gručastim jedrom na jugozahodnem robu Celjske kotline. Je kmetijsko področje s hmeljem, živinorejo in gozdarstvom. Naselje je odmaknjeno od glavne ceste Celje - Ljubljana. Lokalne ceste proti jugu pa vodijo proti Veliki planini, Krvavici in Miklavžu. Župnijska cerkev sv. Jurija se prvič omenja leta 1391. Do leta 1816 je bil okoli nje obrambni tabor, po katerem je kraj dobil ime. Planinsko društvo skrbi za Zajčevo kočo in planinske poti.

PREBOLD (279 m), 1591 prebivalcev.

Je staro industrijsko naselje na južnem obrobju Spodnje Savinjske doline. Delno je razpotegnjeno po ozki dolini, ob cesti, ki pelje na preval Vrhe, od tu pa v Trbovlje ali na Mrzlico. Razvito je kmetijstvo, nekoč močna tekstilna industrija. Pomemben je turizem: avtokamp, bazen, smučišče. Grad Liebenstein se prvič omenja leta 1288, v naselju pa še stoji mogočna renesančna graščina. Župnijska cerkev sv. Pavla je neoromanska iz leta 1898, prva cerkev pa se omenja leta 1368, ko se prvič omenja tudi kraj sam. Prebold leži južno pod vzpetinami Posavskega hribovja. Proti njemu vodijo dobro markirane poti, tudi ceste za gorske kolesarje. Planinsko društvo skrbi za dom pod Reško planino in planinske poti

ZABUKOVICA (325 m), 920 prebivalcev.

Raztreseno, nekdanje rudarsko naselje, ni daleč od Griž. Več je malih zaselkov, tudi na pobočjih Posavja. Cestna povezava je s Preboldom, Žalcem in Libojami. Kmetijstva je malo, rudnik kvalitetnega premoga je obratoval od leta 1799 do 1966. Do leta 1964 je obratovala ozkotirna železnica v Žalec. Planinsko društvo skrbi za mnoge markirane poti, bivaka na Kamniku in Gozdniku ter za Dragov dom na Homu.

LIBOJE (320 m), 435 prebivalcev.

Je zelo raztreseno rudarsko naselje v severnem delu Posavja z več zaselki in samotnimi kmetijami. Naselje je obdano s hribi Medvedjek, Slomnik, Kotečnik, Bukovica, ki so lepi cilji za kratke ture. Cestne zveze so v Zabukovico, Petrovče in preko Košnice v Celje. Rudnik rja-

vega premoga je obratoval od leta 1799 do 1972. Znana je tovarna keramike, imajo tudi velik kamnolom. Cerkev sv. Neže iz 14. stoletja je bila zaradi ugrezanja zelo poškodovana in so leta 1990 zgradili novo. Planinsko društvo med drugimi markira bližnje poti in skrbi za planinski dom na Brnici.

TRNAVA (ok. 280 m), 234 prebivalcev.

Je gručasto naselje na levem bregu regulirane Trnavce. Domovi so ob poteh, ki se stekajo v vaško središče. Prevladujejo srednje velike trdne kmetije. V vasi je šola in hmeljarski dom. Tu je sedež planinskega društva »Trnavski medved«.

Obiskovalci, ki so prehodili SPP

od začetka do 15. 9. 2001

Obiskovalci iz PD Savinjskega MDO

Planinsko društvo	Članov	Planinsko društvo	Članov
Boč Kostrivnica	2	Šentjur	24
Celje	122	Šmartno ob Paki	6
Dobrovlje Braslovče	8	Šoštanj	5
Dramlje	9	Tabor	1
Gornji grad	2	Velenje	106
Liboje	1	Vinska gora	2
Ljubno ob Savinji	3	Vojnik	2
Mozirje	3	Vransko	3
Ojstrica (Aero) Celje	7	Vransko - Tabor	23
Polzela	155	Vrelec Rogaška Slatina	4
Prebold	62	Zabukovica	593
PTT Celje	13	Zlatarne Celje	18
Rečica ob Savinji	3	Žalec	118
Slovenske Konjice	2	Železar Štore	47
Šempeter v Savinjski dolini	114	Železničar Celje	34

<i>Savinjski MDO</i>	<i>1492</i>
<i>Ljubljanski MDO</i>	<i>133</i>
<i>Podravski MDO</i>	<i>230</i>
<i>Ostali MDO</i>	<i>179</i>
<i>Druge države</i>	<i>110</i>
<i>Niso člani PD</i>	<i>6</i>
Skupaj	2150

Prejšnji izdaji:
SAVINJSKA POT, VODNIK z opisom doline.

Izdaja: 1972
Uredil: Božidar Jordan
Sodelavci: Milan Natek, Štefan Kočar, Florjan Šon, Stane Štorman
Zemljevid poti: Jernej Veber
Izdalo in založilo: Planinsko društvo Zabukovica

Izdaja: 1975
Uredil: Božo Jordan
Sodelavci: Milan Natek, Florja Šon, Stane Štorman
Zemljevid poti: Bogomil Polavder
Izdalo in založilo: Meddruštveni odbor pri PD Zabukovica